

JO. ANDREAE MURRAY D.

EQVITIS ORD. REG. DE WASA

M. BRIT. REG. A CONSIL. AVL. PROFESSORIS MED. ET BOT. ORD. IN ACAD.
R. GOTTING. PRAEPECTI HORT. R. BOI. SOCIET. SCIENT. STOCKH. VPSAL.
GOTHENB. LVND. FLORENT. LVGD. DIVION. AVREL. HARLEM. ET VLISSING.
MEDIC. PARIS. NANC. ET HAVN. COLL. MED. EDINB ATQVE SOCIET.
OECON. BERN. CELL. GEORGOPHIL. ET PARIS. MEMBRI

APPARATVS
MEDICAMINVM
TAM SIMPLICIVM

QVAM

PRAEPARATORVM ET COMPOSITORVM

IN PRAXEOS ADIVMENTVM

CONSIDERATVS.

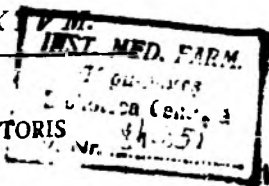
VOLV MEN SEX

POST MORTEM AVCTORIS

EDITIT

LVDOV. CHRISTOPH. ALTHOF

MED. DOCT.

GOTTINGAE

Apud IO. CHRIST. DIETERICH.

1792.

LUDOVICUS CHRISTOPH. ALTHOF

M. D.

LECTORI BENEVOLO

S. D.

*P*rior huius voluminis pars, ea nimirum, quae de stirpibus, genere et specie cognitis, agit, typis iam excusa erat, cum praematura sane, nec satis lugenda, quamvis praeuisa, morte nobis eriperetur Auctior, eruditione haud vulgari praeclarus, tantisque in primis de materia medica meritis longe lateque conspicuus. Altera pars, quae medicamina vegetabilia ignoti generis vel speciei comprehendit, exarata quidem erat, sed iterum perlustranda, locaque passim ex scriptoribus citata iterum conferenda erant, antequam typothetae committi poterat. Hanc mihi paucis ante obitum horis tradidit beatus Auctior, ut recognitam prelo subiici curarem. Ea praeterea, pro singulari erga me benevolentia, mecum communicavit, quae ad volumina priora augenda collegerat. Nihil itaque est in hoc volumine, si indicem excipias, quod non Auctiori debeat.

Indicem enim, quem in calce voluminis quinti adiecerat beatus Auctor, emendavi, locupletio- rem reddidi, nominibus stirpium systematicis auxi, eaque suo loco inserui, quae in hoc volumine continentur.

Quae autem de plantarum quarundam in prioribus voluminibus iam pertractatarum, viribus, nuperius vel primum, vel curatius perspectis, commemoranda supersunt; ea novae huius operis editioni, quae propediem in lucem prodibit, reseruantur.

Haec praemonenda putavi, ne quid immerito tribueretur editori.

Scripsi in Georgia Augusta, mense Martio
MDCCXCII.

A.

Stirpes

*in praecedentibus voluminibus omissae, sed genere
vel specie cognitae, ut lege ordinum naturalium
inferi possint.*

18. b.

(Vol. I. p. 64. pone Quercum Robur.)

Pharm. GALLAE TURCICAE.

Quercus Cerris; foliis oblongis lyrato-pinnatifidis, laciniis transuersis acutis, subtus tomentosis
LINN. *Spec. plant.* p. 1415. Cerrus Robur III.
CLUS. *rar. plant. Hist.* p. 18. c. fig. quae recusa a
DODON. *Pempt.* p. 825. *Quercus* cortice hispido
glande minore c. B. Arbor exigua, interdum
humanam altitudinem non superans, in Mauri-
tania, Hispania (Castella veteri CLUS.), Austria
(CLUS. JACQU.), Galliae Burgundia (MILL.), locis
montosis crescens.

GALLA et productum et domicilium insecti cu-
iusdam est, Cynipis *Quercus folii* (LINN. *Syst. regni*
Appar. medic. Vol. VI. A *animi.*

anim. p. 918. n. 5.) et Cynipis Quercus inferae L. (*l. c. n. 6.*). Inest hisce ac tot aliis insectis ea natura, quod stirpibus congeneribus delectentur. Ita e. c. Curculio Scrophulariae non vnam Scrophulariae speciem confumit, Chrysomela Gottingensis pluribus Menthae speciebus inhaeret, Cynips Rosae in variis Rosis effingit Bedeguar. Non mirum igitur, quod praeter vulgarem Quercum s. Robur L., in qua gallae hinc inde vere gignuntur (*CLUS. l. c. p. 19.*), nominatim in Suecia (*LINN. Skånska Resa p. 268. Amoen. acad. vol. 3. p. 324. Syst. animal. p. 918.*), item in Heluetia (*HALL. Hist. stirp. helv. n. 1626.*), alias species occupet, ut vel illi, qui Clusianas icones intuetur, comparet. Quod vero Quercum Cerrin praefigam, non ideo fit, quod *CLUSIUS* praegrandes huius gallas describit, et tam frequentes, ut ramulus vix palmam superans novem vel pluribus gallis instruatur, sed quod Gallis Turcicis hanc originem tribuunt varii (e. c. *BERG. Mat. med. p. 739. Ph. Edinb. nov. p. 27. CULLEN'S Treatise of the Mat. med. vol. 1. p. 201.*). Cuius quidem asserti rationem equidem aequè parum hactenus novi, ac eius, quod Quercus Aegilops L. etsi non sine adiuncta dubitatione alibi (*Dispens. Brunf. p. 76.*) assignetur. In pluribus Quercus partibus Cyni-

Cynipes tubercula generant, in foliis, petiolis, pedunculis, ramulis, cortice, gemma, bacca. Gallae, quae in inferiori foliorum superficie Quercus Roboris in Suecia generantur, magnitudinem Auellanae habent, globosae, opacae, rubrae (LINN. *Syst. l. c.*). Mirum in Britania non reperiri (ALSTON'S *Mat. med. vol. 2. p. 286.*). Quas CLUSIUS (*l. c.*) describit et depingit, Quercui Cerri L. inhaerentes, tantum non omnes ramulis insident, praegrandes sunt, exigui mali magnitudinis, sphaericae, aliquot tuberculis resperfae, rubentes, dum recentes sunt.

Nimirum Cynips foemina aculeo caudae perforat epidermidem et ouula deponit, quae stagnationem et accumulationem succorum gignunt, simulque, dum hi sensim indurescunt, domicilium aptum laruarum et pupparum effingunt, donec hae involucro deposito forma muscae claustra foramine solventes auolent. Europaeae gallae plerumque non indurescunt et deteriores sunt, attamen atramento in commodo connubio idoneae (HALL. *l. c.*). Praestantiores ex Asia minori, nominatim Alepo, aduchi solent, quae plerumque coloris coeruleo-nigrescentis sunt, vel grisei, superficiei inaequalis et verrucosae, et exiguo pedunculo ex insertione

instructae. Iuniores colorem profunde coeruleum prae se ferunt, ponderosiores, texturae firmioris et summae efficaciae. Aetate prouectiores et per insectum iam egressum perforatae, intrinsecus erosae, leues, flauidae et vilioris pretii existunt. Hinc et mercatores has ipfas tingunt colore coeruleo, vt iuniores referant; sed dignoscuntur foramine et colore iusto profundiori et crassius illito (FABRICII *Briefe aus London*, p. 229.). Necessse igitur est, colligere gallas, antequam insectum illas perforauerit (DU HAMEL *Traité des arbres vol. 2. p. 210.*). Externa seu corticalis pars durior est et fortior, quoad virtutem, quam interna friabilis.

Sapor valde acerbus et stipticus, odore nullò. Et aqua et spiritus vini extrahit particulas adstringentes, quae inspissando coadunantur, ita tamen, vt spiritus parciorem quantitatem extracti largiatur, scilicet $\frac{3}{4}$, idque magis adstringentis, aqua maiorem, scil. $\frac{7}{8}$ (NEUM. *Chemie*, vol. 2. P. 2. p. 346.). Aqua infusa eruitur, sal griseum, acidum, cuius vncia dimidia pro solutione requirit vnciam vnā et dimidiam aquae feruidae, vel vncias duodecim frigidae; spiritu vini facile soluitur; igne aperto flammam facile capit; destillatione sublimatum offert,

refe-

referens Sal Benzoës, vt alias dotes silentio trans-
eam (SCHEELE *Vet. Acad. Handl.* 1786. p. 30 sq.
Cf. RICHTER in CRELL's *Annal.* 1787. vol. 1. p. 139.).
Vix vllum stipticum vegetabile hocce potentius ex-
stat, quae ipsa eius natura ex matrice, siue Quercu
ipsa, deriuanda, nihil animalis admiscetur. Hinc
in connubio vitrioli martis nigredinem profundam
inducit, et vulgatissimum additamentum pro pa-
rando atramento scriptorio praebet. Apud veteres
materies pingendarum litterarum varii quidem co-
loris erat, sed niger color apud hosce quoque vsi-
tatissimus, qui quidem vetustiori tempore ex aliis
rebus, quam quibus nos vtimur, obtinebatur (De
quo argumento CANEPARIUS *de atramentis cuiuscunque
generis, cuius editio Roderot.* 1718. iam praesto est,
et recens auctor WEHRS *vom Papier, p. 581 sqq.* con-
sulendi.). Interim experimentis facilis in codicibus
a seculo nono ad decimum quintum vsque manu-
scriptis constitit, atramentum simile nostro in vsu
fuisse (BLAGDEN in *Phil. Transact.* 1787. p. 451.).
Compendiarius vsus maxime commendat vulgare
nostrum atramentum ex vitriolo martis, gallis,
gummi arabico et liquido commodo, quod vulgo
aqua est. Vitriolum martis aqua solutum decom-
ponitur sensim, et ochram in fundum dimittit ea

proportione, qua phlogiston ferri dispergitur. Ad-
 dita autem vegetabili quadam substantia stiptica, vt
 gallis, quae aliquid phlogistici continent, particu-
 lae ferreae attrahuntur ab ea, et combinantur cum
 ea, vnde nigredo. Ne vero vtraque pars fundum
 vna petat, mucilaginosum vel glutinosum requiri-
 tur, quod aquam tam spissam reddit, vt dimittere
 dicta non possit. Simul eo praecauetur, ne liqui-
 dum per chartam penetret. Praestat in hunc sco-
 pum mucilaginosum vegetabile, vt gummi quod-
 dam, quum gluten animale putredinem et foetorem
 excitet. Vt vero color tam profundus quam dura-
 bilis fiat, scita proportione partium opus est, scili-
 cet gallarum vncia vna et dimidia, vitrioli vncia
 dimidia, aquae vncis viginti (Conf. RINMAN'S *För-
 sök til Järnets Historia*, p. 670 sq.). Id taedium pa-
 rit, quod saepe nigredo litterarum sensim palle-
 scat, vel plane deleatur, praecipue si ab accessu aëris illae
 arceri nequeant. In conseruanda ista videntur ve-
 teres recentioribus antecelluisse. Refuscitatur scri-
 ptura optime per lixiuum sanguinis primo illitum,
 succedente postea cauta illitione acidi debilis; ne
 vero nigredo rediuiua exundet, charta bibula ap-
 plicata absorbere oportet superfluum liquidum
 (BLAGDEN in *Phil. Transf. l. c. p. 455*). Alius solu-
 tionem

tionem vinosam gallarum litteris illinendam in hunc scopum commodam declarat (CRELLS *chem. Annalen* 1786. *vol. 2. p. 545.*). Non minus emolumentum redundat ex miscela vitrioli martis et gallarum ad tingenda fila et texta lanæ, sericeæ, gossypina, lintea (Vid. LEWIS *phil. Commerce of arts, p. 403 sq.* POERNER *chem. Versf. zum Nutzen der Färbekunst, vol. 1. p. 351.* RINMAN *l. c. p. 637.*), item coria, cornua aliasque materies, ut adeo in arte tinctoria præcipuam basin pro colore nigro producendo constituat, et pro varia proportione mox niger, mox violaceus, mox brunus emergat.

Tinctura gallarum, ex pulvere earum et spiritu vini parata, ferrum in aquis solutum detegitur. Vncia dimidia gallarum ruditer contusa digeri potest cum spiritus vini vnciis duabus subsequente colatione. Color non debet esse nimis saturatus, sed quo debilior est, eo sensilior (WESTRUMB *kleine physik. chem. Abhandl. vol. 1. P. 2. p. 85.*). Si ferri exiguum inest, nascitur pupureus color, si multum, niger; quin si vel tria modo grana vitrioli martis in cantharo aquæ soluuntur, hæc per vnicam iam tincturæ guttam manifeste intra quinque minuta prima purpurascit, quum tamen in tribus vitrioli granis ferrum nonnisi $\frac{1}{4}$ grani efficiat (BERGM. *Opusc. vol. 1. p. 97.*).

p. 97.). Hinc ad copiam ferri in acidulis martialibus si arte parari debent, determinandam eiusmodi tinctura conducit. Vfus fuit cl. MONRO (*Medic. Essays and Observations of Edinb. vol. 3. p. 51.*) in hunc scopum tinctura gallarum aquosa saturata, cuius primo tantum aquae cuidam martiali natiuae ex mensura definitae guttatim instilletur, donec color non amplius mutetur. Hisce factis aequalis numerus guttarum tincturae gallarum instillatur aquae simplici, iam in mineralem factitiam vertendae, intra vitrum similis dimensionis, crassitiei et pelluciditatis, et dein tot guttae solutionis vitrioli martis instillantur aquae, quot requiruntur, vt color idem sit ac aquae mineralis. Explorata hac ratione semel ferri quantitate necessaria in exigua aquae copia, postea iustum ferri pondus pro impraegnanda magna aquae quantitate facile definitur. Sed quum aquae ferrum vehentes aliis etiam partibus imbutae sint medicamentosis, aëre fixo, salinis, hasce addere in factitiis omnino opus est. Quomodo id fiat, nemo concinnius exposuit etiam post fata summae laudabili BERGMANO, qui initium encheireseos ab impraegnatione aquae per aërem fixum facit, et ferrum immutatum adhibet (*Opusc. vol. 1. p. 212. sq.*).

Ineunte seculo praesenti in Gallia a cll. RENE-AUME et HOMBERG gallae commendabantur contra febres intermittentes ex multis, vt fertur, documentis felicitis euentus, et in eo cortici Peruuiano praeferendae iudicabantur, quod amaritiae careant, calorem non accendant, minori dosi valeant, reciduis aegrius locum concedant, et paruo pretio veneant. Argumentis conuellere dicta tanto minus opus est, quum alii medici Gallici BOULDUIC, LEMERY, pater et filius, et GEOFFROY, experientiam sibi pluribus casibus aduersam opponant (*Hist. de l'acad. R. d. sc. 1711. p. 37.*). Metuo stiptica fortiora in febrium intermittantium curatione, quum suffocent potius febres, quam sanent, et obstruiones viscerum ciere soleant. In miscela tamen Gentianae vel aliorum amarorum nihil mali gallae attulerunt (CULLEN'S *Treatise of the Mat. med. vol. 2. p. 46.*). Flatibus in intestinis ex relaxatione collectis, et dolores lateris vel ventriculi, vomitum, meteorismum, tussim &c. cientibus, profuerunt in mixtura ex gallarum granis decem sensim ascendendo ad drachmam vnam, aquae destillatae vnciiis sex cum syrapi cuiusdam vnciiis tribus, cochleatim longioribus interuallis vel breuiori horae exhibita in Gallia (GODART in *Journ. de Med. 1778. p. 242. 367.*).

10 AMENTACEAE. QUERCUS CERRIS.

Aluum non constipauit, quin in multis soluit, et praecaueri hoc potest purgante per vices dato (*l. c. p. 369.*). Decoctum earum in clysmate profuit in dolorosis affectionibus lumborum et coxae ex relaxatione intestini recti, qua saepe congestiones haemorrhoidales excitantur (*l. c. p. 371.*). Conspirat egregie cum hisce vltimo loco dictis vsus gallarum in Scotia in haemorrhoidibus coecis, dum vel unguentum ex pulueris subtilis gallarum et axungiae porcinae vel butyri aequalibus partibus illinitur (*Ita BELL in System of Surgery, vol. 2. p. 257. CULLEN l. c. p. 46. vero octuplum axungiae desiderat*), vel si sedes valde alta in intestino recto est, infusum saturatum gallarum immittitur. Externa decocti, instar epithematis vel in iniectione, applicatio ad relaxatas partes confirmandas, vt in prolapso ani vel vteri, haud rara est.

CYNARA.

LINN. *Syst. veg.* p. 607. *Gen. pl.* p. 410.

31. b.

(Vol. I. p. 88. pone Onopordum Acanth.)

Pharm. CYNARAE *Capita virentia; Folia.*

Cynara Scolymus; foliis subspinosis pinnatis indivisisque, calycinis squamis ovatis LINN. *Spec. pl.* p. 1159. *Cinara hortensis* foliis non aculeatis c. b. Icon: BLACKWELL'S *Herbal tab.* 458. Perennis, in agris Italiae, Siciliae, inferioris Galliae spontanea.

Sed colitur in hortis, per hyemem apud nos fimo obtegenda, et praecipue quidem ob CAPITA, quae magnitudine antistant omnibus reliquarum stirpium affinium. Sed vel huius respectu varietates exstant capitibus grandioribus, item minoribus. Resecantur capita ante flosculorum coeruleorum eruptionem; tumque basi squamarum calycinarum adhaeret interius caro succosior et receptaculum florum discum constituit crassiolem succosiolem, Coctione vtraque pars emollitur, et sapore ex amaricante dulci placet, praecipue receptaculum, in connubio sapidi embammatis ex ouis, butyro, sale vel similibus. Reliquum, dentium imperio obnitens,
reici-

reiiicitur. Quidam frixis capitibus vtuntur. Alii cocta post refrigerium cum oleo, aceto et pipere ingerunt. Taedium sub esu Cynarae potius quam insalubrem eius naturam accusandam arbitror; at tamen succum biliosum inde gigni et melancholicum GALENUS arguit. Facile contra digeritur, nec ob mucilaginis tantillum, quod cum dulcedine copulatur, nutriendi vi omnino caret. Arabes lotium inde pelli notarunt, et sic corpus a fordibus liberari; putidam adeo vrinam inde reddi et venere[m] stimulari SEBIZIUS (*de aliment. facult. p. 346.*) — Flosculi recentes aqua frigida macerati per duo nychthemera admixto tantillo salis vesci lac coagulant (YOUNG *Diff. de lacte* in SANDIFORT *Thef. diff. vol. 2. p. 534.*). Hinc et Arabes et Mauri eosdem pro parando caseo adhibent (SHAW'S *Travels, p. 241.*).

FOLIA. Horum et quidem maiorum inferiorum costae elixae, vt alia olera, comedi solent.

Memoranda vero hic praecipue sunt ob succum, qui in hydrope a quibusdam extollitur. Huius et vini maderatici ope partes aequales ad tria cochlearia mane et vesperi intra hoc malum feliciter haustae (*Journal etranger. Excidit locus.*). Magnum praesidium etiam similis miscela fuit in Dania,

nia, e. c. succi vnciae quatuor cum vino generoso (AASKOW in *Act. soc. med. Havniens.* vol. 1. p. 201.), praesertim in hydrope scorbutico.

43. b.

(Vol. I. p. 110. pone Lactucam sativam.)

Pharm. LACTUCAE SYLVESTRIS *Herba.*

Lactuca virofa; foliis horizontalibus carina aculeatis dentatis LINN. *Spec. pl.* p. 1119. Lactuca sylvestris odore viroso c. B. *Θριδάξ ἀγρία* DIOSC. ut videtur. Icon in COLLIN *Observ. circa morb.* P. 6. Pl. biennis, in aggeribus et sepibus Europae australioris crescens.

Scatet, ut congener Scariola, lacte amaro acri, viroso, quae species igitur natura sua deflectunt a reliquis semiflosculis et tuentur nequitiam aliarum lactescentium stirpium. Virofa dicta censetur efficacior quam altera. De ista sciimus ipsos vapores inebriare itidem comestam id facere (HALL. *Hist. stirp. Helv.* n. 15.). Lac eius prout cum papaverino conuenit odore et sapore, ita probabile hanc Lactucam fuisse, quae antiquitus (DIOSC. *M. m. lib.* 4. c. 65.) opio lucri fraudulenti causa admista fuit, quin etiamnum subinde admisceri.

Sed

14 COMPOSITAE; SEMIFLOSCVLOSAE.

Sed alia eaque potior ratio, cur peculiari commentatione eam prosequar, continetur vi, quam in hydrope aliisque quibusdam morbis recentius illam exseruisse narratum est. COLLINUS (*libro cit.* qui vnice de huius viribus agit, edito a. 1780.) primus ad eam tentandam animum aduertit, vsus quidem, vt refert in libro ipso, Lact. Scariola, depingens autem in tabula Lactucam virosam, in quam bene descriptio amplior HALLERI (*Hist. stirp. Helv. n. 15.*) quadrat. Hic etiam declarat verius pro varietatibus vnus eiusdemque speciei, quam peculiaribus speciebus haberi. — Male a rhizotomis vel pharmacopolis huic subinde Sonchus oleraceus L. substituitur.

Vt autem initio statim noscatur, qua speciatim de re sermo sit, monendum herbae succum in extracti densitatem inspissatum adhiberi. Scilicet succus ex recenti planta et anthesi vicina expressus, et per nycthemerum loco frigido ne fermentescat seruatus, decantatur, et, postquam ebulliuerit per aliquot momenta, colatur et ope albuminis ouorum et traiectione per pannum laneum depuratur, et dein leni igne ad dimidium euaporatur; ab igne remotus et refrigeratus secunda vice per albumen ouorum breui coctione praegressa per pannum traicitur,

tur, clarior redditur, demum leni igne in extracti spissitudinem densatur. Eiusmodi extractum non raro spiculis salinis micat. Ideo autem depuratio tam sollicitè peragitur, ut particulae terreae, quibus obvelantur salinae, a quibus summa vis, plurimam partem auferantur (COLLIN. *l. c. p. 14. sq.*). Neglecta depuratione iusta, dupla vel tripla dosi opus est. Conserua herbae recentis inanis reperta (JOSEPH. DE PLENCIZ *Art. et observ. med. p. 107.*). Ex multo maiori numero 24 casibus praestantiam huius extracti confirmare annisus est COLLINUS, initio experimentorum inde ab anno 1771. factò. Hoc ipsum materiam lentam glutinosam viscera obstruentem attenuat, soluit, et idoneam reddit, ut per lotii vias, cutem, vel, si pulmones obsederit, per scretus reiiciatur. Icterus a tali vitio in hydro-picis natum feliciter curat simulque bilis vices supplet. Praecipue autem in hydrope valuit, siue ille ab eiusmodi viscido obstruente siue nimia laxitate solidorum et humorum dissolutione originem traheret. Sufficit interdum in hisce quotidie grana octodecim, viginti, triginta capere, qua minori dosi in vitio dissolutionis et laxitatis acquiescere licet. Inueteratae autem viscerum obstructions maiores doses sibi vindicant, a drachma vna ad tres. Nec maior

maior dosis nocet, licet omnino nauseam excitet. Sub decursum curationis vrinam pellit, saepe etiam sudorem copiose. Aluum plerumque simul mollem reddit, non vero diarrhoeam ciet. Raro opus est, hydrope sublato, roborantia subiungere, subinde tamen id necesse videtur. Sub vsu ipso autem creber potus non negligendus est.

Fatendum omnino pauciores imitatores experimentorum excitasse hanc stirpem, quam multas alias Vindobonae primum celebratas; saltim euentus peregrinorum a paucissimis publici iuris factus est. Vnicum casum modo sistit cl. JOSEPH. A PLENICZ (*l. c.*), in quo extractum cito efficaciam suam prodidit. Aduersum illi est iudicium L. B. A QUARIN (*Animadv. pract. p. 188.*), qui saepe in hydrope queritur frustra propinatum, addens qui huic remedio fauerent, vt eius famam tueri possent, extracti Scillae magnam dosin admiscuisse. COLLINUS eiusmodi connubium non memorat.

Media via semper soleo inter magnas laudes et magna vituperia virium medicaminum ire. Et in hocce consilio ratione stirpis, de qua agitur, confirmor cl. DURANDE (*Hist. de la Soc. R. de med. tom. 2. p. 297.*) experientia, qui successu in hydrope se quidem

AGGREGATAE. GLOBULARIA ALYPVM. 17

quidem destitutum hacce Lactuca dolet, sed ob anodynā et aperientem efficaciam sub variis conditionibus salutarem haud parum inuenit; nominatim in febribus intermittētib, in quibus stimulus biliosus neruos irritat, in colica hepatica et affectionibus aliis dolorosis.

GLOBULARIA.

LINN. *Syst. veg. p. 119. Gen. pl. p. 47.*

84. b.

(Vol. I. p. 179. pone Scabiosam Succifam.)

Pharm. ALYPI Folia.

Globularia Alypum; caule fruticoso, foliis lanceolatis tridentatis integrisque LINN. *Spec. pl. p. 139.* Thymelaea foliis acutis, capitulo Succifae c. B. Hippoglossum valentinum CLUS. *rar. pl. hist. p. 90. c. fig.* Alypum monspeliensium, s. Frutex terribilis JO. BAUH. *Hist. pl. vol. 1. p. 598.* NISSOLE *Mem. de l'Ac. d. sc. de Paris 1712. p. 341. tab. 18.* Globularia fruticosa, myrti folio tridentato GARID. *Hist. des plantes d'Aix, p. 210.* Suffrutex in Gallo-Prouincia, Valentiae et Murciae, item Italiae, syluis ad rupes et saxosa crescens.

Appar. medic. Vol. VI.

B

Habent

Habent pleraeque regiones medicamina quaedam sibi familiaria, quae alibi saepe vix nomine nota sunt, in ampliori recensu autem omitti nequeunt, dum certiora quaedam, quam vulgo per itineratores licet, de iis in medium proferri possunt. Haec est ratio, cur et Alypum reliquis stirpibus interferam, quod quidem in Gallo-Prouincia praecipue medico vsu inclaruit.

Amarities insignis stirpis iam dudum notata, nec vis efficaciter aluum mouens latuit praecedentia tempora (v. CLUS. JO. BAUH. *loc. citt.*). Quin cum Tithymalo comparata (J. B.). Placuit quoque olim empiricis in Gallo-Prouincia, Sennae eam substituere, sed ambiguo euentu, ob drastrictam eiusdem vini (NISSOLE *l. c. p. 342.*). A circumforaneis eius Hispaniae regionis, quae olim Baetia dicta, decoctum lue venerea affectis quondam non sine magno successu oblatum fuit (CLUS.). Sed neque ex horum experimentis multum bonae frugis capi potest, neque ex aliis ferioribus rusticorum Gallo-Prouinciae, quibus cognoscitur puluerem Alypi ad pondus drachmae vnius (GARIDEL *l. c.*), vel infusum ex eius drachmis duabus et aquae drachmis octodecim circiter factum (TOURNEFORT apud GARIDEL *l. c.*), absque

que hypercatharsi vim exercuisse. Oportuit accedere medici attentum examen, quod ipsum iamiam nobis suppetit, a cl. RAMEL M. D. praestitum (in *Journ. de Medec.* 1784. tom. 62. p. 379. sq.). Hic ipse herbam non solum rusticis ibidem hodie usitatam alui purgandae causa nouit, sed ipse tam in nosocomio quam apud ciues oppidi Gallo-Prouinciae inferioris Aubagne saepissime adhibuit, item in ora Africana. Sic igitur Alypum fordes primarum viarum, ex tono labefactato collectas, egregie euerrit; diarrhoeas ex eadem causa subnatas compescit; hydropes relaxatione et diathesi aquosa humorum oriundos tollit (*l. c. p. 382.*). Sed praecipue efficaciam suam declarat in febribus intermittentibus (*l. c. sq.*), duplici sua natura, qua et fordes eliminat et roborat. Praecedit in curatione eius talis administratio, ut aluum moueat, quo fine foliorum eius drachmae duae cum sale cathartico et manna iunctim dantur; sordibus rite subactis Alypum solum instar febrifugi in decocto propinatur, scilicet ex foliorum uncia dimidia, per quadrantem horae in tribus unciis aquae cocta, parato, hocque colato et in duas partes diuiso, quarum una capitur mane, altera paullo ante paroxysmum vel quarta hora post meridiem. Nimium si purgat, diminuenda dosis est.

est. Nolo addere plura, quae ex coniectura probabili vnice petita videntur. Scopo purgandi vnica vna decocti conceditur. Sicciores additamento drachmae dimidiae cremoris tartari opus habent; palato velificamur additis aliquot segmentis mali citrei. Nec deliciores abhorrent in prouincia Gallicae significata ab vsu huius remedii; nec nocet hominibus systematis neruosi sensilioris (*l. c. p. 386.*).

P A R I S.

LINN. *Syst. veg. p. 315. Gen. pl. p. 198.*

142. b.

(Vol. I. p. 142. pone *Ruscum Hypoglossum.*)

Pharm. PARIDIS Herba; Radix.

Paris quadrifolia; LINN. *Spec. pl. p. 526.* Solanum quadrifolium bacciferum c. B. Icon: *Fl. Dan. tab. 139.* Planta perennis locis nemorosis crescens et ineunte aestate florens.

Suspecta planta, colore lurido, odore viroso et narcotico. Gallinas fructus necant (c. GESNER, *Epist. p. 99. a.*, ex peregrina narratione). Nec omnino nullum nociuae naturae argumentum desumi potest ex nominibus vernaculis, quorum *Wolfsbeere*, *Rai-*
fin

fin de Renard, Trollbär (Suec. h. e. baccae fascinatoriae) exempla praebent. Sed maneamus in iis, quae in corpore humano comperta sunt, etfi paucioribus documentis, quam rei pondus requirit. Opio aemula FOLIA et fructum declarat C. GESNERUS (*l. c. et p. 53. a.*), et recepta stirps in antidotum Saxoniam. Haec ipsa compositum remedium erat (*l. c. p. 99. a.*), hinc experimentum, quod in se ipse cum eadem cepit, non ad solam Paridem applicari potest. Inclyta illa antidotus olim contra pestem erat, in qua notum opii olim magnam fiduciam fuisse. Plura discimus ex propriis cl. BERGII (*Mat. med. p. 313.*) periculis, qui pulueris foliorum siccatorum scrupulum vnum quavis vespera pueris 10 vel 12 annorum tussi conuulsua correptis dedit, vnde alvus leniter fluxit, somnus pacatior euasit, symptomata aliquantum mitigata. Conuulsiones saepe hocce puluere compefcuit.

RADIX filiformis, geniculata, crassitie culmi frumentacei, extus albido bruna, interne alba. Vomitum dupla Ipecacuanhae dosi excitare, iam dudum notauerat summus LINNEUS (*Fl. Lapp. p. 117.*). Nuperius id confirmatum, dum grana 35 ad 50 modicum modo effectum praestiterunt (COSTE et WILLEMET *Essays sur quelques plantes indigenes, p. 12.*).

C Y T I N V S.

LINN. *Syst. veg.* p. 688. *Gen. pl.* p. 506.

151. b.

(Vol. I. p. 362. pone *Afarum Europaeum.*)

Pharm. HYPOCISTIDIS *Succus.*

Cytinus Hypocistis; LINN. *Syst. veg.* l. c. *Afarum Hypocistis Spec. pl.* p. 633. *Hypocistis c. b. Hypocistis flore luteo* TOURN. *Coroll.* p. 46. *tab.* 477. DU HAMEL *Traité des Arbres, vol. 1.* p. 170. *tab.* 68. vbi initia eius cernuntur. Planta perennis parasitica, carnosae trium vel quatuor pollicum, radicibus specierum variarum Cisti in calidioribus regionibus innascens. Reperitur in regionibus aridis et arenosis, in quibus frutices isti crescere solent, et praesertim Cisto ladaniferae adhaeret (GERARD *Fl. Galloprov.* p. 157.), vt Gallia inferiori, Hispania, Lusitania, Italia; maiori adhuc copia in Graecia et Asia minori obtinet.

Stirpis, vel passim modo succi inde expressi, meminerunt iam THEOPHRASTUS, DIOSCORIDES (*M. m. lib. 1. c. 127. p. 64.*), PAULLUS AEGINETA aliique Graecorum, quibus planta *Υποκιστις* dicitur.

Inclaruit succo, quem ex fructibus recentibus contusis exprimunt et folis calore in extractum solidum

lidum densant (GEOFFROY *M. m. Traité, tom. 4. p. 372.*). Narrat quoque DIOSCORIDES quosdam stirpem arefactam contusamque macerare et decoquere, demum post colationem praegressam succum inspissare. Transfertur Massiliam ex Creta et Languedocia pro venditione ad externos. Massam repraesentat nigram, in fragmento splendentem, fragilem, saporis subacidi adstringentis, inodoram. Massificatione adhaeret primum dentibus, sed salua sensim soluitur. Tam aqua, quam spiritus vini, illum soluit. Nigredinem contrahit solutio eius addito martis vitriolo.

Vires eius solent exigi ad modulum succi Acaciae verae (*Appar. med. vol. 2. p. 412.*), a quo praefens differt eo, quod fere omnino spiritu vini recipitur, quum succus Acaciae sui parum modo vel nihil illi impertiat (LEWIS *M. m. p. 317.*). Veteres eodem haemorrhagias et profluvia aluina coercerant, et ob tonicam vim magni faciebant. Nostra aetas vilipendit ob rariorem stiptica adhibendi opportunitatem, et quod alia efficacia prostant. Composita varia maiorum nostrorum ampli ambitus etiamnum intrat, vt TROCHISCOS DE CARABE, THERIACAM, MITHRIDATIUM.

154. b.

(Vol. I. p. 374. pone Galium Mollug.)

Pharm. APARINES *Herba.*

Galium Aparine; foliis octonis lanceolatis carinis scabris retrorsum aculeatis, geniculis villosis, fructibus hispidis LINN. *Syst. veg.* p. 127. *Απαρίνη* DIOSC. *Aparine vulgaris* c. b. Icon: *Fl. Dan.* tab. 495. Planta annua, ad sepes creberrima, etiam in cultis.

Facile confunditur cum *Valantia Aparine*, quae, ne dicam de classico caractere, distinguitur caule breuiori, firmiori et rectiori, parum ramoso, flosculo hermaphrodito sessili, lateralibus masculis pedicellatis, ternis vel quaternis; quum in Galio dicto caulis sit ad aliquot pedes longior, fragilis, pedunculis vnifloris.

Tota stirps recens scatet succo aquoso. Gustata prodit saporem amaricantem, quem excipit subacris. Odoris vero expers est. Frustra quaeritur in plerisque materiae medicae indicibus. Nolo coniiicere vires ex gustatu, qui quidem herbam ab opprobrio inertiae liberat, sed manebo in iis, quas experientia suggerit, qua vt vltcrius confirmentur virtutes

virtutes tanto magis excitandi sunt practici, quum ad vulgatissimas stirpes haec ipsa pertineat. HERBAM contritam et axungia exceptam externa applicatione strumas discutere, DIOSCORIDES (*M. m. lib. 3. cap. 104.*) iam notavit. Serius in Italia vis in scrophulosis tumoribus confirmata, profuitque ibidem tam in clausis quam apertis, butyro feruente macerata (GASPARI *Offervazioni storiche, mediche etc. 1731. p. 17. sq.*). Simili modo adhibita in ditone Veronensi in epidemica constitutione, qua praeunte febre glandulae ad collum intumuerant induratae, profuit; testiculorum vel mammaram intumescencia, quae aliis contigit, fomentatione decocti huius herbae discussa (*l. c. p. 20.*). Sub nuperioribus tamen quibusdam periculis (CULLENI, qui adstrigentibus accenset in *Treatise of the Mat. med. vol. 2. p. 37.*) expectationi non respondit. Incipiente hydrope succus, ad tres uncias cum vino bis de die captus (DE MAYERNE *Prax. med. P. 1. p. 390.*), tam aperiendo, quam lotium ducendo, opem praestare videtur. Nostris temporibus antiscorbutici egregii laude Aparine celebrata est; quo fine confert, cyathum succi expressi quouis mane per novem vel decem dies haurire, vel sub recentis herbae inopia infusum theaeforme siccae substituere

(*Medical and philosophical Commentaries, vol. 5. p. 326. sq.* Item EDWARDS'S *Treatise on the Goose grass, or Clivers and its efficacy in the cure of the most inveterate Scurvy, Lond. 8.* Videtur haec scriptiuncula a. 1784. prodiiſſe.). Casus recensiti inter alia symptomata dolores et eruptiones scorbuticas memorant. Infantibus quoque tuto praebetur.

I G N A T I A.

LINN. *Syst. veg. ed. 14. p. 227. Suppl. plant. p. 20.*

183. b.

(Vol. I. p. 485. pone Strychnon colubr.)

Pharm. FABA St. IGNATII vulgo FABA INDICA
Ph. Paris

Ignatia amara; LINN. *Suppl. pl. p. 149.* Ignatiana philippinica LAUREIRO *Flor. cochinchin. tom. 1.* Igasur seu nux vomica legitima Serapionis CAMELL. in *Phil. Transf. vol. 21. n. 250. p. 88. tab. 7. fig. 4. 5. 6.* Cucurbitifera Malabathri foliis scandens, Coto-longay et Cantara Philippinis orientalibus dicta PLUCKEN. *Mant. p. 60.* Arbor infularum Philippinarum.

Serius Strychnos species visa est arbor (Vid. BERG. *Mat. med. p. 146.*); nouissime peculiare genus
consti-

constituere illam debere didicimus. Faba sic dicta per Jesuitas ex insulis istis translata fuit, vnde ratio nominis ab auctore huius ordinis desumta.

Fructus pomum pyriforme est, uniloculare, intra corticem crassum ligneum continens copiam SEMINUM, saepe viginti, pro sede diuersa formae multiplicis. Haecce, prout sicca ea seruamus tenuissime substriata, ab vna parte gibba, ab altera multangularia sunt, subcompressa, diametri fere pollicaris, extrinsecus pallide fusca et farina quasi conspersa, sed tenaciter inhaerente, interne fusco viridia, compagis corneae, vt tamen cultro scindi possit. In cotyledones non dehiscunt. Ex hac descriptione Fabae nomen vitiosum esse cognoscitur.

Innotuerunt inde ab a. 1699. per GEORG. JOSEPHUM CAMELLI, qui RAYUM et PETIVERIUM de iis certiores reddiderat, vnde enata commentatio in phil. Transactionibus cit.

Insigni amaritiae instruitur ipsum semen gustatum, vt vel exiguum segmentum, per momentum linguae applicatum, sensum hunc per linguam satis durabilem diffundat. Non vero instar simplicis amari considerandum est, sed narcoticas vires iunctas habet.

Dimi-

Dimidium fere extracti aquosi primi largitur, reliquum fere nonnisi terrestres partes constituit, vt tamen et aqua resinofas partes, quae parcius infunt, euoluat; nam per spiritum vini prima extractione eliciuntur resinae scrupuli duo cum dimidio (NEUMANN *Chym. med. vol. 2. P. 2. p. 294.*). Infusum vtriusque generis valde amarum est. Aegrius in puluerem contunditur, hinc infusionibus rasurae cum aqua vel spiritu vini factis praecipue vtuntur.

De narcotica indole testantur casus funesti tam in brutis, quam et aliquando in hominibus, obseruati. In brutis iidem effectus apparuerunt, quales a nuce vomica. Nempe pulueris drachma dimidia, cum mica panis in bolum subacta, et cani maiori ingesta, hic post semihorium male affici coepit et saliuam ex ore large effluxit, post horam conuulsionibus quater correptus periit (SIDRÉN et ALM *Diff. de nuce vomica, Vps. 1780. p. 13.*). Alius mediocris magnitudinis canis ex scrupulo dimidio subtristis et inquietus valde et pavidus inter saliuam crebrum profluuium post viginti conuulsuos insultus hora octaua a sumta faba extinctus est (*l. c. p. 24.*). Pulvis vel in intestino ieiuno vel ileo vel coeco in hisce repertus post mortem est. Vt ne vero cum meriti-

tissimo

tissimo CULLEN (*Treatise of the Mat. med. vol. 2. p. 64.*) existimes in amaritie ipsa latere virus, contraria sunt experimenta cum amaris insignis gradus studio capta e. c. cum extracto Gentianae, Centaurii minoris, Trifolii fibrini, fellis bouis, quae omnia nihil mali insigniori dosi attulerunt (ALM *Diff. cit. p. 15.*) — Apud homines facile vomitum ciet alvumque mouet (*l. c. p. 91.*); imo exempla sunt spasmodorum et conuulsionum, risus inuoluntarii, angustiae pectoris, vertiginis, sudorum frigidorum inde et apud homines natorum (CAMELLI), vel ex teneriori eorum natura vel iusto maiori dosi. Ita Hispani in insulis dictis hisce malis afficiuntur, quum Indi impune semen ingerunt. Mirum igitur, quod cl. VALENTINUS (*Hist. simpl. reform. p. 198. §. 4.*) ausus fuerit, infantibus adeo fugentibus illud praecipere, vnde non aliud malum, praeter borborygmos, consequutum refert. Mitius quoque de illo sentit cl. LAUREIRO (*l. c.*) a granis sex ad duodecim concedens aqua vel vino captum, et vertiginem spasmosque, si a maiori dosi generantur, aqua frigida et fluido Limoniorum dispelli affirmans, nuceque vomica blandius pronuncians.

Id saltim nemo dicta perpendens inficiabitur, non sine prouida cautione aegris administrari posse.

Ridenda

30 SOLANACEAE. IGNATIA AMARA.

Ridenda omnino credulitas incolarum insularum Philippinarum, quae in magna varietate morborum natura contrariorum fere cuius accommodatum putat, et instar amuleti applicatum vel collo suspensum ad arcenda contagia et veneficia adhibet (CAMELLI, VALENTYN.). Praecipue inclaruit vi febrifuga, etiam ferioribus experimentis confirmata. Placuit hoc sine pauca rasurae cum aqua Cardui benedicti per nychthemera macerare illudque liquidum ante paroxysmum suppeditare, quo ipso saepe febris cessauit (NEUM. *l.c.* p. 291.). Grana octo adultis, grana sex infantibus exhibita in febribus intermittentibus, contra corticem Peruvianum rebellibus (FOUR DE BOURIEU in *Hist. de la Soc. en Med.* vol. 1. p. 340.). Quin grana duo eiusdem potentiae ac integra dosis corticis Peruv. habita fuerunt (LEWIS *M. m.* p. 412.). Alius propinandi semen modus haud minus commodus est in infusione cum aqua feruida. Ita ex feminis granis duobus et aquae vnciiis duabus liquidum emerit nauseosum, amarum, quod bis per diem datum, quatuor homines a febre quartana sanauit, in octo aliis autem iners fuit (LIND *Dis. in hot climates* p. 306.).

In epilepsia aliisque conuulsibus vel spasticis motibus plures illud extollunt (*Act. Berolin. Dec. 2.*

vol. 10. p. 12. HERM. *Cynof. Mat. med. tom. 2. p. 231.*) Sanatus est infans tenellus, epilepsia fere septies afflictus, aliquot huius granis (VALENTIN. *l. c. p. 198.*) Sed nihil temere moliendum cum medicina effectus tam ambigui, nec fatis adhuc explorati.

196. b.

(Vol. I. p. 521. pone *Violam odoratam.*)

Pharm. VIOLAE CANINAE Radix.

Viola canina; caule adultiore adscendente, foliis oblongo-cordatis LINN. *Spec. pl. p. 1324.* *Viola martia inodora sylvestris* C. B. Icon: CURTIS *Fl. Lond.* Planta perennis, frequens in fyluis cae-
duis et dumetis.

Infuetum est, illam inter medicamina admit-
tere. Nam quod fraudulentum homines saepe *floribus*
additis, qui odore omni carent, syrupum violarum
corrumpant (RICHT. *corrupt. medic. p. 39.*), repre-
hensione dignum est. Nec emolliendi et refrige-
randi efficacia adeo *Herba* eminent, vt pro fomen-
tatione, clysmate et lotionem, commendari (prout fe-
cit THEODORUS TABERNAEMONTANUS in *Kräuterbuch*,
p. 687.) possit.

RADICIS

RADICIS haud ita pridem primum mentio facta fuit, in qua et plurimum efficaciae latet. Haec tenuis, varie flexa, hinc inde nodosa, fibris bene multis, cortice ex fusco albido, parenchymate albo. Sicca odorem mucidum spirat, ceterum insipida. Ex cognatione radicem eius, ut istam *Violae odoratae* et *V. Ipecacuanhae*, vomitum ciere et aluum mouere iam coniicitur. Ponderus vero accedit graue experimentis factis in hominibus. Vnicum eiusmodi sistitur a. 1778. a cl. COSTE et WILLEMET (in *Essais sur quelques plantes indigenes*, p. 7.), nec satis exacte descriptum, in quo decoctum ex radice ad minimum drachma vna vomitionem vnam et alui deiectiones septem excitauit. Plura Gottingae a cl. NIEMEYER (*Diss. de Violae caninae in medicina usu*, 1785) instituta radice sicca et leni calore siccata, et quidem in hominibus diuersae aetatis, victui crudo et crasso affluetis et magnas medicaminum doses requiruntibus. Confectaria ex vndecim casibus deducenda paucis complectar. Itaque pulueris scrupulus vnus, ad drachmam dimidiam exiguis interualis repetitus, vnicam vomitionem creauit et quinques vel sexies aluum sollicitauit (*l. c. Cas. 1. 2.*). Fuerunt, quibus, ex eiusmodi dosibus eodem ordine repetitis, modo aluus soluta (*Cas. 3. 7.*). Decoctum

non valde dilutum, ex radicis drachmis duabus ad vnciam dimidiam, partitim captum, neque fursum neque deorsum effectum exseruit (*Caf.* 4.). Nec miscelae pulueris cum aqua (*Caf.* 4. 5.), nec infusi, (*Caf.* 6.) haecce vis fuit. Tartaro emetico autem stimulus puluis vtrumque euentum post se traxit, vt facile cogitatu est (*Caf.* 8-11.). Auguria ex hisce periculis, quoad varietatem experimentorum paucis, nolo addere. Fidem stabiliet futura aetas. Inter mitiora euacuantia collocari meretur.

196. c.

(Vol. I. post Violam caninam.)

Pharm. VIOLAE TRICOLORIS *Herba.*

Viola tricolor; caule triquetro diffuso, foliis oblongis incis, stipulis pinnatifidis LINN. *Spec. pl.* p. 1326. β . *Viola tricolor hortensis repens* C. B. *Jacea* f. *Flos trinitatis* CAMER. *epit.* MATTHIOL. p. 912. Icon: *Fl. Dan. tab.* 623. CURTIS *Fl. Lond.* Annua, in pratis, aruis montanis temperatoris Europae habitat, sponte in hortis sese disseminans.

HERBA recens masticata subamaricans cum sapore florum Naphae aemulo, saliuam viridem rediens et mucilaginosam, et in lingua diu post sensum

sum acredinis relinquens. Odorem fortius contrita spargit, ad illum nucleorum Persicae nonnihil accedentem. Conquassata ob mucilaginem tenacitatem cataplasmatibus acquirit. Infusum aquosum siue recentis siue siccae herbae similia criteria prodit. Infusione protracta autem gratia odoris aufugit.

Destillatione siccae vel recentis herbae cum aqua vna cum hac pauxillum olei supernatantis erumpit odoris dicti, saporis subacris (HAASE *Diff. de Viola tricolore*, p. 7.). Extractum aquosum pr. constituit dimidium ponderis siccae herbae, $\frac{1}{8}$ autem circiter recentis (*Ibid.* p. 8.). Aliae analyses aliorum petendae (Vid. HAASE *Diff. cit.*). Effectus licet medicaminum in corpus humanum ne ex subtilissima analysi tuto eruantur: aliqua tamen lux accenditur in eorum diiudicatione, qui mox recensentur, si ad partes oleosas aethereas, mucilaginosas et acre, quod lingua reuelat, attenditur.

Infusum aqua factum aluum laxat, etiam quibusdam stomachum subuertit teste medico celebri Suecico (BERGIO in *Mat. med.* p. 709.), qui et siccam herbam purgare, sed maiori dosi, narrat. Alius vero concedit quidem, purgantem vim emergere in pueris tenerioris aetatis ex decocto siccae, parato ex
herbae

herbae vncia dimidia et aquae libra vna, et paulatim hausto, negat autem emeticam, licet in quibusdam nausea accederet (HAASE *l. c.* p. 14.). Pulvis radicis ad drachnam vnam captus conatus vomendi quidem excitauit, non autem veram vomitionem, lotium simul largiter mouit (*Ibid.*).

Atque haec herba praeterito et illum praecedente seculo in haud exigua existimatione fuit, vt, inter virtutes magis ambiguas, epilepsiae, asthmatis, praecipue autem morbis cutaneis, scabiei, pruritus, vlceribus mederi affirmarent, prout legere est apud MATTHIOLUM (*Comment. in DIOSC.* p. 822.), FUCHSIUM (*Hist. stirp.* p. 804.), JO. BAUHINUM (*Hist. pl. tom. 3. p. 547.*) aliosque, qui breuiter enunciatis eadem fere edisserunt. Amplior reliquis est in viribus proponendis THEODORUS (*Kräuterbuch, tom. 2. p. 691.*), miscelam variam et aquam, syrupum, sal quoque huius Violae commendans.

Longum vero postea silentium de ista apud medicos obtinuit, donec cel. STRACK (*De crusta lactea infantum eiusdemque remedio dissertatio, quam acad. scient. Lugd. Gall. praemio coronauit; 1776. Franc. ad Moen. 1779. 8.*) stirpem iterum celebraret. Indeque ab hoc tempore confirmata veritas a vetustio-

ribus medicis prolata, in affectionibus variis cutis chronicis haud exigui momenti Violam hanc esse; sed coaeui nostri id primum praestiterunt, ut res in verum aegrorum commodum deduci posset. Si hoc praecipuum artis est: parum refert, vtrum recentiores propria sagacitate ducti eandem in usum vocauerint, an contra nonnisi praecedentis aetatis vestigiis admoniti. Etenim sunt, qui vocem antiquam Germanicam Freysam s. Freisam idem significare dicunt ac crustam lacteam, alii (FRISCH *Teutsch-Latein. Wörterbuch*, p. 290.) idem ac epilepsiam; certe nomen Freysamkraut iam antiquitus nostrae stirpi in Germania tributum fuit. STRACKIUS in exploranda et confirmanda eius contra crustam lacteam praestantia vnice versatus est. Hoc malo lactantes infantes magis quam ab lactati corripuntur, attamen et serius aliquando infestat, et ultra ab lactationem perdurat, faciemque praecipue deturpat. Iste vero sanavit illud vitium herbae recentis pugillo vno, cocto in lactis vaccini sufficiente quantitate (quam ille non indicat); vel et pulueris herbae drachma dimidia per bihorium in lacte cocta et mane vesperique hausta; variandae exhibitionis causa pul-tem quoque ex decocto hocce lacteo adiecto, pane vel fatina, parari curavit. Sic post octo dies eruptio

verber succedit, et lotium, nisi iam antea prae natura morbi decrefcentis foetore vrinam felinam retulerit, hanc spirat (STRACK *l.c.* p. 43. SCHÄFFER in *versf. Germ. libri ARMSTRONG v. d. Kinderkrankheiten*, 1786. p. 72.). Continuatio protrahitur, donec crusta delapsa fuerit et cutis pura appareat. Ad recidivas auertendas, e re est, diutius herbam administrare, donec facies mollis nec amplius tumida conspiciatur, cutis quoque omnino sana, et lotium foetoris expers (*loc. cit.* p. 44. *sq.*). Fidem fecit cel. viro, vt dicit, experientia viginti annorum (p. 30.). Contra eundem morbum alii haud pauci hanc stirpem adhibuerunt non minori successu, vel eadem ratione vel alia mutata. Ita cel. METZGER (*Verm. med. Schriften, vol. 2. p. 239.*) pusionem nutricibus debilitatum herba variis cibus lacteis cocta intra sex hebdomades a crusta lactea liberavit, remanente modo pruritu, quem aqua saturnina GOULARDI sustulit. In Suecia pluries successit (*Veckoskrift för Läkare, vol. 2. p. 153. 378. vol. 4. p. 95. vol. 9. p. 27.*); et casu singulari ibidem proficuum visum, infusum saturatum iunctim infanti lactanti et nutrici exhibere (*Veckoskrift för Läkare, vol. 2. p. 153.*). Viola bicolor aruensis c. b. etiam in Suecia tentata longe debiliorem effectum exseruit (*Vecko-*

skrift, vol. 9. l. c.). Cl. HAASE dissertatio (*de Viola tricolore. Erlang. 1782.*), vt in vniuersum lectu de viribus huius stirpis dignissima, ita de virtute eius in crusta lactea memorabiles historias sistit (*Cas. 5. 14. 16.*). Harum seorsim dicenda illa de puero tussi grauissima cum metu suffocationis simul affecto, quae autem pectoris mala vna cum crusta lactea decocto *Violae* omnino cessarunt (*Cas. 5.*), vt et inde lux affulgeat asserto maiorum de vi eius in liberando pectore.

Quod alibi (*Progr. de medendi tineae capitis ratione Paralipomena in Opusc. vol. 2. p. 228.*) innui, inter exanthemata pleraque capitis, variis etsi nominibus insignita, non tantum discrimen intercedere, ac vulgo putatur, id quum multis documentis, et inter haec quoque remediorum eorundem in diuersis hisce exanthematibus aequali vi manifestatur, et auxilio *Violae* huius in tinea capitis, achoribus, ferspigine. Seorsim noto, matronam sexaginta annorum, per dimidium annum tinea laborantem, fere integre eandem decocto *Violae* lacteo superasse; perfectae sanationi obstitit modo herbae penuria (*Veckskrift för Läkare, vol. 2. p. 377.*). In muliere rustica intra septem hebdomades idem
felix

felix euentus contigit (*l. c. vol. 4. p. 95.*). Ita continuatione pertinaci puella tredecim annorum sanata (*l. c. vol. 8. p. 4.*). In puero trienni induratio et intumescencia glandularum colli simul suberat, attamen per quatuor hebdomades sanabatur; hic idem reddidit lotium felini instar olens (HAASE *Diff. cit. cas. 4.*). Virgo nobilis septendecim annorum, achoribus frontis cum serpigine infestata, inde convaluit (*l. c. cas. 12.*); item puella achoribus per totam faciem foedata (*l. c. cas. 13.*). Superfluum erit plura tineae curatae exempla afferre (Conf. *Veckoskrift för Läkare, vol. 4. p. 74.*). — Patet hisce exemplis, et adultioribus et aetate prouectis opem in hisce angustiis stirpem ferre. Odor lotii peculiaris descriptus etiam in pueris tineae correptis sentitur Violae decocto valde saturato hausto (HAASE *l. c. p. 14.*). Imo foemina rheumatica post eius usum vna cum aluo liquida vrinam foetidissimam minxit (*l. c. cas. 8.*). Id quoque omnibus commune est, quod eruptio capto remedio vberior subsequatur.

Sed seorsim significandum, herpetis eximium esse remedium (*Veckoskrift, vol. 4. l. c. vol. 8. p. 115.*). Hoc vitio aegrotavit foemina per decem annos, li-

berata ab eodem demum decocto stirpis lacteo et solutione mercurii sublimati extus applicata (*Bemerkungen iib. versch. wicht. Gegenstände d. Wundarzneykunst, p. 77.*). Addo dictis morbis cutaneis impetiginem (HAASE *diff. cit. p. 15. cas. 1. cas. 21.*), scabiem (*l. c. cas. 3. 20.*), furunculos totum fere corpus obsidentes in connubio achorum (*l. c. cas. 2.*), faciem intumescencia variarum partium, liuore et crustosa aspredine deformem (*l. c. cas. 5.*), guttam rosaceam (*l. c. cas. 12.*), pustulosum exanthema in pedibus praecipue erumpens (*l. c. cas. 17.*), maculas et squamas in cute (*cas. 19.*), in quibus omnibus auxilium Viola exoptatum exhibuit.

Antequam ad alios morbos transeam, adiiciendum dictis puto, quosdam aduersum de ea iudicium tulisse. Improbat illam cl. MURSINNA (*Med. chirurg. Beobacht. 2. Samml. p. 107.*), qui nec foetorem urinae felinae apud aegros animaduertit. Cl. ACKERMANN (in *Commentar. de reb. in sc. nat. et medic. gestis, vol. 27. p. 170.*) rursus fatetur, se quidem aliquoties in crusta lactea laudato illam adhibuisse, aliquando tamen frustra, restringit quoque efficaciam in vlceribus aliisque morbis cutaneis. Mirum, quod STRACKIUM (*l. c. p. 40.*) stirps in crusta lactea nunquam

quam fefellerit. Rediit aliquando malum, sed iterum cessauit. Negat cl. HENNING (*Beob. über einige Arzneimittel*, p. 65.) sibi vnquam in affectionibus cutaneis, etiamsi diu continuaretur, successisse.

Extendere quoque vis stirpis ad alia mala sese patitur. Loquor primum de arthritide et rheumatismo (HAASE *l. c.* cas. 7. 8. 9). Fuit foemina, quae vna cum scabie ab arthriticis doloribus Viola immunis euasit (*loc. cit.* cas. 7.). Iuuenis, qui ex venere impura varos frontis et gonorrhoeam contraxerat, succo expresso ad vncias duas dato et decocto herbae vtrumque malum deuicit (*loc. cit.* cas. 10.). Alius ex intempestiua gonorrhoeae suppressione tumore testiculi mulctatus, cataplasmatibus ex herba, lacte et aqua cocta, applicatione externa, iuncta cum potu decocti et laxante conualuit (*Diff. cit.* p. 32.). Adiuuerunt quoque pilulae ex extracto aquoso et pulvere Violaе curationem vlcis pedis pertinacis (*l. c.*). — Incidit et recentius casus epilepsiae, in infante septem mensium eius ope discussae (*l. c.* cas. 15.).

Qua forma herba aegris administranda sit, passim haecenus significauimus, sed iunctim quae illam spectant complecti opus est, et alii modi subiiciendi. Plerisque placuit decocto lacteo praeunte STRACKIO

vti. Quoniam iste autem proportionem inter herbam et lac reticuit: monendum, cl. WENDT pro puero tenello manipulum herbae ex libris duabus lactis coqui curasse (HAASE *Diff. cas.* 16.), et duplam quantitatem herbae pro eadem aquae vsurpatam a matrona, ita vt bis dimidium consumeretur (*Veckskrift för Läkare, vol. 2. p. 377.*). Est, qui linteo inditam in lacte coxit (SCHÄFFER in ARMSTRONG *l. c.*). De pulte et additamento in cibis lacteis iam dixi. Nec destituitur infusum aquosum (*l. c. p. 153.*) sua vi, cuius de die mensuram vnam foemina in vitio cutaneo ingessit (HAASE, *cas.* 19.). Decoctum cum aqua vel saturatius exhibetur e. c. ex herbae manipulo vno in libris aquae duabus cocto et per diem consumto (*l. c. cas.* 7.); item ex herbae drachmis sex et aquae libra dimidia; vel magis dilutum pro potu ordinario e. c. ex herbae manipulis duobus in aquae tribus mensurae partibus (*l. c. cas.* 17.), vel ex herbae manipulo vno et aquae mensura vna (*cas.* 1.). Potus eiusmodi apte iungitur cum alia efficaciori medicina ex hac Viola parata. Sapor decocti gratior reddi potest feminibus aromaticis vt Foeniculi, Coriandri, additis (*cas.* 2.). Simplicissima forma in puluere cum saccharo est (SCHÄFFER *l. c.*), tenellis tamen liquidum facilius ingeri potest. Suc-

cus additâ aqua, qua opus ob mucilaginosam herbae naturam, commode exprimitur; huius adultis vnciae duae datae pro dosi (HAASE, *caf.* 10. 11.). Ferri et potest extractum eius gummofum, quod cum puluere in pilulas redigitur, ad drachmam vnam vel duas quotidie per dimidias mane et vesperti datas. Aqua solutum et rite mixtum cochleatim propinatur (*Diff. cit. p.* 31.). Infanti lacte solutum commode ingeritur (*Veckofkrift, tom.* 4. *p.* 95.). Hisce si tempestiue vtimur, vix herbae aqua destillata, quae oleo praegnat, vel fyrupo florum, vel julepio ex eodem, indigenus (HAASE *Diff. cit.* §. 9.).

Praesente primarum viarum colluie praemititur vsui purgans; deficiente vero ista, sibi a purgante metuit STRACKIUS (*l. c. p.* 47.) in crusta lactea, ne eo criticus per cutem aut lotium exitus interpelletur. Quidam tamen aegri mollem inde aluum experiuntur. Prodest egregie in scabie cum interno vsu lotionem decocti iungere (HAASE *Diff. cit. caf.* 3 *et p.* 32.); in lichenibus autem vehementiorem excitat prurimum, sanationi aduersum. Pulvis vlceri inspersus mitiores dolores creat, si cum aqua in cataplasma reducitur, qua ratione vlcus purius euadit et foetor ex parte euanescit. Cura-

tio aliquando paucis hebdomadibus absolvitur, subinde aliquot menses sibi vindicat. Malum si post aliquod tempus redit, ad priorem medicinam recurrendum est.

Scopo tinctorio etiam herba accommodata est, et sub vario additamento color pallide flavescentes, brunus, cinereus, coeruleus, palide viridis, inde redundat (V. experimenta cl. HAASE recensita in *Diff. cit.* §. 11.).

201. b.

(Vol. I. p. 617. pone *Cinchonam officinalem.*)

Pharm. CORTEX PERUVIANVS RVBER.

Praeter speciem Chinchinae, in quam supra (*Appar. medic. vol. 1. p. 546.*) ample commentatus sum, et cui innumeri homines valetudinem suam vitamque debent, plures aliae ferius inclaruerunt, quarum notitia fere omnis botanicos adeo ante paucos annos latuerat, sed quae passim pariter beneficae generi humano repertae sunt, et quidem in pluribus eorum morbis, quibus vsitatus haecenus cortex Peruvianus medelam attulit. Vnde iterum elucet, stirpium cognationem ad notitiam virium non parum adiumenti impertire.

Excellit

Excellit reliquis existimatione CORTEX sic dictus PERUVIANUS RUBER, quod nomen ei primi tribuerunt Angli, *Red Peruvian bark*, nec non subinde *Flat bark* illum vocantes.

A qua specie Cinchonae ille proueniat, etiamnum latet: ex hoc genere tamen esse, inde conii-
ciunt cll. COMBE et GROSCHKE, quod in collectione herbaria LINNEI Equ., quae post mortem filii emtione cl. SMITT M. D. ad Anglos peruenit, figura reperiatur, quae non quadrat in alias cognitae Cinchonae species (Vid. cel. BLUMENBACH *med. Biblioth. vol. 2. p. 486.*). Quicquid lacunae in hocce argumentationis genere supersit, non firmiori sane fundamento nititur coniectura, a multis e. c. FABRICIO (*Briefe aus London, p. 230.*), HEYER (*CRELLS chem. Annal. 1784. vol. 2. p. 24.*), imo a cl. SAUNDERS (*Observations on the superior Efficacy of the red Peruvian bark in the Cure of fevers, ed. 4. p. 5.*) declarata, corticem rubrum ex truncis et ramis crassioribus eiusdem arboris, quae corticem vulgarem erogat, detrahi, hunc vero ex iunioris arboris vel tenellis ramis, et consequenter non iustam maturitatem assequutum esse et debiliorem virtutem exercere; additum adco, corticem rubrum forsitan ex arboribus

bus emortuis deglubi (FABRICIUS). Nam ipse numerosa corticis huius exempla inter sese comparans, rubedinem et firmam texturam et crassitiem maiorem in tenuioribus corticis exemplis aequae ac crassioribus, quae amplioribus ramis vel truncis debentur, reperi. Vix crediderim, tantam diuersitatem a statione vel altiori vel profundiori vel solo deduci posse.

Sermo est de cortice, qui longioribus et crassioribus longe frustis transfertur, quam vulgaris, et ponderosior longe est. Concaua intrinsecus sunt frusta, dimidium fere plerumque rami exaequant, qui sesquipollice subinde maior, vulgo tamen minor est. Crassities saepe lineas duas superat. Extrinsecus asper et fissuris multis transuersalibus distinctus, saepe canescens et lichene flavescente tectus comperet. Latet sub hacce epidermide et accessorio dicto tegmine stratum coloris fusco rubri compactum, fragile, et aliud interius rubicundum, magis fibrosum lignosum. In quibusdam corticis veri rubri speciminibus pallidiorem hanc rubedinem inueni quam in aliis; an pallidior euasit hisce casibus soli radianti expositus, salua tamen vi (SKREBE'S *Experim. on the Peruv. bark*, p. 93.)? Puluis huius
corticis

corticis longe intensiorem rubedinem habet vulgari, amaritie illi antistat, nec minorem in lingua adstrictionis sensum excitat. Nihil vero odoris prodit. Aliquando tamen rubedinem seruat, licet saporis expers, et consequenter efficaciae; vnde exploratio per gustum ante usum praecedat. Plura exstant indicia, iam ante decennium, et quod excurrit, proximum, quo in Anglorum manus casu ille pervenit, variis naturae scrutatoribus et practicis innotuisse. Inter tres istos cortices Chinchinae, quorum meminit apud POMETUM (*Hist. generale des Drogues*, 1694. p. 132.) peregrinans musicus BERNARD, vnius descriptio in corticem rubrum quodammodo quadrat. Cum cuius effatis de eo conspirant ea, quae Chirurgus ARROT (*Phil. Transact.* vol. 40. p. 83.) et DE LA CONDAMINE memoriae prodiderunt (*Conf. Appar. medic.* vol. 1. p. 550.), et quae in codicibus manu scriptis JOSEPHI DE JUSSIEU notata existunt (*Hist. de la Societ  de Med. de Paris*, 1779. p. 253.), adeo vt cl. BAKER (*Medic. Transact.* vol. 3. p. 161.) probabile iudicet, rubrum eundem esse ac eum, quem teste ARROT Hispani *Cascarilla colorada* vocarunt. Cortex, quem LISTERUS (*de Hydrophob.* in *Append. oper.* MORTON, p. 70.) tanti fecit, licet coloris non meminerit, in reliquis cum hocce

conuenit, an vero recte trunco eiusdem arboris ad-
 scripserit, nondum quidem constat? Quem cl.
 GEOFFROY (*Matiere medic. Traité, tom. 2. p. 309.*)
 tanquam optimum deprædicat ad rubrum proxime
 accedit. Sunt et veterani prædici nostri temporis,
 qui meminerunt in iuuentute sua rubrum in phar-
 macopoliis tanquam vſitatum obuium fuiſſe. Horum
 e numero COTHENIUS (in *Nouveaux Memoires de l'Ac.
 d. ſc. de Berlin 1783. p. 82.*) eſt, qui ante ſexaginta
 annos in Pomerania venalem fuiſſe et optimo ſuc-
 ceſſu præceptum narrat. Ita ſenex quidam Anglus
 aſſeuerauit, inter prima ſua præceos auſpicia rubrum
 corticem frequenti in vſu fuiſſe (BAKER *l. c. p. 161.*
 Conf. narratio ſenis medici SMITH, forſitan eiudem.
 FOTHERGILL apud SAUNDERS *p. 157.*). Quantum
 equidem ſentio, vix firmari idoneis argumentis pot-
 eſt, SYDENHAMI et MORTONI tempore hunc corticem
 loco exilioris, qui poſtea vſu venit, inualuiſſe, ei-
 que præcipue præſtantiorem efficaciam deberi, cu-
 ius iſti mentionem faciunt, quorſum inclinat cl.
 SAUNDERS *l. c. p. 1.*). Saltim tenuem ex ramulis cin-
 namomei coloris MORTONUS (*Oper. med. Amſtel. in 8.
 tom. 2. p. 97.*) tanquam præſtantiffimum proponit.
 Nec fatis conuincor Hiſpanos rubro cortice vnice
 vti, alterum peregrinis nationibus vendi (COTHENIO
 ſentiente

sentiente *l. c. p. 83.*). Ad sententiam JOSEPHI DE JUSSIEU, qui a. 1739. Loxae commoratus fuit, ruber primo tempore, quo fama Chinchinae incla- ruit, in vsum tractus fuit, sed dicto anno, eo teste, tanta iam arboris ibidem penuria exstitit, vt pau- cissimi modo trunci superessent. Ipse vero huic praerogatiuam tribuit summam et extractum inde parauit, quod vltra quadraginta annos adhuc inte- gritatem et potentiam suam seruauit (*Mem. de l'Ac. d. sc. de Paris, vol. 3. p. 255.*). Quanam autem data occasione recentius in artis exercitium vocatus fue- rit, certius nouimus. Nempe in bello inter Hispa- nos et Anglos gesto nauis quaedam Hispanica, Lima in portum Gaditanum tendens ab Anglica a. 1779. capta fuit et Lisbonam deducta (prout a. 1702. in alia naue Hispanica ab Anglis capta accidit; apud SAUNDERS *l. c. p. 156.*). In hac praecipuam mer- cem constituit cortex hicce ruber, qui partim in Anglia remansit, partim modico pretio exteris ven- ditus. Post aliquam, vt in re insolita fieri solet, cunctationem experimenta tam in nosocomiis Lon- dinensibus, quam alibi in Anglia, dein hinc inde in America septentrionali et insulis Indiae occiden- talis, item in multis regionibus Europaeis aliis prae- ter Britanniam suscepta fuerunt, in febribus inter-

mittentibus praecipue, in quibus praestare vulgari creditus. Hinc inde sensim penuria eius subnata, vnde et valor nimium crevit, et astutia eundem corrumpendi fraudulentos inuasit; donec serius a. 1786. iterum 30 adeo cistae eodem repletæ ex Hispania in Angliam transferrentur (SKEETE *on the Peruvian Bark*, p. 355.). Ad augendam eius existimationem multum contulerunt, praeter significatam scriptionem cl. SAUNDERS, in qua propria experimenta cum multis aliorum combinantur, aliae tres, Edinburgi incitamento praemii Harvejani concinnatae: intelligo IRVING'S *Experiments on the red and quill Peruvian Bark*, Edinb. 1785; SKEETE'S *Experiments and Observations on quilled and red Peruvian Bark*, Lond. 1786; et KENTISH'S *Exp. and Observ. on a new species of Bark*, Lond. 1784.

Retardavit administrationem huius corticis hinc inde fraus, qua alii cortices nonnihil similes substituti fuerunt. Ita maiora fragmenta vulgaris corticis, reliquis corticis rubri intermixta, exstiterunt (ORLOVII *Progr. de cort Peruv. rubro*, Regiom. p. 4.). Alibi (Berolini) tres vel quatuor corticis species venditæ eodem nomine (PYL in *vers. commentat.* cl. COTHENII *Praef.*). Ita cortex rubro simillimus, diu

in quibusdam pharmacopoliis instar reiectitii seruatus, hac opportunitate venditus fuit (*l. c.*). Quin exemplum extat, pigmento quodam rubro vulgarem, quoad internam superficiem oblitum fuisse. Vnde colligitur, infidam inprimis esse venditionem corticis huius in puluere, qui facilius corruptelam admittit.

Quum non tam nouas in cortice rubro vires eruere, quam praestantiam eiusdem in morbis haud paucis iisdem, quibus vulgaris alias opponitur, sibi datum practici putarent: comparatio frequens vtriusque in experimentis facta est. Sic et in chemicis, ad quae vires intenderunt haud pauci. Grauitate specifica ruber superat alterum (COTHENIUS *l. c. p.* 74.). Experimentum vero ad hanc determinandam aliquando variat (SCHOT *Diff. Examen cort. Peruv. rubri, Harderv. 1785. p. 13.* qui chemica potissimum persequitur). Facilius in puluerem subigitur altero. Stratum vero fusco rubrum facilius puluerulentam formam sub pistillo acquirit, altero fibroso; et istius infusum aquosum profundius tingitur affusa solutione vitrioli martis, quam huius (IRVING *l. c. p.* 28.). Vnde e re est puluerem, tempore contusionis priorem, posteriori praeferre. Maiorem longe

D 2

quanti-

quantitatem solubilium partium ruber cortex altero vulgari tam spiritui vini quam aquae impertit (SAUNDERS *l. c. p. 27.* IRVING *l. c. p. 93.*). Et vtrumque menstruum saturatiorem colorem ex rubro contrahit, quam ex altero; aquosum manifeste amarius est. Plus quoque longe resinae ruber continet quam alter; nimirum ex exploratione cl. HAGEN (in ORLOVII *Progr. l. c. p. 7.*) resinoli extracti $\frac{1}{4}$, gummosi $\frac{1}{8}$, vel teste cl. AIKIN (apud SAUNDERS *l. c. p. 174.*) extractum resinosum rubri corticis sese habet ad extractum idem alterius, vt 3 ad 2 (Conf. etiam de extractis variis vtriusque experimenta cl. COTHENII item cl. SCHOT in *Diff. cit.* quae inter se variant.). Nec decoctum corticis rubri eandem decompositionem patitur, et expositum aëri libero hunc diutius fert longe absque acore, quam decoctum corticis vulgaris, in quo ipso enascitur intra paucos dies (FOTHERGILL apud SAUNDERS *p. 114.*). Ex iudicio sensuum adeo infusum frigidum corticis rubri superat vi decoctum optimi corticis alius (SAUNDERS). Crystalli, ex extracto ad modum Garayei parato redundantes albidiores sunt iis alterius corticis, et saporem valde amarum habent, Quassiae aemulum (HERMSTADT in CRELLS *chem. Annual. 1785: vol. 1. p. 117.*). Aqua eiusdem destillata
albido

albido colore tingitur, et manifestius globuli aetheri olei in eiusdem superficie conspiciuntur, quam in aqua destillata corticis vulgaris (IRVING *l. c.* p. 33. *not.*). Pluribus experimentis chemicis inhaerere hoc loco, minus opus esse videtur; relegandi potissimum, qui ea desiderant ad scripta citata, quorum titulus indicat, dedita opera auctores in corticem rubrum inquisivisse. Praetereo studio experimenta, validioris ignis impetu instituta (de quibus vid. COTHENIUS, SCHOT *ll. cc.*).

Admixtus partibus animalibus, hasce longe diutius contra putredinem tueri, quam alter apprehenditur (SKEETE in SAUNDERS'S *Observ.* p. 26. et in EJUSD. proprio *libro cit.* p. 106. *sq.* item IRVING *l. c.* p. 117. *sq.*).

Maximi vero ponderis est nosse, quid in ipso corpore humano efficiat. Pleraque huius generis experimenta ad febrem intermittentem spectant. Et sane si vel in hac vnice vulgari cortici praefendus sit, praeconio valde honorifico ornandus est. Ita esse haud pauca observata suadent. Etenim a pluribus animaduersum, in minori dosi sufficere. Vereor, ne nimis subtiliter ex ingenio suo CAMPERUS drachmas rubri sex potentia aequiparauerit vni-

ciae vni alterius praxin suam in Frisia citans, vbi febris haec endemia est (SIMMONS apud SAUNDERS *l. c.*). Aliis dimidia dosis satisfecit (SAUNDERS *l. c. p. 56. 180.* BRABANT, qui auct. vers. Latinae *libri EJUS l. c. p. 179.*). Celerius quoque febrem sufflammat, ita vt aliquando alterum subsequutum paroxysmum iam auertat (SAUNDERS *l. c. p. 57.* RIGBY apud EUND. *p. 122.*). Nec parui censendum, quod corpus contra recidivas egregie munit, ita vt redeunte vigore pristino non opus sit repetitionibus crebris, vt aliter moris est, aegrum sollicitare (SHERWIN apud EUND. *p. 112.* MADDOCKS *ibid. p. 141.*). Sufficit etiam in pertinacioribus febribus, vt quartanis diuturnis, et quibus complicationes variae molestae accesserunt, e. c. tussis, dyspnoea, raucedo (SAUNDERS *p. 58.* COLINGWOOD in *medic. comment. vol. 10. p. 274.*), vel icterus (SIMMONS apud SAUNDERS *l. c. p. 167.*). Et efficaciam praestat, quando spe auxilii ex altero excidimus (SAUNDERS *l. c. p. 58.* MADDOCKS *ibid. p. 141.* SHIRREFF *ibid. p. 151.*). Nouissimum eius documentum in virgine habui, quae quotidiana vehementi per duas cum dimidia hebdomades afflicta et rite a me tractata, frustra vsa fuerat per plures apyrexias cortice vulgari, sed paucis pulueribus scrupuli vnus corticis rubri hunc

statim

statim effectum fenfit, quod paroxysmus, qui olim status fuit, quatuor horas ferius rediret et longe mitius, demum continuato vfu fileret omnino nec rediret, etiamsi celer virium reditus pertaesam eam repetitionis redderet. Alia quoque in praxi mea velocis et constantis effectus casus mihi obuiam venere. Fuit qui uncias sex corticis tenuis frustra ingererat, sed uncia vna et dimidia rubri erat sanatus (COLINGWOOD *l. c. p. 273.*). Equidem puluere maxime delector, alii quoque, ad scrupulum vnum, drachmam dimidiam (SHIRREFF apud SAUNDERS *p. 152. fq.*), scrupulos duos (FARRE *l. c. apud SKEETE p. 118.*). Nec nocuerunt maiores doses drachmae vnus vel scrupulorum quatuor, quavis secunda vel tertia hora (FARRE *l. c. p. 116.*). Omnes tamen tam insignem dosin non ferre, inde cognoscitur, quod vir alias robustus ex drachma vna animo liqueretur, nec aegritudine sua nisi emetico dato liberaretur. Aliis placet infusum frigidum (SAUNDERS *p. 59.*), vel puluis vna cum saturato decocto et tinctura eius addita (JACOB apud EUND. *p. 87.*), quibus ambagibus arbitror non opus est; alius acquieuit electuario addito oleo Menthae Piperitae et feminum Carui (BISHOP *ibid. p. 93.*); aliis e re visum extracto resinoso vti (JACOB *l. c. p. 89.* BRABANT *l.*

c. p. 179.). Tincturae quidam plurimum tribuerunt (FARRE apud SKEETE p. 118.).

Licet et ipse magni hunc corticem faciam, nolim tamen tantopere deprimi vulgarem istum tenuem, ut multi praeconum rubri faciunt. Innumeros aegros a febre intermittente aliisque multis morbis eius ope sanatos, quis negare audebit; multos non sanari, in vitio medici iusto timidioris vel aegri iusto negligentioris causam saepe habet. Nec assentiri possum inde praestantiam habere rubrum, quod ex trunco vel ramis petitus sit, prout cerdones praeferunt scopo coriario corticem crassum tenuiori, quod argumentum LISTERI nimis crebro repetitum a recentioribus practicis. Nam dubium supra proposui, an vterque cortex ex eadem arbore sit; et quodsi esset, quo iure aliquis in adstrictionis vi, quae omnino in crassiori cortice eminent, totam dignitatem corticis Peruvianum quaerit? Ab hacce si vnice virtus febrifuga Chinchinae dependeret. locum cedere deberet cortici Quercus, Gallicis, radicibus Tormentillae, Bistortae etc., quae suffocant quidem febrem, non curant.

Commemoranda quoque aduersa quaedam huic cortici in febribus intermittentibus effata. Edin-
burgen-

burgenses plures medici sunt, quibus vel nullam praerogatiuam mereri prae vulgari visus, vel qui illum virtute callum reppererunt; displicet quoque variis Belgicis medicis (KENTISH *l. c. p. 46.*). Ita medicus Gothoburgensis DUBB praerogatiuam negat (*Veckskrift för Läkare, vol. 5. p. 162.*). Dolet et cl. VOGLER (*Pharm. sel. 1788. p. 27.*) expectationi suae non respondisse rubrum. Sed quid mirum si non omnibus auxilio fuerit; quale specificum tam infallibile est, quin aliam subinde medendi normam admitteret. Aliquando, etiamsi modica dosi, stomachum grauauit, nauseamque et vomitum excitauit; vnde ab administratione eius recessit cl. BAKER (*Med. Transf. vol. 3. p. 162.*).

Ast et in aliis morbis, etsi paucioribus exemplis, vires eius tentatae sunt. Ex hoc numero rheumatismus acutus fuit, praecipue tertianam duplicem mentiens, in quo tutissimum illo uti in conubio antiphlogisticae medelae post septimum diem a febris rheumaticae initio (SAUNDERS *l. c. p. 75. sq.*). Ita in periodicis doloribus praesertim capitis conducit, quando tonici locus est (MADDOCKS *l. c. p. 143. sq.*); prout etiam rheumatismo periodico medelam praebet (COLINGWOOD *l. c. p. 274.*). Febres

Ientas neruofas celerius tollit, quam alter cortex, etiamfi nulla crisis percipiatur (ID. *l. c.*). In febre putrida, fumma virium prostratione et delirio ftipata, eximium vsum praestat (FOTHERGILL *l. c. p.* 118.). Sphacelo, qui febrem malignam exceptit, in connubio anodynorum et vini limitem pofuit (BISHOP *l. c. p.* 93. Conf. liber cl. SKEETE *p.* 118.).

201. C.

Pharm. CHINCHINAE CARIBAEAE f.
JAMAICENSIS Cortex.

Cinchona Caribaea; pedunculis vnifloris LINN *Sp. pl. p.* 245. *Syst. veget. ed.* 14. *p.* 214. JACQU. *Observ. bot. P. 2. p.* 27. *tab.* 47. *Amer. piñ. p.* 35. *tab.* 63. Conf. cl. WRIGHT descriptio in *Philos. Transf. vol.* 67. *a.* 1777. *p.* 504. *sq.* et icon *tab.* 10. Arbor in insulis Caribaeis spontanea, nominatim in Jamaica, latere septentrionali solo lapidoso prope littus marinum.

Altitudinem pedum viginti (WRIGHT *l. c.*) ad quadraginta (ID. in *Med. comment. vol.* 5. *p.* 398.) attingit, trunco quoad proportionem modice crasso, sed duro, tenaci et coloris intrinsecus flauido albi. Corticis numerosis speciminibus, quae mihi misit
cl.

cl. WRIGHT, edoceor, eundem variare insigniter pro parte, ex qua deglubitur. Ex trunco separatus fragmenta conuexo plana, spithamam circiter longa, sesquilineam subinde crassa, repraesentat, in quibus duo strata facile distinguas, aliud externum crassius, ad lineam fere vsque ex epidermide enatum, multis profundisque fissuris scabrum, flavidum, spongiosum, facile inter digitos conterendum, infipidum; aliud firmum, fibrosum, profundius, vel ex viridescenti brunum, ex dulci nauseose et intense amarum. Specimina ex ramis separata conuexa vel conuoluta existunt, epidermide tenui grisea rugosa obducta, cui adhaerent subinde manifestius lichenes leprosi, nec demta hacce aliud quam brunum stratum cernitur. In ramulorum cortice omnia teneriora et pallidiora sunt. Cortex, qui praesto est radicis, fragmenta plana refert, exuta epidermide. Saporem raphanaceum et aromaticum, quem cl. WRIGHT significat, sub primo gustatu immixtum nullibi sentio, nec manifestam adstrictionem. In meis exemplis omnibus et singulis, quin et festucis interna superficies crystallulos scintillantes emisit. Arbitror stratum externum tanquam iners reiiciendum esse. In puluerem redactus refert hicce corticem Peruuianum vulgarem. Aquam tam frigidam

gidam quam calidam imbuit suis virtutibus. Vn-
cia eius dimidia, cum aquae fontanae libris duabus
ad vnam cocta, faturatum decoctum praebet, et co-
loris profundioris, quam ex triplo corticis vulgaris,
coloris bruni, fed non turbidi (WRIGHT). Debi-
lior longe adstringendi vis illi inesse videtur, vel
ex iudicio experimenti cum martiali admixto (SKEE-
TE'S *Exper. and Obs. of the Peruvian bark, p. 339.*).

In febris remittentibus, qualibus accuratius
non determinat cl. WRIGHT, iste saepe in Jamaica
corticem hunc tentauit optimo euentu, praemisso
sursum vel deorsum euacuante. Ventriculum ro-
borare, nauseam et vomitum compescere, morbo-
sam primarum viarum colluuiem corrigere sicque
morbum vincere obseruauit. In vniuersum merito
pro efficaci tonico et antiseptico declaratur.!

Haecenus desunt per partes enucleatae de eius
vi historiae; nec tantum famae excitauit, vt per
commercia officinas nostras intraret.

201. d.

Pharm. CHINCHINAE SANCTAE LUCIAE
Cortex.

Cinchona floribunda; floribus paniculatis glabris, capsulis turbinatis laevibus, foliis ellipticis acuminatis glabris SWARTZ *Prodr. veget. Ind. occid.* p. 41. (Citat *Aët. nat. curios.* 1787. qui ipse annus nondum prodiit). *Cinchona floribus paniculatis glabris, laciniis linearibus tubo longioribus, staminibus exsertis, foliis ellipticis glabris* BANKS in DAVIDSON'S *Account in Phil. Transf. vol. 74. p. 453.* cum fig. tab. 19 (floribus clausis) item DAVIDSON in *Transf. of the Amer. phil. Society, vol. 2. p. 292.* *Cinchona montana*; foliis ovatis vtrinque glabris, stipulis basi connato-vaginantibus, corymbo terminali, corollis glabris DE BADIER in ROZIER *Observat. sur la Physique, tom. 34. p. 129. tab. 1.* (floribus apertis et praestantior quam supra citata icon). Quinquina - Piton ou des Montagnes, Quinquina indigene de la Guadeloupe et de la Martinique Gallis (DE BADIER). Nomen Piton significat loco natali summum montium (MALLET). Arbor in insula St. Lucia, Martinica, Hispaniola, Guadelupa, crescens.

Male

Male a quibusdam, vt cl. DAVIDSON (*Amer. Transf. l. c. p. 292.*), item cl. KENTISH (*Exper. and Obs. on the Peruvian Bark, p. 51.*), Cinchona haec et Caribaea pro iisdem declarantur, quum corticum vires aequae ac arbores ipsae differant. Nec ad Caribaeum corticem, sed ad illum St. Luciae pertinent experimenta a cl. KENTISH (inde a *p. 51.*) narrata.

Arbor aemulatur in insula Lucia staturam Cerafi, delectatur umbra, hinc sub altioribus arboribus sese abdit, et plerumque in medio monte prope riuos situ ex septentrione occidentali insulae reperitur. Occupat vulgo argillam tenacem rubrum. Lignum leue et spongiosum est caretque amaritie corticis, sed haecce inest foliis, et flores, semina &c. apparent hisce magis amara et adstringentia DAVIDSON *ll. cc.*). Arbores vetustiores tamen crassio rem truncum gerunt, quam qui a viro brachiis comprehendi possit (DE BADIER). In Guadelupa et Martinica haud procul a summitate montium crescit.

Circa annum 1780. detecta arbor ab ANDERSONIO in insula St. Lucia, vbi paullo post cum cortice in nosocomio generali experimenta capta (DAVIDSON). Ast in Galliam cortex iam anno 1777. ex Martinica à cl. DE BADIER parua quantitate translatus

latus fuit. Nouas dein fuppetias ibidem procura-
 vit praefectus Martinicae DE TACHER. Senfim quo-
 que in Angliam et parcius in Scotiam peruenit.
 Paucioribus tamen modo hiftoriis in Europa de
 effectu conftitit; in infulis Americanis crebrior eius
 vfus fieri videtur.

Sub epidermide grifea, hinc inde maculis al-
 bis, forfitan ex lichenis initio, difformibus latis
 veftita, parenchyma latet pallide brunum fibrofum,
 nonnihil tenax. Specimina, quae coram funt
 ex vario fonte, conuolutam formam habent, do-
 drantalibus imo pedalis longitudinis, diametri digiti
 maioris, craffitiei dimidiae lineae vel tenuioris.

Sapor eius primum adstringens, fed fuperatur
 hicce mox infigni amaritie, Gentianae faporem
 aemulante et naufeofa; odore caret, nec fpirat ex-
 halando liquida eo impraegnata vllum. Omne
 fere folubile aqua extrahi potelt, et fola frigida
 infufio iam illi colorem valde rubrum et amaritiem
 cum adstringendi fenfu ipfius corticis impertit. Idem
 color et fapor ex infufione aquae calcis. Quartam
 extracti aquofi nigri amariffimi partem largitur (MAL-
 LET in *Mem. fur le Quinquina de la Martinique connu
 fous le nom de Quinquina-Piton*, 4. p. 8.): quin alius
 $\frac{2}{3}$ co-

$\frac{2}{3}$ coctione eruit (WILSON in *Phil. Transf. vol. 74. p. 453.*). Spiritus vini, cortice digestionem impraegnatus, post biduum turbatur ex gummofa materie, sed aqua commifceri potest absque pelluciditatis iactura (ID. *p. 9.*). Tinctura spirituofa pariter grate rubra est, et extractum praebet, amaritiae Aloï non cedens, quarta parte corticis grauius. Quaecumque menstruum ex dictis fit, color enascitur addito martiali aliquo praeparato intense niger (DAVIDSON). Amplior experimentorum horum aliorumque similibus recensensus aliunde petendus (EX MALLETT *l. c.* KENTISH *l. c. p. 58.* DOLLEFUSS in CRELLS *chem. Annal. 1787. vol. 2. p. 147.*), ubi et in comparatione chemica corticis vulgaris cum isto St. Luciae res verifatur.

De viribus autem eius in corpus humanum nonnisi immediata eius administratione certe iudicari potest. Sane vel hae innotuerunt, quae ne coniectura quidem comprehendi poterant. Etenim, siue oscitantius ficcetur siue maiori sollertia, facile vomitoria et alui deiectiones excitat (DAVIDSON in *Amer. Transf. l. c. p. 291.*). Si in puluere exhibetur, ventriculus non ultra grana viginti fert; hinc nunquam ultra viginti grana data (ID. in *Phil. Transf. cit. p. 454.*)

p. 454.). Quin grana octo aliquando eundem effectum excitant (MALLETT *l. c.* *p.* 13.). Sed eadem et decocti et boli cum syrupo Althaeae parati euacuandi potestas (MALLETT *p.* 12.). Vnde repugnat facile in usu pergere.

Praecipua eius laus in febre intermittente fuit; in qua ipsa euacuandi eius potestas permittit, ut iam secundo paroxysmo eoque nondum expirante praebetur (DAVIDSON in *Amer. Transf. l. c.*). Plurimum casuum successum breuiter exponit cl. MALLETT, vnde consequitur etiam in protractiori febre valuisse et subitam vim exseruisse, modo iustam continuationem non recusarent. Tutissimum est, paruis dosibus granorum quinque octo, decem, acquiescere sub iustis intervallis, et Canellam albam vel aliud aroma ad ventriculum placandum addere (KENTISH, *p.* 79.). Quin in quartanis contra vulgarem corticem, item rubrum obstinatis, valuit ter de die ad octo grana cum Canellae albae quinque granis datus (*l. c. sq.*). Sic et immorigerae tertianae eius ope sublatae (*l. c.*). In nosocomio Guyano Londini quum tentaretur ad drachmam dimidiam, nausea quibusdam aegris molesta fuit, nec velocitate effectus sese commendauit; hinc omissus eius ulterior usus (SKEETE on *the Peruvian Bark, p.* 352.).

Praeter puluerem aliis commodius visum, infusum frigida aqua, vel aqua calcis, paratum exhibere, ea proportione, vt corticis vncia vna pro aquae pintis tribus fumerentur (DAVIDSON in *Phil. Transf. cit. p. 454. Amer. Transf. l. c. p. 291.*). Sufficit infundere corticis drachmae vni, vel in quibusdam casibus dimidia, per duodecim horas pintam vnā aquae (KENTISH *l. c. p. 79.*). Elegans tinctura spiritu vini cum Canella alba enascitur, sed, longe intensiorem saporem habet illa, quae ex feminibus fit (DAVIDSON *l. c.*). Extractum aquosum vel spirituosum a ventriculo melius fertur, et videtur extractum vtroque menstruo paratum continere omnem corticis efficaciam (ID. in *Amer. Transf. cit. p. 291.*). Decoctum (MALLEY, *pag. 12.*) sine dubio reliquis omnibus praeparatis ingratus capitur.

In dysenteria putrida et dysenteria febre intermittente copulata egregiam virtutem praestat, cuius non minima pars haec est, quod euacuet (DAVIDSON in *Amer. Transf. l. c. p. 293.*).

Efficaciae quoque exemplum in dispepsia (KENTISH, *p. 80.*), aliud in dyspnoea (*l. c. p. 88.*) existat. Sed pauciora iusto haecenus experimenta suppetunt, quam vt hic cortex diu vsitato palmam praeriperet.

201. e.

Pharm. CHINCHINA DE SANTA FÉ.

Sub hoc nomine exstant corticis duae species, quae a cl. ORTEGA Madrito ad Baronetum JOSEPHUM BANKS missae fuere, item in collectione rerum naturalium LINNEI, filii, post mortem deprehensae.

Ab hoc vna (A) vocata *Cinchona Peruviana*, adscriptumque fuit specimini, illud a. 1780. a LOUIS NÉE Loyae in Peruviano regno repertum. Huius cortex magis flavus apparet, quam alter. Refert sapore vulgarem corticem Peruvianum, non vero aeque efficax visus; subinde mixtus cum eodem in iisdem cistis, quibus transmittitur, obtinet (GROSCHKE in BLUMENBACH *Bibl. vol. 2. p. 490.*). In meis speciminibus, quae subplana sunt, fragmentis palmam longis lineam dimidiam crassis, sub cuticula alba verrucosa compagem fibrosam ex flavo brunam modice tenacem conspicio, saporem sentio longe minus amarum, quam in reliquis omnibus Cinchoniae corticibus. Ex dictis constat Peruvianum regnum patriam agnoscere.

Altera species (B) a LINNEO, filio, *Cinchona Bogotensis* (non Bogerenfis) dicta. Plantae eius siccae adscriptum fuit nomen cl. MUTIS et LOUIS NÉE 1780,

et patria St. Fé in Carthagena. Colorem eius obscuriorem esse notat cl. GROSCHKE, quod et in meo specimine ita sese habet, tam quoad epidermidem, quam subiectum corticem, cuius superficies superior rubicunda, sapor non valde amarus, sed tanto acerbior. In mappis geographicis intra Terram firmam notatur quaedam Santa Fé de Bogeta, quae sine dubio ad indicia dicta pro eius loco natali habenda est.

Sunt hae sine dubio eadem species corticum, quae iussu Regis Hispaniae tam ad societatem medicam R. Parisiensem (*Hist. de la Soc. R. de Med.* 1779. p. 257. sq.), quam ad societatem R. Londinensem (BAKER in *Med. Transf.* vol. 3. p. 155.) explorationis causa per cl. ORTEGA, Prof. Bot. Madritensem, vna cum stirpibus siccis millae fuerunt. Ex Cinchonae genere esse agnouerunt Parisienses botanici. Cl. BUCQUET (*Hist. de la Soc. de Med.* l. c. p. 259.) extractum ex utroque parauerat, cuius proportionem et naturam data opera hic omitto. Vterque cortex circa a. 1779. magna copia admixtus vulgari cortici Londini repertus est, et insuper simul haud parum spurii cuiusdam corticis. Ex iudicio saporis et externi habitus postponit istos ex Santa Fé multum vulgari cl. BAKER, cui de sapore effato quoque subscribo.

Quantum scio, in Europa serio neuter hæcenus præscriptus ægris fuit, sed mansit in cimeliis collectorum suppellectilis medicæ. Tractatum vero peculiarem de eo conscriptum: *Memoria o Dissertazione sopra la nuova China del regno de St. Fé, nell' America meridionale cive Alcune Rifflessioni sopra la Medesima fatte dal Dottore ASTI ed a lui scritte in due Lettere* 1784. 1785. al chiar. Borfieri. In Mantua 1786. 4. quoad titulum modo noui.

Designantur insuper aliae species Cinchonæ in St. Fé oriundæ, a botanicis hucusque non fatis determinatæ, sed in collectione ill. BANKS obuiæ, scil. Cinchona corymbosa a cl. ORTEGA missa, Cinchona pubescens ab eodem (GROSCHKE l. c.), quarum vero cortices vsu medico non inclaruerunt. Patet ex omnibus nomine St. Fé adscripto locum natalem non fatis indicari, quum plurium prouinciarum australis Americæ loca exstent hocce nomine insignita.

201. f.

Pharm. CHINCHINAE ANGVSTIFOLIAE

Cortex.

Cinchona angustifolia; foliis lanceolatis pubescentibus, floribus paniculatis SWARTZ in *N. Vet. Ac. Handl.* 1787. p. 119. c. ic. tab. 3. *Cinchona angustifolia*; floribus paniculatis glabris, capsulis oblongis pentagonis, foliis lineari lanceolatis pubescentibus ID. in *Prodr. veget. Ind. occid.* p. 42. Arbuscula, habitans ad ripas fluuiorum insulae Domingo.

Ibidem eam inuenit cl. SWARTZ, qui vnicus eiusdem et virtutis corticis haecenus meminit. Cortex inferioris trunci partis crassus, scaber, rimosus est, griseus praeterea vel obscuri coloris, interna superficie viscosus; superioris autem partis et ramorum minus viscosus. Sapor intense amarus et praeterea nonnihil dulcis cum leui aromate. In comparatione cum vulgari cortice Peruuiano apparet, infusum tam aquosum calidum quam spirituosum profundiore colore ex eadem quantitate adsciscere et hunc corticem breuiori tempore decoctione cum aqua erogare partes suas solubiles (SWARTZ in *Vet. Ac. Handl.* l. c. p. 121. sq.). Vitriolo martis mixtum nigro-

nigrorem profundum contrahit. Aemulari vires vulgaris medicas paucula SWARTZII experimenta fuadent.

Nolo heic peculiari articulo augere numerum corticum huius generis cortice *Cinchonae corymbiferae* FORSTERI (*Nov. Act. scient. Vpsal. vol. 3. p. 176. LINN. Suppl. plant. p. 144. Syst. veg. ed. 14. p. 214.*) intra tropicos in insulis Tongatabu et Eaoowe maris pacifici habitantis, quoniam modo formam et saporem eius nouimus, qui amarissimus, subadstringens, simillimus cortici Peruuiano describitur. Equidem mea specimina, quae cl. ABILDGAARD, Professori Hafniensi, debeo, omnibus numeris congruere specimini sub litt. (B.) corticis de S. Fé reperio. Conuolutam formam habent. Id modo addo, cautum esse debere medicum in eligenda prae aegris vna vel altera horum nouorum corticum specie, ne fallatur nomine. Nam pharmacopolae seruant sub eodem saepe diuersissimos forma, et consequenter etiam virtute, cortices, vt pluries comperi. Dono mihi quoque misit cl. WRIGHT cortices *Cinchonae albae* s. Cascarillae Hispanorum, *Cinchonae brachyurae*, *Cinchonae triflorae*, qui omnes sapore amaro vel et simul aromatico insignes vires spondent, sed omittendi hic sunt, quum

de experimentis ex instituto cum iisdem factis mihi nihil innotuerit.

De cortice *Angusturæ*, cortice *Chinchinæ regio f. Chinchinæ flavo*, item cortice *Chinchinæ Surinamensis* infra intra vegetabilia ignoti generis agetur.

R H O D O D E N D R O N.

LINN. *Syst. veg. p. 337. Gen. pl. p. 218.*

214. b.

(Vol. 2. p. 74. pone *Vaccinium Myrtillum.*)

Pharm. RHODODENDRI *Herba.*

Rhododendron Chrysanthum; foliis oblongis impunctatis supra scabris venosissimis, corolla rotata irregulari, gemma florifera ferrugineo-tomentosa
 LINN. *Suppl. pl. p. 237. Syst. veg. ed. 14. p. 405.*
Rhododendron Chrysanthum; foliis ovatis scabris, margine reflexis, subtus glabris, umbellis terminalibus, corollis flavis irregularibus PALLAS *Flor. Ross. tom. 1. P. 1. p. 44. tab. 30. Reise durchs Russ. Reich, vol. 3. p. 369. tab. n. fig. 1. 2. KÖLPIN prakt. Bemerkungen üb. d. Gebrauch d. Sibir. Schneerose 1779. cum ic. ex PALL. Itiner. cit. Andromeda foliis ovatis, vtrinque venosis, corollis campanulatis obliquis longissimis GMEL. Flor. Sibir.*

bir. vol. 4. p. 121. tab. 54. absque flore. Frutex crescens in summis montibus niualibus iugi Saianensis ad Jeniseam fluuium, in elatioribus alpium inter Sibiriam et Dauriam, in alpestribus elatioribus circa lacum Baicalem; per omnem frigidam Sibiriam orientalem etiam in humilioribus montibus in Camtschatca et insula Beringia tam in summis rupestribus, quam locis depressis muscosis ad radices montium et stagna. In alpinis pedali minor, in depressioribus sesquipedalis.

Senioribus modo annis hac stirpe aucta fuit suppellex medica, eiusque prima in sanatione morborum laus ex patria eius originem traxit. Inde quoque petere opus fuit herbae quantitatem, medicis cultiorum et a Russia remotiorum regionum necessariam; quod vna cum valore cariori, quo venit, in causa videtur esse, quod pauciora experimenta cum eodem facta et per partes enucleata innotuerint. Sensim cecidit Petropoli valor a nouem Rublonibus (KÖLPIN in GRUNER *Almanach für Aerzte u. Nichtärzte* 1783. p. 171.) ad vnum pro libra (PALL. *Fl. Ross.* p. 45.). In Heluetia quidam Rhododendron ferrugineum L. illi substituere coeperunt (*N. nord. Beytr.* vol. 4. p. 404.).

Quodsi vero summam efficaciam exercere debeat, sedula ratio tam soli, quo crescat, quam temporis collectionis, habenda est, quibus mementis haud parum a gentibus, inter quas indigena est, peccatur. Ad Baicalem enim decerpta folia eminent folia vi narcotica, ad Lenam autem potius cathartica; ita in Camschatca debiliora, et in insula Beringii decoctum fruticis nec inebriat, nec aluum movet, sed sensu suffocationis, licet post aliquot horas cuanido, torquentur (STELLER in GMEL. *Fl. Sib. l. c. p. 124.*). Praestat efficacia stirps alpina isti in depressioribus locis crescenti. Male quoque herba nonnisi capsulis maturationi proximis vel serius a Cosaccis colligitur, quo tempore flavescere iam incipiunt folia nonnulla, minori amaritiae instruuntur, quam dum floret (PALL. *Reise l. c. p. 370. Fl. Ross. p. 46.*). Merito itaque vel ante anthesin vel per eandem collectio fieri deberet.

Non potuerunt exteros ad usum medicum excitare, quae peregrinatores quidam antiquiores per Russiam proficiscentes suis schedis notarant, quum sero tantum ex tenebris suis protractae fuerint. Intelligo cl. JO. GE. GMELIN *Florae Sibiriae tomum quartum* (qui modo a. 1769. prodit, editore SAM. GOTTL. GMELIN), STELLERI et MESSERSCHMIDII pugillares.

Verum

Verum postquam ill. FALLAS in peregrinatione sua per Russicas ditones vires stirpis curatius inuestigasset et prolixius de iisdem postea exposuisset (*Beschäftig. d. Berl. Gesellsch. naturforsch. Freunde*, vol. 1. 1775. p. 421. interprete cl. KÖLPIN. *Neue nord. Beytr.* vol. 3. p. 399. vol. 4. p. 404, praeter *Itinerarium et Fl. Ross. II. cc.*), celebrari hinc inde coepit. In Germania inclaruit praecipue KÖLPINI eleganter de eo conscripto libello, pluribus casibus practicis ornato. — Postea praeter *Pharmacopoeam Rossicam*, p. 43. *Ph. Edinb. nouissima* p. 50. eam recepit.

Ex Russia transmittuntur in pharmaceuticum vsus non folia solum, sed et ramuli circiter palmares, quibus insident cum gemmis conuolutis et serie squamarum gemmacearum, ramulos vndique cingentium, et saepe vna pedunculi residui terminales cum receptaculo florum, prout ex sarcina a generos. L. B. AB ASCH mihi missa cognosco. Deprehendo in hac quoque multa folia decoloria maculata, et folia quidem omnia versus ramulos replicata; vnde vinculum fasciculos in formam rotundato oblongam coarctat. Stipites, vt cum pharmacopolis loquor, vtpote incertes fere creditos reiicere suusum (FALLAS *Fl. Ross.* p. 45.), sapor tamen tenello-

nellorum ramulorum licet differat ab isto foliorum, non tamen inertiam indicat. Nempe folia sicca aultera sunt cum notabili amaritie; ramuli mihi parcius amari, sed magis austeri apparent vna cum sensu acrimoniae manifesto; hunc et cognoui in cortice ramulorum lignosorum, dum in tenerioribus tota compages acri penetrari videretur. Odor in sicca stirpe ad rhabarbarinum nonnihil inclinat. Decoctum bruno rubicundum est et odorem spirat nauseosum; saporem vero exhibet ex austero, amaro et acri, compositum. Infusum concentratum ad Theam Boheam proxime accedit (KÖLPIN *l. c.* p. 23.). Adstringens natura sese etiam declarat nigredine infusi ex martialibus (HOME'S *clinical experiments*, p. 145.).

Multa sese signa efferunt, quod in neruos eorumque fontem insignem efficaciam exlerat, narcoticorum in morem. Non brutorum naturam contra hanc omnino obduruisse exemplum capreoli mansueti testatur, qui foliis denis deuoratis post aliquot minuta pr. temporis tripudiare, caput allidere, titubare coepit, dein in genua procidit; relictus tandem somno per quatuor horas durante, ita tamen vt postea stirpem oblatam omnino repudiaret (STELLER in PALLAS *Fl. Ross.* p. 45.). Sed
 prout

prout animantium indoles multipliciter discrepat: ita pabulum innocuum constituit ceruorum et moschorum, et in horum quidem occisorum ventriculo reliquiae stirpis repertae sunt (PALLAS *Reise l. c. p. 370.*). Non culpa eam liberat, quod dilutum eius virus homines non afficiat, praecipue si vis consuetudinis sese immisceat, prout Tataris sylvicolis ad Sajanense iugum degentibus instar Theae quotidiano usu et, ut putant, salutari venit (*l. c. p. 369. Fl. Ross. l. c. 45.*). Idem vero infusum, si saturatius fit, paullo inebriat, ut sint, qui grati inebriaminis instar istam usurparunt (STELLER *l. c.*). Et decoctum ex ramulis et foliis clauso probe vase paratum, quod saturum amarum et brunum est, calorem febrilem, inebriationem imo mentis absentiam generat, sub qua in artubus vel interioribus partibus, dolore correptis, fornicationis sensus continuus enascitur, euanido postea dolore et reconciliata omnino pristina mentis serenitate (PALLAS *Reise l. c.*). Calor, qui sub usu subinde redundat, sitim ciet saepe intensam, quam si gelida pota restinguere tentant, emesis subsequitur vehemens et salutaris (PALLAS *l. c.*). Decocto foliorum duo vel tres dies potato venatores et glaciei mariae fossores ad Lenam habitantes, dum primis diebus laborum

rum defatigantur et perpetuo montium ascensu genuum dolorem contrahunt, tam lassitudini quam dolori medentur, sed nonnisi praeuio somno et inebriatione (GMELIN *l. c. p. 123.*).

-i

et Haecce phaenomena alios inuitarunt ad stirpem in doloribus rheumaticis et arthriticis applicandam, sub qua administratione accesserunt haud pauca alia, quae narcoticam naturam confirmant. Restrīgenda autem eius laus est ad chronica mala vel saltim nonnisi defaeuiente febre ea propinanda; nam licet in nonnullis arteria 14, 24, 30, 38 ictibus lentius et debilius post captam illam micet (HOME *cas. l. c. Conf. cas. cl. KÖLPIN*), item intermittat (KÖLPIN *cas. 1.*): aliis calor febrilis sentitur (Vid. supra et KÖLPIN *cas. 13 et 14.*); nec leuamen vllum doloris in morbis huius naturae acutis subsequutum, rem dirigente cl. HOME, etiamsi venaesectio et medicina antiphlogistica non negligeretur, et Rhododendron tanta dosi caperetur, vt vertigo accederet. Absente febre autem quantum valeat, casibus quindecim a cl. KÖLPIN, quatuor a cl. GRUNER (*Almanach cit. p. 172. sq.*) et duobus a cl. STARCK (in ZAHN *Diff. de Rhododendro Chrysantho, Jen. p. 18. sq.*) vberius descriptis, edocemur. Symptomata capta illa emer-

emergentia non apud omnes hosce aegros eadem sunt. Id tamen euincitur, nauseam vomitionem materiae viscidæ brunæ amaræ et aluum solutam non raram esse, caput obnubilari facile, quibusdam ardorem et constrictionem faucium molestam esse, alios sentire oppressionem pectoris, pruritum oculorum, nasi vel cutis, vel pati sensum vstionis, fornicationem, vel punctionem quasi ab acubus, vel stuporem partis, quibusdam lacrymari oculos, exanthemata erumpere. Praeter dictas euacuationes in aliis sudoris copiosior eiusdemque foetidi eruptio adiuuat medelam. Quibusdam quoque lotium abundantius fluxit (HOME *l. c. p. 149.*). Varii ingrati sensus, de quibus dixi, acrimoniae stirpis, quantum apparet, effectus sunt, brevis tamen durationis. Praestantiam vero suam declarat, siue dolor fixus inhaereat, siue vage oberret (Casus a GRUNERO propositi). Tussim et sreatus pituitosos ex malo pectus occupante quoque leuat. Non sufficere ischiadi neruosae tollendae ex casu singulari annotauit KÖLPINUS (*l. c. cas. 13.*). PALLASIUS autem meminit viri diuturna ischiade neruosa paene claudi et emaciati, sed diuturno vsu Rhododendri omnino sanati (*Fl Roff. p. 46.*). Citius et efficacius aegris robustis et integritate virium fruentibus auxi-

auxilium affert, quam contrario modo sese habentibus.

Mitigat quoque dolores artuum venereos, quamvis ipsum virus in Dauria non sufflaminauerit. Sed non omni huius generis efficacia carere, singulare exemplum persuadere visum est (KÖLPIN *cas.* 2.).

Audaciores admonendi sunt, rem esse cum efficaci remedio, quod prouidam administrationem, tam in selectu aegrorum quam dosi et ordine praebiorum adhibendam, requirit. Attamen et exemplum praesto est continuationis per biennium protractae et doses quatuor uncularum infusi saturati impune capti (PALLAS *Fl. Ross.* p. 46.). Sordes primarum viarum si latent, hae ante praebia stirpis euerrendae sunt. Pro formula proponitur sequens: R̄ Stipit. et folior. Rhodod. ʒij. ad ʒβ. Infund. cum Aqu. font. ʒix. Stent in digestionem in vase bene obturato per horas xxiv ad ebullitionem vsque. Colat. D.S. Capiatur cyathus dimidius vel supra pro dosi semel vel bis de die (KÖLPIN *l. c.* p. 20.). Prudentis et scientis est, pro re nata infusum vel saturatius vel debilius parare, augere vel minuere dosim, tum et praebia, si opus, per tempus intermittere. Generoso A DEMIDOF Moscuæ placuit uti pro se aliisque

que tinctura ex foliorum ꝑij. Spirit. Gall. et Vini Hilpan. ꝑꝑ per duas hebdomades infundendo parata et cum decocto residui in libra vna aquae diluta ad cochlearia quinque mane (*Neue nord. Beytr. vol. 3. p. 399.*). Profuit multis, inter solitas molestias, in affectionibus arthriticis, etiam in haemorrhoidibus coecis post usum per dies duo vel tres (IBID.).

Queritur medicus quidam Succicus (DUBB in *Veckskrift för Läkare, vol. 5. p. 161.*) de inertia huius medicinae, et licet infusi libram vnam per diem aegri eius hauserint, hi neque bonum neque malum effectum inde experti sunt. Diiudicare causam huius inertiae, in tanta breuitate dictorum non vacat.

Commōdi ex applicatione externa quaedam quoque documenta adfunt. Scilicet ulcere cruris enato in arthritica foemina fomentatio cum decocto secundario stirpis tam pus correxit quam consolidationem adiuit (KÖLPIN *cas. 4.*). Dolores pariter dentium ex causa eadem conticuerunt, eodem dolenti parti admoto (ID. *p. 114.*).

De vi foliorum in alui profluuiio cruento coerendo memorat MESSERSCHMIDIUS (PALL. *Fl. Ross. p.*

44.), quam vero subsequa aetas non curavit. — Nec de potestate eius in tumoribus scirrhis et can-
 crosis mammarum, cuius Catharinaepoli quaedam
 indicia obseruata, ferius aliquid cognouimus (Vid.
 BÜTZOW in *N. nord. Beytr.* l. c. p. 399.). Narratum
 vero, post captam vnciam dimidiam dolorem et tu-
 morem imminutum, ichoris acrimoniam mitescere
 coepisse, et vnam aegram post sesquiunciam omnino
 conualuisse (IBID.).

Puluis scopo errhino in Sibiria contra catarrhum
 et in cephalalgia naribus attrahitur (L. B. ABASCH
 in *litt.*). Ipse inde copiosum muci affluxum cum
 subsequente sternutatione in me percepi. Quin
 ex fasciculis modo herbae apertis, et in mensam vi-
 cinam repositis, pruritus singularem narium cum
 vellicatione ad sternutationem sensi.

310. b.

(Vol. 2. p. 382. pone *Astragalum Tragacanthum*.)*Pharm.* ASTRAGALI EXSCAPI *Radix*.

Astragalus exscapus; acaulis exscapus leguminibus lanatis, foliis villosis LINN. *Mant. pl. p.* 275. *Syst. veget. ed.* 13. *ed.* 14. *p.* 685. JACQU. *Collect. ad bot. vol.* 2. *p.* 269. ICON: EJUSD. *Pl. rar. vol.* 2. *fasc.* 1. *tab.* 17. recuf. in GIRTANNERI *Abhand. üb. d. ven. Krankh. tom.* 1. *tab.* ad eund. Cf. WINTERL *Ind. hort. bot. Pestin. p.* 14. *Astragalus perennis* supinus foliis et siliquis hispidis flore luteo KNAUTH *Fl. Hal. p.* 41. BUXBAUM *Pl. Hal. p.* 32. *Cicer montanum ακαυλον* C. B. *Pin. p.* 341. *Prodr. p.* 147. *Glaux lanuginosa montana acaulos* RUPP. *Fl. Ien. ed.* HALL. *p.* 270. *Planta perennis*, in montibus Thuringiae, collibus saxosis, glareosis circa Nordhusam (c. B.), in collibus Wettinensibus Halae vicinis (KNAUTH), Traiecti ad Viadrum (HARTMANN apud TIEZ), in Hungaria, spontanea.

RADIX simplex, nonnisi versus apicem diuisa, perpendicularis, quatuor vel plurium pedum, lente gracilescens, fibras ad latera spargens. Sicca radix multiceps, rugosa et stigmatibus fibrarum resecta-

rum notata, epidermide bruna, parenchymate albo, in filamenta facile longitudinaliter diuisibilis. Sapor eius amaricans et subadstringens est, odor nullus. Decoctum sapore ad infusum Liquiritiae prope accedit, hinc non ingrate capitur (QUARIN *Animadu. pract.* p. 320.), alius cum Amygdalarum amararum sapore comparat (ENDTER *Diff. de Astragalo exscapo*, p. 12. *Gott.* 1789.), coloris subfusci. Idem vitrioli martis solutione sensim obscuratur, non vero nigrescit. Extractum aquosum pr. sesquidrachmam circiter ex vncia vna constituit (ENDTER); alius eius scrupulos decem obtinuit (WEGERICH *Diff. de Astragali exscapi radice*, *Erf.* 1789. p. 4.), saporis extracti Dulcamarae. Spiritus vini praebet extracti primi subamari grana triginta duo (*Diff. cit. Gott.*). Subtiliora vel magis ambigua experimenta (*Diff. Erford.*) non attinet hic repetere, ex quibus hoc etiam colligitur, acidum sacchari inesse. Nolo ex dictis expedire, quod sit resoluens, demulcens, involuens, et morbos, quibus tollendis par sit, diuinare. Sed iis potius insulam, quae arte de eius vi explorata esse videntur.

Periodum, intra quam inclaruit radix instar medicaminis ab anno 1786. numerare conuenit, quo

quo ipso ill. L. B. A QUARIN in lectu dignissimo libro (*Animadv. pract.*) de experimentis quibusdam vsui in lue venereæ fauentibus referret. De hoc cl. WINTERL, Prof. Pestinensis, Vindobonam perscripserat, in confinibus Hungariae, addit cl. SWEDIAUER (*On venereal complaints, p. 259.*) Turciae proximis a mulieribus morbos venereos decocti ope sanari. Capta igitur Vindobonae in nosocomio magno experimenta, quorum successum exoptatum historiis quatuor confirmat. In duobus horum arthritis cum symptomatibus variis dirioribus venereis, vt tophis, vlceribus, iuncta fuit; sed vtrumque malum cessavit decocto ex Radicis vncia dimidia cum aquae vnciiis quindecim, donec libra vna remaneret, cocta, quod liquidum tepide mane et vesperi sumendum erat. Haec formula etiam aliis, qui medicinam hanc tentarunt, pro norma fuit. Seriem experimentorum ibidem in nosocomio factorum continuat cl. CRICHTON Anglus, testis oculatus (in cel. GIRTANNER *Abh. über d. vener. Krankh. vol. 1. p. 406. sq.*). Haecce cum prioribus, nec alia, in dissertatione Gottingensi (*l. c.*) proposita sunt. Symptomata venerea, quae Astragalo curata dicuntur, difficilioris quoad partem generis sunt, vt exostoses capitis, tibiae, costarum, claviculae, nodique, tophi, exan-

thema faciei, gonorrhoea, condylomata labiorum pudendorum, bubones, scabies, exanthema squamosum superficiei corporis, bubones, tinea capitis, ulcera. Et hisce affecti aegri omnes, tam viri, quam foeminae, intra aliquot hebdomades vel menses valetudini restituti feruntur solo decocto radice, et subinde applicatione eius externa. In tinea capitis (CRICHTON *l. c. p. 410.*) adiumento fuit praescindere crines ante applicationem externam, unde exigua suppuratio et squamarum delapsus. Et hisce quidem nihil mercurii antea datum fuit, certe non sub decursum nouae curationis. Testis fidei experimentorum nosocomii Vindobonensis quoque existit cl. WERNER (in *Diff. de virtute Saponariae offic. Traj. ad Viadr. 1789.*). Memorabile potestatis exemplum exhibuit decoctum ore captum et linteolis externe applicatum in puella, post rebellem luem veneream exostosi diuturna costae septimae dextrae cum foeda exulceratione tentata (TIETZ *Diff. de virtute Asragali exscapi antiuenerica memorabile exemplum, Traj. ad Viadr. 1790. p. 14.*). Aueo legere historias a cl. CARMINATI concinnatas, quae EJUSD. *Opusculorum therapeut. tomo 2.* seruantur, quum a viro tantae perspicaciae, ingenii et in experimentis instituendis patientiae, quicquid ad verum eruendum pertinet, dilicussum

discussum expectari possit: confectionibus inde factis non parum vsui fauentibus et dicta partim confirmantibus haecenus acquiescere oportet (expositis per litteras, Ticini regii datas *d. 15. Febr. 1790. in Allgemein. Litt. Zeit. 1790. n. 60. p. 483.*).

Quoad partem modo auxilio fuit foeminis tribus istis, de quibus cl. WEGERICH (*Diff. cit. p. 9.*) narrat. Sublata quidem varia pectoris, a morbo debilitati, mala, sed vlcera faucium et pudendorum et scabies pertinaciter potestati radice restiterunt, excepto vno casu, quo vlcera faucium consolidata; ita vt ad alia praestantiora, quae spem confirmarunt, transeundum esset. Non miror, quod non suffecerit casu singulari, quo vuula et tonsillae consumtae erant, ossa nasi carie correpta et vlcera ichorem mali moris fundebant, praeuio ptyalismo bis excitato, licet initio leuamen afferret (CRICHTON *l. c. p. 411.*). Miror potius, quod idem cl. CRICHTON, qui ambiguum huncce euentum describit, nec sine elogio Vindobonensium experimenta dimisit, propriis suis serius Londini institutis, ad contrariam partem transgredi coactus fuerit (ARNEMANN *Progr. de morbo venereo, 1790. p. 11.*).

Qui vere ex lue emerlerunt, vel modo leuati, in hisce omnium consensu post potum decoctum

copiosus sudor praecipue noctu successit. Sunt, quibus vberius lotium mouit. Initio curationis quidam aluum solutam inde experti sunt, sed postea cessantem et diaphoresi et diuresi locum cedentem. Sedimentum in lotio vulgo apparuit, album, mucosum (WERNER *Diff. cit. p. 4.*). Subinde effectum post dosin drachmarum duarum vel trium praestat, etiamsi quatuor vel sex et supra dari possint (CARMINATI). Mitigat symptomata; imprimis dolores nocturnos, et dissipat eos quandoque omnino. Nunquam dolores creat, ne in summe emaciatis et sensilibus, vt Guaiacum et Lobelia aliquando faciunt (IDEM). Ad iudicium CARMINATI, etiamsi inueteratam luem non sanet, progressui tamen eius obicem ponit longe certius, quam omnia ligna et radices, quae antiuenera censentur. Dignum igitur, quae recipiatur in suppellectilem medicam, et ulterius exploretur, an recidiuo malo auertendo par sit, anne valeat tum, quando mercurius iners est, et anne in connubio mercurii plura praestet, quam hic ipse solus.

Supra memini solatii aegrorum, vna cum lue venerea, arthritide vel rheumatismo correptorum. Hoc forsitan ansam dedit tentandi radicem in proxime

xime diſtis malis, ſola dum infeltarent. In hiſce fatiſfecit cl. HUNCZOWSKY ſaepe egregie, quum tamen in eius apud venereos adminiſtratione voto exciderit.

P T E R O C A R P V S.

LINN. *Syſt. veg.* p. 533. *Gen. pl.* p. 366.

313. b.

(Vol. 2. p. 387. pone Trigonellam Foenum Graec.)

Pharm. SANTALI vel SANDALI RVBRI *Lignum.*

Pterocarpus ſantalinus; foliis ternatis ſubrotundis retuſis glaberrimis, petalis crenatis undulatis
 LINN. *Suppl. plant.* p. 318. Auctore cl. KÖNIG, qui ex patria ſpecimen cum deſcriptione et ligno tranſmiſerat, lignum hoc arbori praefixae tribuit
 LINNEUS iun. in *Suppl.* HERMANNO (*Mat. med. tom. 1. p. 236.*) non videtur omnino ignota fuiſſe; nam arborem indicat eſſe ſiliquoſam floribus papilionaceis affinem. Sandalum rubrum RUMPH. *Herb. Amb. vol. 2. p. 47.* qui tamen ſtirpem ipſam non vidit, ſed pleraque ab aliis recenſita modo, praecipue ab HERBERTO DE JAGER, colligit propria diiudicatione uſus. Moutouchi ſuberofa AUBLET *Guian. vol. 2. p. 742. tab. 200.* huc a LINNEO iun.

ob similitudinem florum et fructus refertur. Arbor altissima in montibus Palicatensibus Indiae intra montes Hageri et Kair-Haevram et in Zeylanicis habitans (KÖNIG *l. c.*), in Golkonda, in Timor et insulis circumiacentibus (DE JAGER in VALENTINI *Hist. simpl. p. 386.*).

LIGNUM. Idem ac lignum Caleaturicum (teste DE JAGER *l. c. p. 406.*). Plura ligna rubra Indica perperam Santali rubri nomine veniunt. Santalum dictum ob convenientiam odoris fragrantis cum reliquis lignis santalinis. Lignum, dum caeditur, odorem gratum spargit, tanto penetrantior, quo vetustior arbor est, quem odorem per tempus et exsuccum feruat, radendo renouandum. Pars vero vnice medullaris arboris in vsum trahitur dicto nomine, quae, prout feruatur, repraesentat frusta, secundum longitudinem scissa, compacta, rubra extus nigricantia fere, interne laetius rubra, fibris mox rectis mox vndatis. Censetur melius, quo floridius vel pallidius rubrum est. Saturatius rubrum, quale illud est, quod contusum venditur, vilius iudicatur, vel salino quodam additamento inquinatum.

Omitti commode posset ex medicaminum censu, nempe neque sensus neque mutationes in corpore

corpore morboſo magnam potentiam produnt. Vnus negat, aquam tingi exinde alio colore, quam in flauum inclinante (LEWIS *M. m. p. 517.*); alii contra affirmant, aquam inde obſcura (CARTHEUS. *M. m. vol. 2. p. 545.*), vel grata, rubedine (BERG. *M. m. p. 906.*) imbui. Hoc notare non ſuperfluum, quum teſte cl. LEWIS tingere aquam rubedine ligno Braſiliano, quod facile cum Santalo rubro confunditur, non vero huic datum ſit. Infuſum huius generis quidem inſipidum et inodorum, ſed extractum inde paratum, quod $\frac{1}{8}$ pendit, falſum et leuiter adſtringens (CARTHEUSER; niſi de ligno Braſiliano loquatur) eſt; et ipſum infuſum vitriolo martis obſcurius fit. Spiritus vini autem auidius abſorbet tingentes partes ad $\frac{1}{4}$ circiter vsque. Adeo rubrum eſt extractum ſpirituolum, vt tantillum eius magnam ſpiritus vini quantitatem rubro grato ſuffundat, non vero olea ſiue expreſſa ſiue deſtillata (HOFFM. *Obſ. phyſ. chym. p. 71.* qui reſinam illud vocat), excepto tamen ex horum cenſu oleo Lavendulae (LEWIS *M. m. p. 518.*).

In blanda adſtringendi efficacia tota eius virtus continetur. Arabes tam hoc, quam reliqua ligna ſantalina, exercitio artis dicarunt, ſubſcribente illis

illis subsequente aetate; vt de Indorum in eo collocata fiducia nihil commemorem, in dysenteria cum Oryzae aqua, in mictione cruenta, vomitu sanguineo (RUMPH *l. c. p. 52.*). Nisi omnino hodie excludatur, vix nisi coloris causa amplius fertur apud hosce, qui gratiam remedii vel artem celandi medicinam in rubedine quaerunt.

Pluris facienda in arte tinctoria est ad texta lanea et lintea, gossypina, fericea, coloranda, quod eo successu sub necessario additamento fit, vt aëris iniurias impune ferant (POERNERS *chem. Versuche u. Bemerk. z. Nutz. d. Färbekunst, vol. 2. p. 96. sq.* VOGLER in CRELLS *chem. Annal. 1790. vol. 1. p. 195.*). Scriniarii quoque adhibent lignum pro suppellectili varia lignaria, frequentius in patria quam alibi, vbi pretium impedimentum struit, et vix nisi opificiis tessellatis locum concedit.

Succus speciem sanguinis draconis suggerit (LINN. *Suppl. plant. p. 319.*).

G E O F F R O Y A.

LINN. *Syst. veg. ed. 14. p. 667. Suppl. plant. p. 378.*

313. C.

(Vol. 2. p. 387. pone *Pterocarpum fantal.*)

Pharm. GEOFFROYAE JAMAICENSIS *Cortex.*

Geoffroya Jamaicensis; inermis foliis pinnatis septemiugis (ad quindena) cum impari, pinnis oblongo-ouatis acuminatis, racemis compositis terminalibus MIHL. *Geoffroea inermis*; caule inermi arboreo, racemis compositis SCHREB. in KLINGSOHR *Diss. de Geoffroya inermi eiusque cortice medicamento anthelmintico, pag. 11. Erlang. 1788.* *Geoffroea Jamaicensis inermis, Cabbage-bark tree or Worm-bark tree* WRIGHT in *Phil. Transf. vol. 67. P. 2. p. 512. tab. 10.* Dicitur et wild Cabbage-tree, vt distinguatur ab *Areca oleracea* L. quae simpliciter Cabbage-tree vocatur. *Geoffroea inermis*; inermis foliolis lanceolatis SWARTZ *Prodr. nov. gener. et spec. veget. Ind. occid. p. 106.* *Spigelia foliis oblongis obouatis nitidis pinnatis, cortice glabro cinereo, The Baltard Cabbage-Tree* BROWNE'S *nat. hist. of Jam. p. 367.* CHAMBERLAIN *on the efficacy of Cowhage in diseases of Worms, Vers. German. vom Stizolobium, p. 21.*

Arbor

Arbor procera, sed trunco modice crasso instructa, in Jamaica frequens, praecipue in planitie graminosa depressiori parteque occidentali.

Ligno instruitur duro, vnde ad ea aedificiorum opera expetitur, quae duratione et firmitate insigni opus habent (CHAMBERLAIN *loc. cit.* p. 20.). Nectaria alliciunt copiam apum aliorumque insectorum. Sed in primis inclaruit cortice suo, cuius vis anthelmintica primum, quantum constat, in insula Jamaica et quidem praecipue apud nigritas explorata est. Dein haec post pauca ista, quae de eo a. 1755. tradiderat cl. DUGUID, Chirurgus olim Jamaicensis (*Essays and Observations physical and lit. of Edinb. vol. 2. impress. a. 1770. p. 290.*), eaque pariter pauca, quae cl. BROWNE (*Nat. Hist. of Jam. 1756. App. p. 367.*) de eo memoriae reliquit, in Britannia vberius innotuit litteris et commendatione cll. RUSH, med. Professoris in Philadelphia (*Med. and phil. Commentaries, vol. 1. 1773. p. 328.*), MAC DONALD, Chirurgi Jamaicensis (*l. c. vol. 2. 1774. p. 96. fqq.*), ANDERSON (*l. c. 1776. p. 84.*) ex Jamaica Edinburgum praxin suam transferentis. Praecipue autem ibidem celebritatem sibi acquisiuit, postquam cl. WRIGHT (*l. c.*) stirpem botanica descriptione et
 icone

icone instrueret, id quod a. 1777. factum est, additis quae ipse de virtutibus eius in Jamaica cognoverat. Successerunt tempestive experimenta medicorum Scoticorum et Anglicorum, nec absque effectu probo expectato, licet multi vehementiam in vomitu et alui purgatione cienda redarguerint (DUNCAN in *Comment. cit. vol. 1.*), alii in diuresi movenda (DONALD MONRO *l. c. vol. 2.*). Haec in medium prolata incommoda videntur vulgatiorem corticis usum retardasse tam in Britannia quam extra eam, et in causa esse, ut vix haecenus in libris de materia medica adoptatus exstet, nec, etiamsi in *Pharm. Edinb. a. 1783. p. 27.* receptus, in *Londinensi a. 1788.* locum obtinuerit.

Corticis memorantur duae varietates: alter cortex coloris est multo pallidioris, saporis ceteroquin fere communis, et vehementiorem effectum edit, scilicet alui deiectiones fluidas, nauseam insignem, tormina quin subinde deliquia animi mox post eundem ingestum (ANDERSON in *med. and phil. Commentaries, vol. 4. p. 85.*). Alter, qui vulgo praxin medicam in insulis Americanis intrat, colorem obscuriorem habet, quem cl. ANDERSON comparat cum colore Cassiae lignae; quidni Cassiae caryophyllatae,

phyllatae, cui similia est? Ingratum est, quod descriptiones auctorum de genuino cortice tantopere variant, et quod et specimina, quae possideo, inter sese haud parum discrepent; vnde successus in medicina ipsa subinde ambiguus euadit. Amplissima descriptio corticis est, quam cl. CHAMBERLAIN, qui ipse in Jamaica fuit (*l. c. p. 19.*), dedit, nimirum esse cinereum et subinde rubri vel ferrei coloris maculis distingui, epidermidem deglubi facile, corticem subiectum, si siccus euaserit, referre ferrum rubigine correptum et superficiem internam esse cineream, comparatque eam quoad externum habitum cum cortice Cascarillae. Hae notae satis bene quadrant in specimina ista, quae ipse clar. WRIGHT olim secum tulerat ex Jamaica et mecum liberali manu cum tot aliis materiae medicae et florae Jamaicensis cimeliis communicauit. Adde, specimina ab eo mihi missa, conuexa pedalem assequi longitudinem, diametro pro aetate rami differre, item crassitie, quae aliquando lineam superat, epidermide demta superficiem externam corticis minutis colliculis exasperatam esse, internam subtiliter striatam, frustra quaedam vtrinque plane cinerea vel chalybeo colore tincta, alia extrinsecus vel profundius ferruginea comparere, texturam corticis esse

esse fibrosam et modice tenacem. Recens detractus saporem mucilaginosum dulcem et insipidum prae se fert, odorem autem ingratum subnauseosum, etiam in decoctione superstitem, vnde et arbor Bulge-water tree vocata est (WRIGHT). Amaricantem tubausterum reperio corticem iam mihi praesentem. Discrepat valde ab hacce descriptio ista cl. BONDT (*Diff. de cortice Geoffroeeae Surinamens. p. 17.*), qui Jamaicensem corticem innuit interne Rhabarbarum referre fere, vel colorem ex flauo et viridi mixtum habere, vbi vero lignum tangat, flauo fuscum esse, saporis valde amari. Eiusmodi specimina quoque possideo, sed non dubito eadem spuria pronunciare, comparando ea cum Wrightianis. Deglubitur cortex de ramis non tam annotinis, quam biennibus vel triennibus.

Distinguunt Indi inter arborem masculam et foemineam, quarum illa debilior vi vermifuga; in quo autem verum discrimen arborum harum consistat, haecenus euinci nequit: vtrum varietates an species adeo diuersae sint (Vid. de hac re BONDT *Diff. cit. p. 14 et 104.* et CHAMBERLAIN *l. c. p. 20.*).

Cortex, prout afferuatur, sensuum scrutinio subiectus, pauca modo effectus indicia prodit. Con-

iectione fert (WRIGHT *l. c.* p. 509.), narcotica vi efficacem esse; nec aduersatur, quod alium expediat, quum id in quibusdam aliis narcoticorum exemplis pariter contingat. Manifestius sensus vellicat praeparatione varia subactus.

Etenim aqua eius destillata subacris est, odore subnauseoso imbuta. Qui odor decocto, quod saturatione fuscum euadit, vt dixi, pariter inest. Inspissando illud ex corticis drachmis sex extracti aquosi primi grana sexaginta sex eruuntur, amari, tum nonnihil acris. Tinctura cum spiritu vini rectificatissimo et eadem, quam dixi, quantitate corticis parata, colorem vini Rhenani generosi habet, et extracti spirituosi primi grana viginti octo praebet, modice amari, acris tamen haud parum. Acrimonia singulorum tenacius ori inhaeret, praecipue autem extracti spirituosi secundi, quod adeo Hydropiperi vix acrimonia cedit. Arctus nexus inter gummosas et resinosas partes obtinet. In miscela cum solutione aquosa vitrioli martis enascitur ex puluere color purpureus parum lutescens, nequam vero niger. (Haec aliasque encheireses tradit cl. KLINGSOHR *Diff. cit.* §. 6. 7.)

In lumbricis necandis et expellendis potestas eius nominatim explorata. Laborant hisce magna caterua

caterua nigritae infularum Americanarum, sed saepissime abigere istos hocce cortice succedit. Nec dubitatur etiam infantibus eundem ingerere (MAC DONALD in *med. et phil. Comment. vol. 2. p. 96.* WRIGHT *l. c.*). Subinde tamen irrita reddunt experimenta sua pertinacia (CHAMBERLAIN, *p. 30.*), vel assuescit natura medicamini (WRIGHT *l. c. p. 510.*), vt vel ad alia discedere oporteat, vel alia commoda connubia facere. Qui de nausea, vomitu, alui purgationibus fortioribus aliisque incommodis queruntur sub vsu obuiis (*Med. et phil. Comment. vol. 1. p. 329.* WRIGHT *l. c. p. 511.*) confusione forsitan corticum sibi imponi passi sunt, vel dosi nimia nec aetati opportuna. Vbi nigritarum vel ignorantiae vel temeritati res committitur, non mirum delicti poenas aegros luere. Commune et habet hic cortex cum aliis remediis, vt initio aegrius feratur, hinc plerumque initio vomitiones aluique deiectiones postea non percipiendae, dum in progressu natura eidem assuescat. Rarior est obseruatio, illum, loco excretionum dictarum, diuresin potentius pellere (DONALD MONRO in *med. et phil. Comm. vol. 2. p. 98.*). Tanto maioris interest modum exhibendi illum probe nosse.

Confert initium parua dosi facere et eandem augere, donec aeger nauseam percipiat. In pulue-

rem cortex facile conteritur, et speciem pulueris Jalappae prae se fert. Homo robustus eius initio grana triginta, iuuenis grana viginti, infans biennis vel triennis gr. decem fert, infans anni vnus dimidium, quod valet et de reliquis praeparatis in hac aetate (WRIGHT, p. 509.). Hac forma datus praecipue cito aluum laxat, sed non aeque certo vermes tum necat, ac in decocto. — Decoctum parari potest ex corticis vncia vna in vnciis triginta duabus (a quart) cocta, donec colorem ambrae vel vini Maderaici assumat (WRIGHT), vel (secundum consilium DONALDI MONRO in *med. and phil. Comment. vol. 2. p. 96.*), donec supersint vnciae octo (boiled to half a pint). Colato liquido saccharum additur. Huius robustus quatuor cochlearia capiat, iuuenis tria, infans dictae aetatis vnum (WRIGHT). Mane per tres vel quatuor dies capiantur doses dictae (CHAMBERLAIN *l. c. p. 23.*), nisi necessitas requirat, vt diutius vsus continuetur in octo vel nouem doses vsque, quod rarum est (ID.). Placet et decocti alia dandi ratio, scilicet ex corticis vnciis duabus et dimidia et aquae quartis duabus ad libram ciuilem vnam et dimidiam coctis, cuius colatae primo mane adulto detur cochleare vnum, secundo cochl. vnum et dimidium, sensim ascendendo ad cochlearia quatuor

tuor vel quinque et continuando octo vel nouem diebus (ANDERSON in *Comment. cit. tom. 4. p. 87.*). Decocti creberrimus vsus fit in America et efficacissimus, sed non diu seruari potest, antequam corrumpatur. — Syrupus ex hocce dupla quantitate sacchari addita fit, seruarique hic impune per aliquot annos potest, et capi eadem dosi, ac ipsum decoctum (WRIGHT). Est (RUSH *Comm. cit. vol. 1. p. 328.*), qui hanc formam reliquis corticem dandi praefert. — Extractum euaporatione decocti in balneo mariae conficitur. Tanta huic efficacia insidet, vt nonnisi granis eius tribus adultus indigeat, et grana quinque robustum vehementius afficerent et pluries in eo aluum soluerent, dein tamen grana modo decem eundem effectum exfererent (WRIGHT *l. c.*). Cl. WRIGHT non meminit necessitatis vel subiungendi vel interpolandi purgantia. Commodum tamen aliis visum, post vsum decocti per plures dies continuatum dosin Jalappae cum paucis granis Calomelanos subiungere, vnde plerumque vermes secesserunt vel viui vel mortui (ANDERSON *l. c. p. 88.*); vel interferere Jalappam, Rheum, sal Glauberianum, vel quod praestat, olei Ricini vnciam vnam. Die autem, quo capiatur purgans, oportet corticem Geoffroyae huius omittere (CHAMBERLAIN *l. c. p. 23.*).

Multa vero incommoda exsurgunt, si aqua frigida bibitur durante effectu huius medicinae, ut nausea, vomitiones, febris, delirium; item si dosis modum excessit. Tum copia aquae calidae ingestae eluendus est ventriculus, multum illico olei Ricini purgandi scopo hauriendum et succus Limoniorum large potui vulgari admiscendus, cuius vis hic, ut acidorum cum opio iusto largius capto, summa (WRIGHT *l. c. p. 510.*) est. Casu dubio in febribus, quae corticem Peruvianum ferunt, e re est utrumque corticem commiscere, item, quando exeunte febre suspicio vermium latentium sese exserit (WRIGHT in *Lond. med. Journ. 1787. p. 256.*). Notatu dignissima sunt experimenta, sub moderamine cl. WENDT Erlangae (KLINGSOHR *Diff. cit. §. 10.*) instituta in infantibus quatuor ad nouem supraque annorum forma pulueris cum saccharo, vel pilularum ex extracto, item subinde in miscela Rhei et salini instituta, ex quibus apparet, corticem hunc lumbricos quidem et ascarides, neutiquam vero taeniam (*l. c. §. 11.*), subigere.

313. d.

Pharm. GEOFFROYAE SVRINAMENSIS *Cortex.*

Geoffroya Surinamensis; inermis, foliis pinnatis quadriugis cum impari, pinnis ovalibus obtusis, racemis compositis MICHX. Condidi hanc descriptionem ex ampliori cl. BONDY, quae compareret in EJUSD. *Diff. de cortice Geoffraeae Surinamensis cum tab. Lugd. Bat. 1788*, qui ipse tamen non viam plantam examinavit, sed ramulos floriferos et foliiferos vel spiritui vini inditos vel siccos. *Geoffraea Surinamensis*; inermis, foliolis ovalibus obtusis s. retusis, carina dipetala BONDY *l. c.* p. 13. Wewe Indis, Blakke Cabbès vel Wormhoude, i. e. Cortex anthelminticus, Nigritis.

Corticis prima notitia debetur Americano cuidam sacerdoti et medico, nomine MACARI, qui ipse eodem a. 1770. seruo nigritae, a vermibus conuulso et occoecato, auxilio fuit. Hunc salutarem effectum conspiciens cl. VAN STUYVESANT, qui praxin medicam tum in Surinamia exercuit, a meritissimo NEPVEU, tunc Surinamensis coloniae Gubernatore, precibus impetrauit, ut soluta liberaliter pecunia eiusdem cognitionem redimeret. Sic ad experimenta ipsius dicti medici res processit. In Europa vero

primum cortex in manus pharmacopolae Ultrajectini JULIAANS peruenit, vna cum exemplis ipsius stirpis; vnde copia facta fuit cl^o. VOLTELEN, Professori medicinae Lugduno-Batauo, JULIAANS M. D., DE, MAN, RUMPEL aliisque medicis Belgicis, illum apud aegros bene multos explorandi. Accessit horum a cl. BONDT collectis historiis numerosis proprium eius in rimando cortice eiusque stirpe quoad varios respectus laudabile studium.

Cauendum maxime, ne confundatur cum cortice quodam a nigritis Tinkihoude dicto, qui instar cocculorum Indicorum pilces inebriat; nec minori noxa venditus fuit sub veri nomine cortex Mezerei (BONDT *l. c.* p. 18.). Genuinus cortex, ex trunco vel ramis detractus discinditur in frusta longitudinalia plana, pedem supraque longa et pollices aliquot lata, ponderosa, crassitie notabilis, et diuersae vel pro arboris aetate vel parte, a qua separatus fuit. Colorem habet extrinsecus cinereum ex lichenibus innatis, quibus separatis epidernis comparet rubra, purpurea fusca intermixto cinereo pro varia aetate. Sub hacce compages conspicitur filamentosa, lamellosa coloris ferruginei fuscescentis cum intermixtis striis maculisque profundius coloratis rubris fuscis.

Trans-

Transuersali sectione splendet et variegatus est. Prope lignum colore tingitur atro-purpureo, vel variegato vel punctis albicantibus intersperso. In puluerem contritus exhibet colorem pallide cinamomeum. Odoris expers, nisi recens, qui nauseosum odorem spirat, saporis leuiter amari et nonnihil austeri: manifestior tamen amarities sentitur in strato atro-purpureo, qui cortici contiguus est (BONDT).

Destillatione humida prodit aqua oleo omni carens etsi nonnihil lactescens, odoris nauseosi, saporis fatui (BONDT *l. c. p. 20.*). Decoctum aquosum saturatius post colationem fusco rubrum est. Protrahitur autem coctio per duas saltem horas, ut omne efficax eruatur. Extractum inde paratum saporem valde amarum et acerbum habet, et sub inspissationem spirat odorem amygdalarum amararum. Vnciae corticis octo erogant extracti huius mollis instar mellis. vncias vnam cum drachmis duabus praeter pellicularum drachmas supra tres. Tinctura spiritiuosa profunda rubra refinam dimittit ex corticis vnciis octo, ponderis drachmae vnus cum granis viginti quatuor friabilem amaricantem. Terrae rhabarbarinae s. selenitis ex terra calcarea et acido Acetosellae, quaelibet vncia corticis continet grana

decem (BONDT). Taceo ea, quae destillatione sicca eruta fuerunt (BONDT *l. c. p. 18. fq.*), vtpote minus vsui medico accommodata.

Pleraque experimenta in lumbricis instituta sunt, vt tamen etiam ascaridibus cortex infensus sit, quin casu singulari taeniam frustulatim vel per articulos expulerit (*l. c. p. 89.*). Summam vero vim exercet in lumbricis necandis et exturbandis, qua in re vix efficacius aliud agnoscit remedium, et nociuo omni effectu caret, modo prouideatur. Iuuat et tum, quum multa anthelmintica frustra antea tentata fuerunt (*l. c. p. 54. 58. 62. 81.*). Vna cum vernibus pituitae immensam molem sursum vel deorsum (*p. 40.*) eliminat, vt et fuerit, qui in hac re praecipuam vim quaereret (DE MAN *l. c. p. 65.*). Sic tamen nidi verminosi efficacissime destruuntur, et praeuertitur, ne vermium noua pullities fiat. Praeter hasce euacuationes, quarum alui solutio modica crebrius incidere solet, lotii vias manifestius afficit. Nempe aliquando impetuose mictionem ciet et molestissimum vesicae tenesum et stranguriam subinde creat (VOLTELEN *l. c. p. 40.*). Quum mortui saepe vermes cortice capto secedant et aliquando viui protinus fugam eo ingesto capiant: videtur virosa potius

tius quadam natura ipsos vermes aggredi, quam euacuando effectum suum praestare. Vt ut vero tutum sit, aliquando tamen turbas haud spernendas excitat, nauseas scilicet et vomituritiones, item anxietates nonnunquam diras (VOLTELEN *l. c.* p. 41. RUMPEL *l. c.* p. 65.). Contigit hoc vel a iusto maiori dosi, aut aluo stricta, nec sub eius effectu soluta, item in corporibus strictioris habitus. Laxa contra et pituitosa corpora, vti infantum, minus hisce incommodis opportuna sunt. Molestus est quoque aliquando in sensilioribus vesicae tenesmus. Et ipsa mucii intestinalis per anum iactura tormina aliquando suscitatur, alui tenesmos cum striis sanguineis mucos intermixtis (VEIRAC apud BONDT p. 73.).

Varia, quae sub administratione corticis huius contra vermes sese exerunt phaenomena, anasam dederunt adhibendi eam in variis quoque morbis chronicis, vermium sodalities carentibus. Nec euentus spem fefellit. Etenim valuit, vbi labes gastrica, cruda, pituitosa subsistit, in colluuiie serosa, solidorum relaxatione, humorum inertia, speciatim in obstructionibus lentis, febre quartana, leucophlegmatia, anasarca, chlorosi, nephritide pituitosa, asthmate humido mucoso (VOLTELEN apud BONDT *l. c.*

p. 40. 74.). Ita in tussi conuulsua et numerus et vis insultuum defaeuit, et scretus pituitae leuati sunt (*l. c.* *p.* 74.). In hydrope tam anasarca, quam saccato saepe quidem frustra tentatus, saepe emolumentum dubium praestitit; sed visa tamen eiusdem cum aliis hydragogis miscela idonea (*l. c.* *p.* 75.). In vniuersum in hoc cortice praeter incidendi et attenuandi vim insignem tonicam agnoscit inclytus Haaganus medicus A THUESSINK (in *litt.* d. 25. Aug. 1790. ad cel. BLUMENBACH, ab hocce mihi amice oblatis).

Mutari potest forma modusque corticem huncce dandi pro voluntate aegri multipliciter. Nemo exempla vberiora huius rei dedit, quam cl. VOLTELEN. Acquiescere tamen licet decocto, vtpote satis efficaci, cuius formula esse poterit haec. ℞ Cort. Geoffr. Surinam. ℥iij Coqu. in Aqu. comm. q. s. colat. ℥viiij add. Aquae flor. Naph. v. simil. ℥j M. Adultus huius totum pro dosi sumat mane; ab anno 12 ad 20 duae tertiae partes conducunt; ab anno 6 ad 12 dimidium; pueris a 2 ad 6 vna tertia sufficit. Intra quatuor dies vermes plerumque secedunt, quod si vero non contingit, expellente opus est (VEIRAC apud BONDT, *p.* 67.). Quibusdam placuit decoctum
fatura-

faturatius exhibere e. c. vt pro colaturae libra vna corticis vnciae duae fumerentur (*l. c. p. 43. 82.*), vel pro colaturae vnciiis octo, corticis vncia vna (*p. 53.*). Sponte patet et hic sine limato medici iudicio aegrum falutari euentu potiri non poffe. Syrupi grati e. c. Syrupi corticis aurantiorum additamento palato magis confulitur. — Cl. ATHUESSINK (*loc. cit.*) aquae fpiritum vini pro decocto addit, fcilicet ita vt corticis huius vnciae duae coquantur in aquae pintis duabus (puto Gallicis) additis fpiritus vini vnciiis quatuor per quatuor horas, donec pinta vna circiter remaneat. Huius primo die vnciae duae ter per fubfequentes horas mane exhibentur, vnde duae vel tres modoalui deiectiones plerumque cum exigua naufea; fecundo die, dum eadem quantitas praebetur, manifefior naufea incidit, raroque aeger vomit, fed foeces alvinae pituitofae redduntur; tertio die reliquum per cyathos capitur, vnde vnus vel alter vomitus cum deiectionibus pituitofis et verminofis (fi vermes praefo funt); quarto die purgans rudius ex refina Jalappae et Calomelano offertur, quod ipfum imenfam copiam pituitae et vermium necatorum euacuat in folatium aegri haud mediocre. Et fufficit haecce medelae ratio reliquis anthelminticis irritoadhibitis.

Extractum aquosum ad grana viginti quatuor admitti potest; quod ipsum vel teritur sacchari eadem quantitate, vel aqua Menthae soluitur, vel in pilulas compingitur (Vid. e. c. BONDT *Diff.* p. 43. *sq.*). Valde extollitur extractum spirituoso aquosum in affectionibus pituitosis, scrophulis et obstructionibus glandularum (THUESSINK *l. c.*). — Locus quoque est tincturae ex corticis vncia vna et spiritus vini vnciis octo ad guttas sexaginta supraque. — Item resinae saccharo mixtae, infantibus a gr. tribus ad octo, adultis ad scrupulum vnum vsque. — Pulvis rarius exhibitus fuit e. c. cum extracto Absynthii in pilulis, quo tamen validius visum electuarium expulvere hoc et robe Ribesiorum (BONDT, p. 91.). — Prodest etiam infusum vinosum. — Ad debellandas ascarides plurimum confert corticem in clysmate exhibere ex corticis vncia vna in aqua ad colaturam vnciarum sex cocta et addita mellis vncia vna (*l. c.* p. 45.).

Prouti vero, vt supra iam innui, nisi sola hacce medicina vermes eliminari queant, e re est quarto die laxans subiungere, e. c. ex Rheo: ita artis pariter est, in chronicis malis combinare cum cortice secundum conditiones diuersas varia commoda, quorum

et exempla nonnulla suppeditauit. Alia auxilia desiderat vehementior ipsius medicaminis effectus, anxietates, nausea, vomitus, quibus vel diminuta dosis, vel purgans additum vel aromata, carminatiua blanda, antispasmodica subueniunt; sicut emollientia mucilaginosae et oleosae molestias viarum vrinariarum tollunt.

MYROXYLON.

LINN. *Suppl. plant.* p. 34. *Syst. veg. ed. 14.* p. 395.

315. b.

(Vol. 2. p. 399. pone *Cassiam Fistulam.*)

Pharm. PERUVIANVM *Balsamum.*

Myroxylon peruiserum; LINN. *Suppl. pl.* p. 233.
 Hoitziloxitl HERNAND. *Thef. rer. med. nov. Hisp.*
 p. 51. c. fig. Cabureiba PIS. *Ind. Hist. nat. et med.*
 p. 119. Arbor in regno Peruuiano, Brasilia, Terra
 firma, Mexico, habitans.

Cl. MUTIS primus characterem botanicum determinandi ansam dedit, ramulo foliis floribusque instructo ex Terra firma ad LINNEUM iun. misso; antea enim ad medicamina ignotae originis hoc balsamum referebatur. Ferax arboribus balsamum fundentibus America australis gignit in hoc numero arborem,

arborem, Houmiri* balsamifera cl^o. AUBLET (*Hist. des plantes de la Guiane Françoise, tom. 1. p. 564.*) et Terebinthus procera balsamifera rubra cl. BARRERE (*Essai sur l'hist. nat. de la France equinoxiale, p. 108.*) dictam, quae simile Peruuiano ballamum stillat per corticem, colore rubro et odore styracem aemulans.

Duplex nomine Balsami Peruuiani venit, album et nigrum.

Album rarissime in officinis nostris praesto est. Elicitur inciso cortice parca quantitate tenax subalbidum (MONARD. in CLUS. *exot. p. 302.*). Sensim solidescere et fragile fieri sicque intra corticem fructus cucurbitae transferri lego (LEWIS *M. m. p. 125.*). An hocce vere ex praecedente temporis mora enatum, an potius peculiarem speciem constituit, (quorum videtur inclinare NEUMANNUS in *Chym. med. vol. 2. P. 1. p. 231.*), Balsamum Peruuianum siccum, Gallis *Beaume en coque* dictum? Odoris fragrantioris est et gratioris altero, et censetur minus calidum et purgans altero. Gutta calidae aquae instillata mox instar Opobalsami per superficiem aquae se dispergit, et cuticulam format, quae facile demitur.

Nigrum hoc praecipue loco perpendendum. Coloris ex nigro rubentis est, dum vitro illinitur
pellu-

pellucidi, densitate ad syrupum brunum vulgarem accedit, odoris suavis fragrantis styracini, saporis acris calidi amaricantis. Saepe arte lucri causa effingitur. Fide cl. HERNANDEZ et hoc (fuluo nigrum vocat) incisione corticis euocatur. Sed aliam originem etiam agnoscit, scilicet coctione concisorum furculorum cum aqua, ex cuius superficie dein auferitur; id quod perpetuo fieri in hoc ramulis imo trunco comminutis, MONARDES, (*l. c. p. 302.*) edocet. Contra hoc coctionis artificium id dubium mouet, quod portio balsami incidens in aquam feruidam sese dispergat in duas partes, quarum vna maior fundum petat, altera subtilior saporis penetrantis per superficiem sese dispergat (HOFFM. *Opusc. med. p. 307.*). Vnde forsitan alia quam dicta encheiresis pro eo obtinendo adhibetur.

Calefactum balsamum ardet flamma admota. Diuturna statione in fundo vasis generantur crystalli salinae, quae solutae aqua flores Benzoes mentiuntur (CRELLS *chem. Journ. P. 1. pag. 58.*). Spiritu vini facile soluitur. Connubium oleorum destillatorum facile intrat, sed respuit miscelam cum expressis vel pinguedine animali. Aquae fundum petit, nec nisi mucilagine quadam vel vitello

oui addito vnionem cum illa subit: attamen aqua cum balsamo hoc conquassata impraegnatur partibus odoris. Non satis constans connubium praestat saccharum, si eo excipitur. Destillatione cum aqua dat ponderis sui $\frac{1}{8}$ olei destillati, coloris rubicundi, odoris fragrantis et saporis pungentis. Destillationi siccae debemus oleum empyreumaticum ex flauo rubrum, aquae supernatans, cui succedit crassius ponderosum (HOFFM. *l. c.* p. 307.).

Balsamorum fama prout in vniuersum ferioribus temporibus valdopere imminuta, ita et huius balsami. Laudes similes tulit, quales alibi de Balsamo Copaiuae attigi (*Vol. 4. p. 51. sq.*), vt vel hocce nomine liceat esse breuioribus. Quales Peruvianus nominatim olim reportauerit, vel vnice interprete FRIDERICO HOFFMANNO (*Diff. de balsamo Peruv. l. c. inde a p. 309.*), graui alias viro, cognosci potest, vtne mentionem faciam praeconiorum, quae ex patria balsami commeatu iusto liberaliori proflexerunt (V. HERNANDEZ, MONARDES, PISO). Respiciunt hae et vulnerariam virtutem, qua recentia vulnera consolidare absque suppuratione subsequente et cicatricis vestigio fertur. Locum habet hoc, vt alia ballama, quando progenies

carnis

carnis tenellae nimis lente succedit, et haecce igitur arte acceleranda est. In primis vero hoc celebratum ad arcenda et lenienda symptomata atrocia, quae ex laesis tendinibus vel nervis consequi solent, dum leniter calefactum vulneri instillatur, dein spatula calefacta admota curatur, ut undique sese diffundat; si nimis arctum vulnus est, dilatatio adeo eius requiritur; inuoluendum vero postea est totum membrum cataplasmatibus aut epithematibus, fouendum quoque oleoso blandissimo (SWIETEN *Comment. vol. 1. p. 242.*). Sic hoc balsamo applicato vulneri spasmus atrox et trismus ex laesione tendinis Achillis, in quo opium frustra tentarunt, sedatus, et idem ultra drachmae dosin saccharo exceptum et primum ter dein bis quotidie, donec tres unciae consumtae essent, ingestum conuulsiones, ex cohibita excretionem cutanea exortas, subito sopiuit (KIRKLAND'S *Treatise on childbed fevers, p. 28. Cas. 5. p. 32. Cas. 6.*). Colicae pictonum dolorem sustulit SYDENHAMUS (*Proc. integ. in Oper. p. 605.*), guttis huius balsami viginti, triginta vel quadraginta, sacchari cochleari vno instillatis et bis vel ter de die captis; paralysis vero inde non cessit. Haec species elaeosacchari vel et syrupus ex balsamo factus in althmate pituitoso efficaciam egregiam

giam praestitit (HOFFM. *l. c. p. 311.*). Quicquid in hisce boni perpetrat, videtur stimulante potestate praestare, qua nervos vellicat et vasa irritat.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

ESSENTIA BALSAMI PERUVIANI *Ph. Würt. p. 78.*
 Digestione paratur. Vires, adscriptae in vlceribus externis et internis, seculi nostri iudicio non accommodatae sunt. Nec pro roborando stomacho fidem habet calidum remedium.

SYRUPUS BALSAMICUS *Ph. W. p. 204.* Ex Julapio rotato et ellentia nuper dicta. lisdem laudibus, quales dixi, condecoratus.

SPIRITUS BALSAMI PERUVIANI *Ph. W. p. 188.*
 Destillatione cum alcohole vini addito sale tartari. FR. HOFFMANNI (*l. c. p. 206.*) encomium celebravit tanquam praestantissimum in nervorum et cerebri item glandularum affectionibus frigidis. Sed nec hocce constantiam habuit.

BALSAMUM LOCATELLI *Ph. W. p. 29.* BALSAMUM APOPLECTICUM *Ph. Würt. l. c. p. 28.* EMPLASTRUM STOMACHICUM *l. c. p. 73.* ESSENTIA BENZOËS COMPOSITA *l. c. p. 78.*

? T O L V I F E R A.

LINN. *Syst. veg.* p. 331. *Gen. pl.* p. 102.

316. b.

(Vol. 2. p. 404. pone Guilandinam Moringam.)

Pharm. BALSAMVM TOLVTANVM.

Toluifera balsamum; LINN. *Spec. pl.* p. 549. Balsamum Tolutanum, foliis ceratiae similibus c. B. Conf. *Toluifera* JUSSIEU *Gen. pl.* p. 372. Arbor in Americis prouincia Tolu pone Carthagenam sita proueniens.

Nondum rite botanicis cognita, sed celebris non solum Indis (MONARD. in CLUS. *exot.* p. 304. *sq.*), verum et exteris ob balsamum, quod fundit. Praefertur ob hocce culta et domestica. Colligitur illud fauciato arboris cortice, qui tenuis est, intra supposita et arbori annexa cochlearia ex cera nigra illarum regionum confecta, ex quibus in alia vascula effunditur (MONARD.). Qui sponte exigua quantitate erumpit liquor balsamicus in terram decidit absque vsu. Transfertur ad nos alter in dimidiatis testis cucurbitarum exiguarum. Nam licet initio tenax liquidum referat, sensim indurefcit, qua natura facile distinguitur a reliquis exoticis

balsamis, quae officinae seruant. Balsamum hoc coloris est rubicundo aurei, pellucidum, aetate fragile, vt digitis in puluerem conteri queat, cuius fragilitatis miror MONARDEM non meminisse, odorem spargit gratum inclinantem ad citreum, masticatione emollitur et dentibus adhaerescit. Igne liquatur et flammam concipit grato fumo. Aqua illud quidem non soluit, attamen per duas vel tres horas cum eo cocta apparatu tecto recipit fragrantem eius odorem; prout quoque destillatione aqua impregnatur odorifera eius parte. Requiritur ideo mucilaginis adiuuentum, vt perfectum connubium fiat, solutione lactescente. Spiritu vini perfecte soluitur. Facile sese commiscet oleis destillatis, difficilius expressis et adipe. Destillatione absque aqua prodit non solum oleum empyreumaticum pallidum et profundioris coloris, sed subinde exigua portio salinae materiae, floribus Benzoës natura similis.

Taedet transcribere virtutes de balsamo de Copaiua et Peruuiano memoratas, a quibus eo tantum natura differt, quod blandius est, nec ita calefacit et stimulat. Laus eadem ceteroquin et vituperium idem locum habet. Indicatae simul opti-
mae

mae illud vsurpandi viae sunt; nec dosis ex dictis difficultatem parit.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

Britannicis medicis in pretio esse, testantur formulae nouissimis adeo pharmacopoeis insertae.

TINCTURA BALSAMI TOLUTANI *Ph. Lond.* 1788.
p. 92. TINCTURA TOLUTANA *Ph. Ed.* 1783. *p.* 121.
 Digestione balsami cum spiritu vini rectificato.

SYRUPUS TOLUTANUS *Ph. Lond.* *p.* 115. Aquae cum balsamo coctae et colatae saccharum admiscetur.

SYRUPUS BALSAMICUS *Ph. Edinb.* *p.* 192. Ex syrupo communi et tinctura tolutana.

347. b.

(Vol. 3. p. 106. pone Clematidem rectam.)

Pharm. VITALBAE *Folia.*

Clematis Vitalba; foliis pinnatis, foliolis cordatis scandentibus LINN. *Spec. pl.* p. 766. α . *Clematis latifolia integra* JO. BAUH. *Hist. tom. 2.* p. 125. β , *Clematis latifolia dentata* J. B. *ibid.* Variat foliolis integris et incisis saepe in eodem individuo; hinc quidam haecce discrimina non curant. Icon: BESLER *Hort. Eystett. aest. ord. 6.* tab. 4. f. 3. JACQUIN *Flor. Austr. tom. 4.* tab. 308. Partes fructificationis microscopio indagatas sinit VON GLEICHEN in *auserl. microsc. Entd. tab. 53. 54.* Planta perennis sarmentosa, sensim truncum lignosum basi crassum formans, crebra in australioribus Europae regionibus ad sepēs, locis lapidosis, acclivibus.

Quae iam dudum elanguerat existimatio eius medica reuiuiscere iam incipit. Acris haud parum stirps. Folia enim recentia linguam et fauces ardoris sensu afficiunt, ibidemque facile vesiculas cient et cutem exulcerant. Siccatione mitescunt, ut tamen etiam ex siccatis faucium ardor enascatur, sapore ceterum ex acido subdulci et adstringente.

Externa

Externa recentium applicatione cutis ruborem et velicas contrahit. Quod in lucrum suum mendici vocant, exulcerantes crura foliis adultioribus impositis, vnde l'Herbe aux gueux haec stirps dicta fuit (SAUVAGES DE LA CROIX in *Mem. de l'ac. R. d. sc. de Paris* 1739. p. 473.). Gustatio aliarum partium stirpis acre latens pariter prodit (MÜLLER *Diff. de Clematide Vitalba L. eiusque usu medico, Erlang.* 1786. p. 9.).

Aqua ex siccis foliis destillata lacteum colorem gerit ob oleum essentiale, quod licet prae exigua mole non possit separari, in superficie tamen sese prodit colore flauo instructum, vrentis saporis. Aqua spirat odorem aquae Anemones Pulsatillae, et paullo lentius ardorem in faucibus suscitatur. Ex herbae vncia vna extracti aquosi primi fusci, saporis ingrati dulcescentis, saliuam prouocantis vncia dimidia, granis quatuor exceptis, eruitur; et ex eadem quantitate extracti spirituosii primi fusco virescentis odoris balsamici amaricantis subadstringentis, fauces nonnihil irritantis drachma vna et dimidia elicitor. Decoctum aquosum bruno flauescens est; tinctura spirituosaa fusco virescens. Omitto explorationes fortiori igne tactas et examen partium

hocce auxilio erutarum (quae vt reliquae analyfes cl. MÜLLERO *l. c.* debentur). Solutione vitrioli martis infufum aquofum nigrefcit (*Ibid. p. 17.*). Folia fortiori ficcatione et vetuftate acredinem fuam perdunt et effoeta fiunt, cuius rei ratio in volatilibus partibus euanidis, quas et chemia reuelat, quaerenda.

Reuellendi potestatem cum aliis acribus ftirpibus sub externa applicatione communem habet. Hinc folia huius contufa et in calyculo podagricae parti impofita dolorem in viro quodam fuperauerunt (CHESNAU *Obf. med. p. 421.*). Eundem in finem incolae infularum Hebridum in dolore capitis et artuum eadem imponunt (MARTIN *Defcr. of the Western Islands of Scotland, p. 77. 178.*), prout iam MATTHIOLUS (in DIOSC. ed. BAUH. *p. 681.*). — Scabiem a contactu plebs Auione (Avignon) in Gallia breui fanat herba recente diffecta et contufa, demum pauxillo olei oliuarum remixta, qua ipfa partes affectae perunguntur, vnde cutis inflammatur et rubefcit, item calor febrisque accedunt, affentiente medico experto (VICARY in *Mem. de la Soc. R. de med. tom. 3. p. 186.*).

Tutus tamen quoque eius internus vſus eſt, cuius veſtigia quaedam maiores noſtri reliquerunt, quorum

quorum narratio MATTHIOLI de efficacia in quartana et TRAGI de virtute in hydrope pertinet. Sed quae magis medicos ad imitationem inuitant, sunt pericula lectu digna, quae ill. WENDT auctorem habent, testem successus cl. MÜLLERUM (V. EJUSD. *Diff. cit. p. 22. fq.*). Nimirum, isto auspice, Vitalba acrimoniam scrophulosam mitigauit, cephalaeam diram rheumaticam sustulit, luem veneream inueteratam et vlceribus emaciatione corporis, vitiato pectore, diarrhoea, insudatione rel. stipatam sanauit. Videntur pauciora haecenus experimenta cum illa fuisse capta, attamen confectaria deduci potuerunt haec, quod aliis vere medelam attulerit, aliis modo mite leuamen, subinde quoque spem fefellerit. In binis lotium largius ex vsu fluxit. Infusum vero ad cyathos ternos quotidie haustum est.

Tanto tutius vsurpatur in medicina, quum in Gallia turiones eius in cibum recipiantur (SAUVAGES DE LA CROIX *l. c.*), vt alia obscurius de vsu cibario dicta omittam, sub quo simul subinde alvum mouendi scopus fuit.

374. b.

(Vol. 3. p. 226. pone Prunum Laurocerasum.)

Pharm. PADI Cortex; Baccae.

Prunus Padus; floribus racemosis, foliis deciduis basi subtus biglandulosis LINN. *Spec. pl.* p. 677. *Cerasus racemosa sylvestris*, fructu non eduli c. b. Icon: *Flor. Dan. tab.* 205. Arbor Europaea, in sylvis, praecipue locis depressis, crescens, in Suecia ad sepes pagosque crebra.

Placet fragranti florum vere erumpentium odore et elegantia, sed hisce denatis ob aphides, quibus conspurcatur, taedium parit. Fattidiunt herbam equi, quin caprae (LINN. *Fl. Suec.* p. 166.). Lignum nonnisi flexilitate et laeuitate sese commendat. Rarissimi usus medici, sed non spernendi. Hinc locis, ubi deficit, per depactos ramos propagare eam, quod facile, operae pretium est.

CORTICIS praecipue mentio facienda est. Recens ex ramis separatus fragrante odore instruitur, sapore autem amaro et subadstringente ad amygdalas amaras accedente. In sicco similia vestigia remanent. Stratum eius externum praefertur interno, quoniam istud minus lignosum et magis resinosum est

est (COSTE et WILLEMET *Essais sur quelques plantes indigenes*, p. 63.). Decoctum corticis pallide luteum est, odoris quasi amygdalarum amararum contusarum vel florum Persicorum, saporis amari. Ex vncia corticis redundant drachmae duae cum granis quadraginta extracti aquosi; et ex eadem quantitate corticis grana 116 s. drachmae duae fere extracti resinosi primi (*l. c.*). Hieme collectus cortex decoctum praebet rubrum, quod vitriolo martis nigrescit (BERG. *M. m.* p. 402.).

Intermittentes febres corticem subigere, non ambigua fide nititur. Celebratus autem triginta supraque annos scriptione academiae scientiarum Nanceianae oblata; ab eo tempore pauperibus plerumque optimo successu exhibitus; nec in autumnalibus febribus aegros sine ope dimisit. Etiam in quartana et tertiana duplici auxilium praestitit constans. In puluere datur ad corticis Peruuiani modum vel et in electuario, in quo salis ammoniaci additamentum dubium quodammodo reddit solum corticis meritum; cuiuslibet electuarii praebio superbibita est portio decocti corticis (COSTE et WILLEMET *l. c.* p. 62.). Non vero in Lotharingia sola, sed etiam in Suecia vis febrifuga eius enituit (LUND-MARCK *Diff. de usu Linnaeae medico*, praef. ACREL, p. 4.).

Fennones moliri curationem syphilidis decocto saturatissimo corticis, iam dudum notatum (Ex GADDIO LINN. *Fl. Suec.* p. 166.): ast paucos modo ante annos per experimenta curatius exposita certiores de virtute ista redditi sumus (auctore BJÖRN-LUND in *Vet. Acad. Handl.* 1784. p. 209. *sq.*). In affectionibus venereis lenioribus, vt exanthematibus genitalium, oris, gonorrhoea, decoctum solum videtur sanationem absoluisse; grauiores mitigauit vel ante connubium mercurii, ei vero iunctum curationis tempus abbreviauit. Vile etiam, quo venditur, pretium, praerogatiuam prae aliis decoctis, quae cum mercurii vsu combinari solent, tribuit. Reliquiis insuper tollendis idoneum censendum. Paratur vero decoctum ex corticis sicci vel recentis concisi vnciis sex, ad octo, et aquae cantharo vno ad dimidium coctis, dein colatis. Huius quotidie libra vna haustibus quatuor diuersis bibitur, maius praebium fastidium parit. Quod alias quoque in quibusdam incidit primis diebus donec ventriculus decocto assuescat. Praeter vim in ipsum virus solatur aegros, qui vna cum hoc inquinamentum scorbuticum vel labem concoctionis virium patiuntur (*Ibid.*). Balneis quoque ex decocto Padi contigit, vt pessima symptomata venerea

nerea tollerentur, donec subſequentē mercurialium adminiſtratione perfecte aegri conualeſcerent (LUNDMARCK in *Veckofkrift för Läkare*, vol. 7. p. 67. ſq. Conf. vol. 8. p. 115.).

BACCA ſic dicta drupa eſt nigra, piſi magnitudinis, ſaporis acidulo ſubadſtringentis, naufeofi, nuce ouata rugoſa, intra quam nucleus ſaporis, qualis in Perſicae nucleo. Vix niſi pueris in deliciis eſſe poteſt, prout in Norrlandia pauxillo ſalis ab hiſce ingeritur (LINN. *Fl. Lapp.* p. 155.). Aſt baccæ recentēs ſiue ſiccatae cum nucleis contuſae atque vino albo peruſae vinum largiuntur Ceraſorum vino ſapidius. Fermentationi commiſſae ſpiritum erogant tanta vbertate, vt ex baccarum congiis duodecim ſpiritus librae nouem redundant (VON AKEN in BERG. *Mat. med.* p. 401.). Baccis in dyſenteria Fennones vtuntur (GADD *l. c.*).

MESEMBRYANTHEMUM.

LINN. *Syst. veg.* p. 389. *Gen. pl.* p. 252.

389. b.

(Vol. 3. p. 343. pone Cactum Opuntiam.)

Mesembryanthemum crystallinum; foliis alternis ovatis papulosis, floribus sessilibus, calycibus late ovatis acutis retusis LINN. *Suppl. plant.* p. 259. *Mesembryanthemum crystallinum*, plantaginis folio undulato DILL. *Hort. Elth.* p. 231. tab. 180. fig. 221. Planta annua de qua adhuc dubium, an ex Africa sit (LINN. *Spec. pl.* p. 688.)

Colitur in vaporariis ob gratum papularum, praecipue caulibus infidentium, pellucidarum, earumque ibidem insigniter prominentium aspectum, qui remotius speciem fert stirpis crystallis glacialibus, obsellae; vnde Germanicum nomen *Eispflanze*. Si maior eius copia requiritur, feri poterunt semina in olla, et plantulae inde enatae in aream austro obuersam transferri. Semina haud aegre intra vaporarium apud nos maturefcunt.

Sapor *herbae* blande salinus, refrigerans. Est, qui eum cum sapore terrae foliatae tartari comparat (LIEB).

Tracta-

Traſtatulus, de quo mox agam, anſam dedit experimentis quibusdam chemicis cum herba inſtitutis a cll. FUCHS (CRELLS *chem. Annal.* 1787. *vol.* 1. *p.* 503. *ſq.*) et C. A. HOFFMANN (*Almanach für Scheidekünſtler u. Apotheker* 1788. *p.* 81. *ſq.*), quorum hic mucilaginem, pauxillum tartari vitriolati haud parum vero falis digeſtivi et longe minorem quantitatem nitri, elicit. Tranſeo experimenta ope vehementioris ignis facta.

Commendatio cl. LIEB (in traſtatulo: *Die Eiſpflanze als ein faſt ſpecificheſes Arzneymittel empfohlen*, 1785.8) in cauſa praecipue eſt, quod eius hic mentionem iniiciam. Hic ipſe eam adhibuit in infarctu pituitae abdominali, lotio ſuppreſſo vel doloroſe miſſo, ſpalmo veſicae vrinario, item tuſſi conuulſiva, vti quidem caſus quatuor de ſucco declarant, doſi cochlearis, cuius integrum pro adulto, dimidium pro infante ſexenni fuit. Mirum paucas doſes et tam exiguam quantitatem tam pertinacibus malis ſuffeciſſe. Nolo hic diſquirere, an ex tam paucis documentis tamque breuiter expoſitis tuto ſatis iſtae virtutes colligi poſſint, et dubito adhuc coniecturis additis de virtute eius in corrigenda bile aliisque morbis tollendis ſubſcribere. Attamen ad iteranda expe-

rimenta excitat quoque exemplum cl. MÖHRING, medici Jeuerani, senis venerabilis, qui de auxilio, quod sibi in proprio morbo hac herba attulit (*Litteris d. 26. Sept. 1786.*) me olim certiore reddidit. Querebatur tum, se per tres annos cruciatus dirrissimos ex spafmo vesicae vrinariae absque calculo vel haemorrhoidibus perpeffum. Post multa frustra tentata, cognita scriptione supra dicta, vsus fuit succo plantae expresso, pauxillo sacchari mixto, eo euentu, vt capto ter vel quater omni bihorio cochleari eiusdem lotium longe facilius manaret cum dolorum decremento. Continuatus ad tria vel quatuor cochlearia per diem vsus solatium confirmavit, vnde ad tempus vsque, quo scribebat, supra quinquaginta vncias consumferat.

Vix videtur herba huius stirpis viribus ab affinium, Telephii, Semperuiui, Portulacae, Rhodiolae, herbis differre, quae omnes succo aquoso, subfalso, refrigerante, turgent.

F A G A R A.

LINN. *Syst. veg.* p. 134. *Gen. pl.* p. 60.

430. b.

(Vol. 4. p. 47. pone Amyridem Opopobalsamum.)

Pharm. TACAMAHACAE Gummi.

Fagara octandra; foliolis tomentosis LINN. *Mant. pl.* p. 40. Elaphrium tomentosum JACQU. *Hist. pl. amer.* p. 105. tab. 71. fig. 1-3. Arbor in Curaçao Americæ habitans; item in insula Francia (SONNERAT *Voyage aux Indes orient.* tom. 2. p. 27.).

Olim (*Appar. medic.* vol. 1. p. 50.) suadente LINNEO (*Mat. med.* p. 215.) Populo balsamiferae gummi hocce sic dictum adscripsi. Iam ex plurium consensu refero ad arborem præfixam. Huic tribuit eandem JACQUINUS (LINN. *Diss. Observ. in Mat. med.* p. 7.); assentitur BERGIUS (*M. m.* p. 71.). Nec ullibi legitur, ex gemmis arboris resinam originem trahere, sed vel sponte vel inciso cortice exsudare.

Quam inique autem eiusmodi mala rheumatica chronica, qualia (*loc. cit.*) recensui, suffimigiis varii generis tractentur, crebra experientia edocet, ut qua ipsa sæpe stasis vel pertinacior euadit, et

loco exoptatae discussionis in abscessus et fistulas siue gangraenam transit, vel materia stagnans ad interiora repellitur, vnde ossa vicina exostosi vel carie vitiantur, vel haemoptysis, asthma, colici dolores aliaeque viscerum internorum iniuriae emergunt.

SWIETENIA.

LINN. *Syst. veg.* p. 332. *Gen. pl.* p. 209.

431. b.

(Vol. 4. p. 62. ante Aesculum.)

Pharm. SWIETENIAE Cortex.

Swietenia Mahagoni; LINN. *Spec. pl.* p. 548. JACQUIN *select. stirp. americ. Hist.* p. 127. *Swietenia* foliis abrupte pinnatis pinnulis ovato-lanceolatis obliquis: floribus ramosis (racemosi dicantur) minimis CAVANILL. *Diff. bot.* 7. p. 365. *tab.* 209. *Cedrela* foliis pinnatis floribus sparsis ligno graviore BROWNE'S *Nat. Hist. of Jam.* p. 158. *Arbor* foliis pinnatis nullo impari, neruo ad latus &c. CATESBY'S *Nat. Hist. of Carol.* vol. 2. p. 81. *Arbor* in insulis Caribaeis maioribus spontanea. *Procera*, habitus ob comam amplam elegantemque spectabilis, et ob lignum nitidum magni habitum.

habitum. Digna nomine, quod JACQUINUS in memoriam viri, commendatione et consiliis de re herbaria quoque meritissimi, illi impertiit, digna grato JACQUINI animo et eiusdem sensu pulchri.

Lignum eius rubro brunum, durum, politurae obsequens; hinc in America non solum, sed et in Europa reliquis lignis pro suppellectili varia palmam fere praeripit. Quoniam aqua aegrius corrumpitur nec facile a vermibus consumitur, pro navibus illud eligunt, ob pondus vero insignae nonnisi pro earum inferiori parte adhiberi potest, pro superiori leuius lignum eligitur. Cauendum solletter, ne substituaturs aliud simile lignum sub eiusdem nomine, vt a fabris lignariis in Germania saepe fit, e. c. ex Cedrela odorata L. quae pallidius lignum praebet, ex Mimosis variis.

CORTICIS vero hic nominatim res agitur; nam non ad lignum, vt perperam a peregrinatore Londino ad nos praescriptum, sed ad corticem vires medicae pertinent. Hic in trunco extrinsecus asper describitur et brunus, in ramis et furculis griseus et laeuior. Quae liberalitati cl. WRIGHT debeo numerosa specimina, videntur deglubita de trunco esse vel saltim a ramis maioribus. Nempe plano conuexa

sunt, pedem circiter longa, a tegmine spongioso, extimo plurimam partem cultro liberata, rubicundo bruna, texturae lamellosae, tenacis, lineam circiter crassa. Siccatus cortex sapore adstringente et amaro refert corticem Peruvianum, sed amarior est. Deficiente hoc ipso pulvis corticis Swieteniae procurandis febribus intermittentibus commode surrogatur (WRIGHT in *Lond. med. Journ.* 1787. p. 287.). Probo successu in Jamaica id factum est (LIND on *the Diseases in hot climates*, f. 308. WILSON'S litt. ad ccl. LODER in SAUNDERS *Beob. über die rothe Peruv. Rinde.*). Nempe apyrexiae tempore eadem norma, qua Chinchina capitur, nec obstructions viscerum vel vlla alia mala sequenda inde metuenda est (LAUDER, Chirurgus olim ad classem Jamaic. in *litt. cit.*). Iterarunt quoque eandem medelam Londini. Significatur in fidem rei nomen cl. BAKER (MICHAELIS in RICHT. *chir. Bibl.* vol. 5. p. 530.). Accesserunt alia experimenta aequae felicitatis. WILSON, SHELDON, FREAKE; quibus elucet, quatuor aegris in dolore capitis periodico operam tulisse, et vnum a febre tertiana liberasse (WILSON). In sano corpore neque pulvis nec decoctum nec infusum nec extractum vel minimum molestiae excitavit (ID.). Ampla drachmae vnius dosis taedium facile aegro parit,

parit, sed iam ex paucis tam magnis effectus expectatus redundauit, sensim declinante paroxysmo.

Fraude pluries Swieteniae cortex a venditoribus Peruuiano admixtus est (LIND *l. c.*).

Haecce nouisse iuuat, donec per iterata tentamina de pretio eius certiores reddamur.

? MYRISTICA.

SWARTZ *Prodr. veget. Ind. occid.* 1788. p. 96.

THUNBERG *Diff. Nov. gen. pl.* P. 5. p. 83.

EJUSD. *Diff. de Myristica moschata* 1789.

DE JUSSIEU *Gen. plant.* p. 81.

483. b.

(Vol. 4. p. 556. ante Winteram.)

Pharm. NVX (potius nucleus) MOSCHATA
f. MYRISTICA. MACIS.

Myristica aromatica; foliis ellipticis subtus pubescentibus, calycibus ouatis, fructibus laeuibibus SWARTZ *l. c.* qui ad Monadelphiam Triandriam refert, flores tamen dioicos agnoscens. Copia illi facta flores ex infula Banda et Isle de France allatos examinandi ad exempla multa, quae intra spiritum vini in museo ill. JOS. BANKS seruantur. *Myristica moschata* foliis lanceolatis fructu

glabro THUNBERG in *Vet. Acad. Handl.* 1782. p. 49. et *Monogr. cit.*, qui monoicam facit. Descripsit florem et fructum ex partibus spiritui vini inditis, vt tamen et nouum lumen de floribus a posteris exspectet. Nooten-Moskaat Boom ex speciminibus, spiritui vini immerfis HOUTTUYN et SWAGERMAN in *Verhand. door de Hollandsche Maatschappij der Weetensf. to Harlem vol. 26. p. 222.* vbi gynandra declaratur cum *tab.* florem repraesentante. Hisce varii errores in LINN. *Suppl. pl.* p. 40. 265. *Syst. veg. ed. 14. p. 493.* corriguntur. Ne in nouos incidam, omitto Le Muscadier SONNERAT, cui icofandra monogyna videtur, in *Voyage a la nouvelle Guinée, p. 194. sq. tab. 116.* vbi ramus cum fructu absque flore, qui nec describitur, et *tab. 117. 118. fig. 1. 2.* Nux myristica, Pala RUMPH. *Herb. Amb. vol. 2. p. 14. tab. 4.* Arbor magnitudine Pyri vel vltra, in insulis moluccanis spontanea, hodie praecipue in Banda et tribus exiguis eius ditionis insulis, nimirum Neyra, Lantoer et Pulo-ay colitur. In reliquis Moluccis ex pacto cum incolis insularum inito cultus Myristicae negligitur, prout rursus Bandenses nullos Caryophyllos colunt. Neyraschenfes nuces optimae sunt; Pulo-ay autem maximas et elegantissimas arbores producit.

Excludere ex systematibus oportuerat arborem ob ignorationem floris ad nouissima vsque tempora. Attamen discrimina characterum, quae adhuc supersunt, testantur, scrutinium eius in loco natali nondum superfluum esse. Species verae plures quum ferius detectae fuerint (THUNBERG *l. c.* SWARTZ *l. c.*): difficile diiudicatur, an Myristicae, alibi visae, sint praedicta aromatica, nec ne. Ita Capitaneus FOREST (*Voyage to new Guinea* 1779. p. 108.) in insula Manafwary septentrionem versus a noua Guinea sita Myristicam se detexisse narrat. In insula parua a littore australi Nouae Guineae haud procul remota cl. COOK arbores pro veris habitas detexit, quarum duodecim arbusculas in insulam Otaheite transplantauit (*London Magazin* 1780. p. 307.). Quae in Pulo Candor crescunt arbores, harum fructus carent sapore et odore (Ita quidem ab anonymo auctore libri *Journal of Captain COOK'S last voyage* 1781. *Versf. germ.* p. 355.). Sed tacet omnino de hocce inuento cl. nauarchus KING in *vol. 3.* itinerarii *Voyage to the pacific ocean*, Lond. 1785. In ipsa insula Noua Guinea apud nationem Papoux vidit cl. SONNERAT (*Voyage à la nouvelle Guinée*, p. 194. sq.) duas Myristicae varietates, aromate praeditas, quarum vna fructum et nucem gerit sphaericam (Myristica

mas dicta), altera fructum et nucem oblongam (Myristica foemina), item tertiam fructu extus rugoso, magnitudine oui gallinacei, nucem minori et graciliori absque aromate. — Praeter *M. aromaticam* in India nonnunquam usurpata *M. tomentosa*; foliis ovatis fructu tomentoso THUNB. *Diff. cit.* p. 4. Nux myristica mas, Pala Lacki-Lacki RUMPH. *l. c.* p. 24. tab. 5.

Propagandi sese auxilium arbori afferunt columbae, quae nuces deglutitas consumpta modo Macide et pulpa integras per aluum deiciunt (RUMPH. *l. c.* p. 20.). Aui quoque paradisiacae in deliciis est, quae vero inde inebriatur et mortua decedit, quibus factis formicae adrepunt et pedes consumunt. In insula Tanna maris australis vidit cl. FORSTER (*Observations during a Voyage round the world*, p. 171.) nucem suo tegmine inclusam in columba sclopeto transfixa, sed magis oblongam et inodoram. Ast aequè certum est, Belgas fructus integros ferere, et arbusculas inde enatas transponere commodis stationibus. Hae montosis locis praecipue delectantur, et umbrato et contra ventos muniente aliarum arborum tegmine. Fructus anno quinto vel sexto ferre incipiunt, octavo autem vel nono

nono vberriamā messem concedunt. Haec fit, dum ad maturitatem peruenerunt, quam praesto esse cognoscitur colore epidermidis rufescente et fissuras agente. Tum arbores conscendunt, fructus longis hamis attrahunt et auulsos in terram proiciunt. Messis vero ter quotannis fit ob diuersum florendi tempus, nouem vero menses pro maturatione requiruntur. Lucrum mercaturae nucum myristicarum inde ab a. 1621. quo tota ista regio in foederati Belgii prouinciam redacta fuit, in manibus Belgarum fuit. Ast diu Gallo-Franci, inuidi tanti thesauri, lucrum hoc in suas partes trahere allaborarunt. Fructus, quos a. 1768. ex insulis Philippinis in insulam Franciaē adferri, adiutore cl. PROVOST, curarunt, tertiam a me commemoratam varietatem fuisse, cl. SONNERAT *l. c. p. 196.*) existimat. Sed dein in ipsas Moluccanas instituerunt expeditiones suas, rem consiliis promouente cl. POIVRE (Vid. *Notice sur la Vie de Mr. POIVRE in Gött. Anz. 1787. p. 477.*), primum a. 1770, ex qua vero plurimam partem nuces spurias h. e. magnas oblongas, quales in Manilla occurrunt, exigui odoris reportarunt, quum genuinae sint paruae et rotundae; harum quidem quinta modo pars translata. Altera expeditio a. 1771. felicior, quum in hac ex iudicio com-

modorum

modorum arbitrorum participes verarum facti fuerint (LE GENTIL *Voyage dans les mers de l'Inde*, tom. 6. p. 688.). Translatio autem in insulas Isle de France, Bourbon et Seichelles facta est, et successus testimonium dedit academia scientiarum Parisiensis (*Mem. de l'Acad. de sc. de Paris* 1772. P. 1. p. 56.).

Fructus drupa est, pyriformis, sulco longitudinali notata, magnitudine fere Persicae fructus. Extima eius pellicula in hac specie glabra est, initio laete virens, maturescendo gilua. Dehiscit sensim vna cum carne substrata, quam vestit, albicante, duriuscula, attamen succo tenui repleta; tanquam in conspectum venit membrana pulpofa subpinguis chermesini coloris in lacinias lineares ramosas fissa, quae MACIS vocatur. Male igitur in plerisque linguis Europaeis haec membrana floris nomine venit e. c. Muskatblüthe, Muskotblomma, Fleur de Muscade. Haec immediate cingit nucem, cuius putamen nigrum sine pedunculo obuerso obtusum est, altero instructum acumine exiguo. Inter hoc, quod tenuius nonnihil est cortice nucis auellanae, latet nucleus subrotundus pallide cinereo brunus, reticulate rugosus, vtrinque obtusus, qui ex parenchymate carnosio pingui consistit, ex acu infixam oleum

oleum emittente. Atque haec ipsa pars in vita communi NUX MOSCHATA s. MYRISTICA audit, *nucleus* maiori iure dicenda. Figuras elegantes omnium harum partium praestitit cl. GÄRTNER (*de fructibus et seminibus plant. tab. 41. c. explicatione p. 194.*). Sponte patet descriptionem a me dictam ad recentem fructum pertinere.

Transmittitur vero ad nos vnice nucleus, qui ficcus sudurus est, cultro facile discinditur, interne flavescentis venis fuscis; et Macis, quae siccatione luteo sanguineum colorem adipiscitur. Fructibus collectis cultro extimum putamen auferitur et in syluis, ut putrescat, relinquitur. Domi Macis primum separatur caute, et sole super quadratis receptaculis exstructis siccatur; tum ipsae nuges per tres dies solis ope siccantur; quidam in eundem finem in aedibus per mensis spatium super tabulatis easdem exponunt. Ita luridae factae sustibus vel saxo superuolendo contunduntur, quo putamen frangatur. Sequitur tum nucleorum dispersio in tres cumulos; quorum primus maximos et optimos in Europam transmittendos complectitur, alter viliores, in Indiis consumendos, tertius minores et vilissimos, oleo eliciendo potissimum destinatos.

Nucleis

libratis emtor eos intra corbulos in cupam aqua calcis repletam bis vel ter immergit, quo a putredine muniuntur, tunique in promptuariis in acervum excutiuntur.

Macis vero siccata aqua marinã conspergitur, ne ob fragilem naturam comminatur in exigua frustula, vel quod probabilius, vt putredo et insecta arceantur; tum ponderatur et sacco inditur ad libras vsque 161, pedibus firmiter compingendo, alioque sacco prior obuelatur, vt in Belgium transmitti queat.

Cultum vel messis et confarcinationis rationem penitus cognoscendi auidis prolixiori rerum omnium enarratione satisfaciunt RUMPHIUS (*l. c.*), et testes digniores forsitan adhuc fide, commissarii iurati BOUDENIUS ET HAUPTIUS (in VALENTINI *Hist. simpl. p. 461. sq.*), qui ex inquisitione in Banda ipsa facta a. 1682. rationem omnium momentorum reddunt, et calculis per decennia subductis lucrum insigne, in societatem istam ex nucleis et macide redundans describunt.

Olim distinguebatur sedulo inter *nucem moschatam marem*, siue spuriam, quae specie altera longe maior, oblongo rotunda erat, nullius vel exigui modo

modo saporis et odoris, ex Malabaria (Panem Pal-
ka RHEED. *Hort. Malab. tom. 4. p. 9. tab. 5.*); et
foeminam, quae nostra est: hodie haec vnice in vsum
trahitur, et ridemus sexuale nomen.

Odor *nuclei* nouiter dissecti vel rasi grate fra-
grans, sapor aromaticus subpinguis, linguam blan-
de pungens et os grato calore replens. Destilla-
tione cum aqua, praeuia digestionem, prodit coho-
batione aqua lactea simulque oleum subflauum in
superficie aquae residens, vna cum glebulis albidis,
quae non camphora sunt, sed oleum congelatum
(GAUB. *Aduersf. p. 37. sq.*). Oleum istud aethereum
 $\frac{1}{2}$ secundum CARTHEUSERUM, $\frac{1}{3}$ secundum NEU-
MANNUM (*Chem. vol. 2. P. 3. p. 431.*), $\frac{1}{8}$ autem
secundum SPIELMANNUM (*M. m. p. 282.*) constituit.
Praeter hoc autem largior longe copia olei vngui-
nosi in nucleis residet, scilicet vltra $\frac{1}{4}$ (NEUMANN),
vel $\frac{2}{8}$ (CARTHEUS.), vel $\frac{1}{3}$ (SPIELMANN.); et hoc qui-
dem expressione eruitur et densitatem butyri habet,
vnde maiori iure butyrum nucis moschatae dicere-
tur, quam, vt vulgo fit, oleum nuciferae. Estque
hoc vnctuosum, opacum, albo rubellum; odoris
saporisque aromatici, sed leuioris comprehendens
tam volatiles partes odoras et sapidas, quam seba-
ceas.

ceas, inodoras, insipidas (Vid. GAUB. *l. c. p. 42.*), haeque instar vehiculi sunt priorum. Spiritus vini soluit $\frac{1}{4}$ (NEUM. *l. c. p. 432.*), quippe hoc pondus extractum spirituofum efficit, quod linguam et nares efficaciter ferit. Aqua rursus extracti pr. $\frac{5}{6}$ reddit odore saporeque omnino carentis. Sponte igitur elucet, quale menstruum eligas. Partes terreae supra tertiam partem constituunt.

Macis olei aetherei odorati $\frac{1}{8}$; et olei vnguinosi bruni odoratissimi, vnguenti consistentiae $\frac{1}{2}$ exhibuit (SPIELMANN.); extracti aquosi pr. $\frac{1}{4}$, spirituosi pr. autem plus (NEUM. *l. c. p. 437.*), scil. eius virtutes quatuor et dimidiam ex libra ciuili macidis.

Inter veteres medicos nucleí primam mentionem Arabes iniecerunt, et inter hasce AVICENNA. Hodie et ille et *Macis* condimentum vulgare in cibis ditiorum sunt. *Macis* magis aromatica est. Atque sic omne aromatum meritum in palato grate stimulando et viribus digestionis ventriculi sollicitandis continent. Saccharo condire fructus nondum maturos Belgae in India solent; item muria condire encheiresi et faciliori et minus pretioso (RUMPH. *l. c. p. 22.*). Saccharo conditi solent etiam in Europam transferri, vt delicias secundae mensae

menſae ditiorum augeant; licet nec ſuo commo-
 careant in ſtomacho roborando.

Ob calidam naturam nonniſi in chronicis qui-
 buſdam morbis admitti dictae iſtae partes poſſunt;
 et nucleorum praecipue ratio habetur. Non pu-
 gnat contra nucleos, quod largius ingeſti vertigi-
 nem, deliria, peſtoris oppreſſionem, mortem attu-
 lerint, quum omne nimium in vitium vertatur.
 Dictorum incommodorum exempla varia recenſet
 RUMPHIUS (*l. c. p. 21. ſq.*), delirii nominatim LOBE-
 LIUS (*Obſ. 570.*), et vna cum hoc ſtuporis, ſomno-
 lentiae aliorumque vitiati ſyſtematis neruoſi ſym-
 ptomatum SCHMID (in *Miſc. n. curioſ. Dec. 2. ann. 2. p. 278.*) et CULLEN (*Treatiſe of the Mat. med. vol. 2. pag. 204.*). Vaporum arboris effectus noxii
 in iis, qui ſub ea pernoctantur, tamen ſuſpicionem
 latentis in arbore veneni mouent. Ventriculum et
 inteſtina relaxata egregie roborat, et flatus inde
 collectos diſſipat, vomitus quoque ex ſenſilitate ni-
 mia enatos compeſcit. Praeſertim alui profluuia,
 diarrhoeam nimiam et dyſenteriam ſtimulo prius
 eiecto coeercet. Augetur haecce vis toſtione nu-
 cleorum, quae olim magis, quam hodie, in vſu
 fuit. Rarius ſola nucleſi aliqua portio exhibetur,
Appar. medic. Vol. VI. K quam

quam in miscela commoda, vel in praeparatorum iam recensendorum aliquo genere, quorum quaedam nonnisi extrinsecus adhibentur. In reliquis aemulatur aliorum aromatum virtutes, modo memineras, multum vnguinosi reconditum habere.

Macidis vires suppires, cuius tamen oleum aethereum magis volatile et nonnihil acrius.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

OLEUM DESTILLATUM NUCIS MOSCHATAE *Ph. omn.* Vide de natura et praeparatione supra dicta. Ad paucas guttulas contra affectiones primarum viarum dictas instar Elaeosacchari capi potest. Abdomini quoque inungitur, et partibus paralyticis.

OLEUM EXPRESSUM NUCIS MOSCHATAE *Ph. omn. e. c. Ph. Würt. p. 126.* Ex confusis nucleis et per vapores aquae emollitis. De hoc quoque ad partem supra dictum. Transmittitur ex India plerumque in vrceis terreis, et molle et fragrantius est, coloris lutei. Aliud solidas massas refert, plerumque planas et quadratas, odoris debilioris et coloris pallidioris, idque ex Belgio petitur. Saepe corrumpitur spermate ceti, scilicet contunduntur nuclei ruditer, admiscetur sperma ceti et digestis iis
 expri-

exprimitur pingue (FERBER *n. mineral. Beytr. vol. 1. p. 366.*). Externe vnice in torminibus, vomitu, alui fluxu, abdomini illinitur, et linimentis vnguentisque neruinis stomachicis additur. Balsamis odoris saepe quasi fundamentum praebet, a quo reliqua recipiuntur.

BALSAMUS NUCISTAE *Ph. W. p. 30.* Paratur ex combinatione vtriusque dictorum oleorum. Vfus externus in iisdem affectionibus.

OLEUM DESTILLATUM MACIDIS *Ph. omn. Vid. supra.* In vetusto generantur crySTALLI pellucidae flavescentes, saccharo cando similes, ardentes flammae candelae admotae; spiritu vini, oleo terebinthinae et amygdalarum nonnisi praeuia ebullitione solubiles, sed refrigerio rursus menstruum reliquentes; aquae ebullientis nonnisi magna quantitate solubiles (WIEGLEB in *not. ad VOGELS Lehrsätze der Chemie, p. 221.*).

AQUA MELISSAE SPIRITUOSA *Ph. Würt. p. 20.*

AQUA CARMINATIVA SPIRITUOSA *l. c. p. 11.* AQUA

ANHALTINA *l. c. p. 8.* AQUA MASTICHINA *l. c. p. 19.*

ELIXIR BALSAMICUM SPIRITUOSUM HOFEM. *l. c. p. 53.*

ELIXIR VITRIOLI MYNSICHTI *l. c. p. 58.* EMPLASTRUM

148 OLERACEAE. MYRISTICA AROMATICA.

DE CRUSTA PANIS *l. c.* p. 61. etc. nucem moschatam continent; SPECIES IMPERATORIS *l. c.* p. 178. etiam Macidem. — Olea alterutrius occurrunt in BALSAMO STOMACHICO *Ph. W.* p. 31. BALSAMO SUCCINI *l. c.*

Taedet vel titulos transcribere omnium et singularum formularum, Germanorum dispensatoriis infertarum, a quarum vsu iam multitudine receptorum absterremur.

UMF

B.

Partes vegetabiles
ignoti generis vel speciei.

I. R A D I C E S.

I.

Pharm. CALAGVALAE s. CALAGVELLAE *Radix.*

RADIX Americam meridionalem et nominatim ditionem regni Peruuiani Quito patriam habet. Praeter Indos apud Italos celebritatem nostro tempore obtinuit. De stirpe ipsa haecenus modo rescimus, quod folia gerat, Asplenii Scolopendrii foliis similia, sed minora, et filicis species sit, quantum ex descriptione obscura colligi potest, Polypodii generi associanda.

Radix genuina (quam haecenus non vidi) nodosa est, qualis in Polypodio vulgari vel Osmunda regali, saporis expers. Et haec quidem vnice effica; nam cauendum, ne confundatur cum duabus aliis inertibus; quarum vna dicta Calagualae foeminae radix foliis largissimis instructa, et feminibus, vt fertur, destituta; alia Calagualae spuriae nomine

venit, ex lucro aliquando substituta (V. *Della radice di Calaguala Lettera del Sig. Dott. DOMENICO LUIGI GELMETTI al chiar. Sig. Dott. Giammaria Mazzi*, quae epistola inserta legitur in *Giornali della Medicina*, tom. 5. p. 409. sq. et BRUGNATELLI *Biblioteca fisica d'Europa*, P. 5. p. 135. sq.).

Prima eius, quoad sciam, mentio fit in diario medico Londinensi (*Lond. med. Journal*, vol. 5. ex recens. MICHAEL. *Bibl.* vol. 1. p. 186.) vbi posterior nominis scriptio obtinet et Romae contra hydro-
pem vſurpatam radicem fuisse, optimo successu traditur. Reliqua clarissimo GELMETTI debentur. Indi decocto radicis in pleuritide, contusionibus et apostemate interno vtuntur. Hisce cognitis prima experimenta Mantuae capta. Quatuor exemplis per partes expositis in Italia, duce viro cl. dicto, salutarem effectum praestitit. Vnum spectat ad affectiones varias pectoris ex contusione molestas et chronicas; alterum ad febrem hecticam ex pleuritide; tertium ad pleuritidem diram; quartum ad colicam conuulsivam cum febre, vomitu bilioso et obstructione aluina. Conficitur ex dictis, vim aperientem attenuantem, resoluentem illi inesse. Ratio autem radicem exhibendi in decocto est, parato ex
radicis

radicis drachmis duabus et aquae communis quantum satis, siue libra sesquialtera ad tertiae vel quartae partis consumptionem coctis. Et huius quidem cyathi aliquot instar Theae bibuntur. Vnde diuretis copiosa absque ardore tamen vel dolore in viis urinariis.

Certiora iam expectamus ex commentatione extra Italiam haecenus non dispersita, quam cl. CARMINATI de radice Calagualae nouissime Ticini regii edidit, in qua, tam propria quam ill. FRANCK (*Litt. Ejusd. ad me 1791 vernaë*) experientia sufful-tus inertiam huius radice demonstrare narratur.

2.

Pharm. CASSVMVNIAR, s. CASVMVNAR, s. RISAGON, s. BENGALAE Radix.

Nomina tria priora fictitia sunt ad celandam stirpem, quarto autem siue Bengale in India intelcitur (RAII *Hist. plant. tom. 3. p. 649.*). Nempe ex India orientali transfertur.

RADIX comparet diuisa in varia segmenta, mox secundum longitudinem, mox transuersim in orbiculos, qui diametro circiter digitum aequante et a linea ad pollicem crassi sunt. Adhaeret parenchy-

mati interno, pallidiori, albido flauo, cortex nodosus, hinc inde circulis horizontalibus distinctus, cinereo flauus. Decennio septimo praeteriti seculi in Angliam peruenit, et commentatiuncula de eius virtutibus tum typis impressa ad commendationem multum tunc temporis contulit medicus PEACHY, qui nomen Cassumuniar illi dedit (SLOANE in *Phil. Transf. n. 264. p. 580.*), aliusque MARLOW (DALE *Pharmacolog. p. 276.*) focus indicatur. Cel. MEAD queque illi multam tribuit (QUINCY *Pharm. p. 84.*). Hinc diu in *Pharmacopoea Lond et Edinburg.* locum obtinuit, exclusa tamen in nouissimis.

Sapore proxime ad Zedoariam vulgarem venit, amaricante et aromatico, vt et sentum camphoraceum linguae imprimat; ideo forsitan illi adscriptum fuit a DALEO aliisque nomen Zedoariae radice lutea ex BREYNIO (*Prodr. 2. p. 207.*), qui tamen de stirpe ipsa nihil certi constituit. Odor fragrans Zingiberis. Spiritus vini vires maxime euoluit indeque asciscit colorem profunde croceum, prout ipsum extractum inspissando tincturam. Hoc gratam amaritiam et calorem constantiorem gustanti impertit.

Stomachicam vim inesse radici, quilibet facile dabit. Praeco qui eius olim fuit, cl. PEACHY extulit

tulit eam, ut solent alii similes medicamentorum laudatores, in morbis multiplicis diuersitatis, in apoplexia, paralyfi, vertigine, motibus conuulsuis, affectionibus hysteris, torminibus (RAIUS *loc. cit.*). Sed, post cognitam naturam remedii cuiusdam, sanior pathologia optime docet, quando illud proficiat, quando noceat. Corrigi corticem Peruvianum eius ope idem venditavit (*l.c.*): sed nihil ille cortex mali continet, si a scito medico administratur.

3.

Pharm. CHYNLEN Radix.

Ex China attulit illam peritissimus in arte sua et scientia physices et historiae naturalis pariter inclytus nauarchus Suecicus EKEBERG et cel. BERGIUM (*Mat. med. p. 908.*) de vsu medico ibidem obuiocertiozem reddidit. Nec alios fontes haecenus adire licet notitiae eius cupidis.

RADIX describitur cylindrica, subtoruloso flexuosa, crassitie pennae anserinae vel angustiori rugosa, subsquamata fetis subulatis frequenter exasperata, fragilis ex luteo rubra. Prostat frustulis pollicem vel ultra longis.

Odore caret, sed sapore valde amaro et tenaci instruitur, salivam tingit colore croceo. Chineses magno eam pretio vendunt, eiusque stomachicam virtutem praecipue depraedicant, quam infusione radice cum vino sibi in usum vertunt in colica, concoctione ciborum labefactata similibusque vitiis. Confirmat egregiam efficaciam ex sua experientia cl. BERGIUS, qui tamen quibusdam emesin excitasse observavit.

4.

Pharm. COLVMBO, aliis CALOMBAE, COLOMBAE, COLVMBAE, CALVMBAE *Radix*.

Primus, qui radice Calumbae, ut eam nominat, quantum novi, meminit FRANCISCUS REDI (*Experimenta circa varias res naturales*, 1685. p. 142.) est, qui ad nova experimenta cum eadem excitat et alexipharmaci maximi laude distinctam significat, absque alia vlla de ista commemoratione. Eodem forsitan tempore JO. CURVUS SEMMEDUS (*Pugill. rer. indic. s. Hist. varior. simpl. ex Ind. orient. Amer.* Vers. VATERI 1722. p. 37. Quando archetypus prodierit lingua Lusitanica nescio, auctor vero alium librum iam edidit a. 1697.) eam memorat, qui licet plurimis virtutibus eam ornet, quam sobrio iudicio respon-

respondent, laudat tamen etiam in affectionibus vero magis consentaneis, vt doloribus colicis, contra prauas digestiones ventriculi, in diarrhoea, in flatulentia. Arbitror vtrumque significasse eandem, quae, recentius Anglorum praecipue praeconio, apparatus medicaminum auxit.

Quantum haftenus erui potuit, ex testibus idoneis, qui diu in India orientali versati sunt, stirps in continente Asiae parte crescit, et inde in urbem Columbo insulae Zeylonae transplantata est, vnde per totam iam Indiam dispergitur. Memorabile est, quod horum vnus indicauerit in Zeylona et Anglicis coloniis lingua Lusitanica *Rays de Mosambique* vocari (PERCIVAL'S *Essays medical and experimental. vol. 2. p. 3. sq.*). Respicit hoc nomen aliam, quam Asiaticam patriam, scilicet Africanam. Cognitum enim recentius est, radicem a Lusitanis e Mozambique Tranquebariam adduci, ibi a Caffris in continenti emtam proflare et mercem lucrosam esse (KÖNIG litt. in RETZ. *Obs. bot. fasc. 4. p. 5.*).

Iusta fuisset expectatio, fore, vt radix per Belgas potius priusque, vt in quorum possessione vrbs Columbo est, quam per Anglos in medicorum notitiam venisset. At in Anglia iam per quinquaginta

ginta circiter annos cognita et passim vſitata fuit (WHITE'S *Treatiſe on the management of pregnant and lying in Women*, ed. 2. p. 75.). Ab eo autem tempore imprimis celebrata in noſtra Europa eſt, quo cl. PERCIVAL experimentorum ingenioſorum cum ea captorum recensum euulgaret (*Lib. cit.*, cuius primum caput inſcribitur: *On the Columbo Root.*), adeo vt iam in recentiſſimis designationibus pharmaceuticis tantum non omnibus, iis adeo, qui ſelectu rigidiori delectantur, vt *Pharm. Lond. Edinb. Roffica* locum obtineat, et in quolibet lautiori pharmacopolio iam obuiam veniat.

RADIX transfertur diſſecta vel in orbiculos, qui pollicem dimidium ad tres diametro aequant, vel in fruſta quartam pollicis partem ad duos vsque pollices longa. Extrinſecus veſtitur ſub hacce forma cortice ruгоſo, craſſo, ex viridi profundius bruno. Interna pars pallide flaua eſt et medio contrahitur, ita vt intra tumidum marginem concauitatem formet ruгоſam centro, vt videtur ſiccationis adiuuandae cauſa, perforato. Diſcerni oculis in orbiculis facile poſſunt tria ſtrata, cortex, pars lignea et medulla, quae ipſa blandior eſt reliquis et milticata copiam mucilaginis effert. In puluerem
redacta

redacta viridescentem colorem induit et humiditatem attrahit. Fricta cultro aroma spirat, gustata ingrata amara et modice pungens sentitur. Sapor ingratus corrigitur additamento corticis Aurantiorum in vtriusque infusione (PERCIVAL *l. c. exper. 2. p. 20.*).

In putredine carnis bouinae arcenda Radix haec cortice Peruuiano inferior est (*l. c. exper. 4. p. 22.*), etsi omnino in infuso radicis caro diutius illaesa persistat, quam in mera aqua. In corrigenda putredine iam enata cedere quoque cortici dicto debet (*l. c. exper. 5.*). Felli bouino autem putredine corrupto illico integritatem restituit, quum contra ea infusum corticis Peruuiani foetorem manifeste auget et coagulum illi inferret (*l. c. exp. 6.*). Euentus adhibita bile recente hominis violenta morte absumti in foetore corrigendo idem fuit BERTRAND DE LA GRESIE in *Hist. de la Soc. de Med. tom. 2. p. 293.*). Elegans inde conclusio deduci potest ad efficaciam illustrandam, quam in cholera aliisque malis abundantia et deprauatione bilis copulatis praestat, de quibus infra vberius, et ad salutarem usum huius medicinae, etiamsi euacuationes necessariae non praecesserint. Simul elucet,
cur

cur in eiusmodi morbis cortex minus salutaris censendus sit. Addendum tamen magni viri ill. CULLEN (*Treatise on the Mat. med. vol. 2. p. 78.*) dubium, an vere specificam virtutem in bilem exferat. In fermentatione et acore ciborum coërcenda radicem valere cognoscitur mixtura ex mica panis, carne veruecina affata et infuso radicis Columbo parata, quae ipsa ne post decimum quidem diem acorem manifestavit, quum contra miscela, in qua omissa erat radix, fermentationem subiret post duodecim horas et post quadraginta octo horas acorem contraheret (PERCIVAL *l. c. exp. 8.*). Arteriae ictus non auget ore capta, vt igitur non amaris calefacientibus annumerari possit, nec hecificis et phthificis, quando amara ventriculus labefactatus requirit, noceat (*l. c. exp. 10.*).

Destillatio radicis cum aqua nullum olei vestigium prodit, attamen debilem saporem balsamicum habet et odorem quasi ex Cumino (CARTHEUS. *Diff. de radice Colomba 1773. recus. in EJUSD. Diff. phys. chym. med. p. 149.*). Ex radicis vncia vna, digesta cum aqua sufficiente, infusum subfuscum redundat valde amarum et blanda euaporatione extracti drachma vna cum granis viginti quatuor, quod

quod ipsum valde amarum, sed odoris descripti debilis. Tinctura cum spiritu vini facta saturate flava odoris balsamici grati, ad moschum vel Hyacinthum accedentis, et saporis intense amari; extracti spirituosissimi grana modo viginti quatuor ex uncia radice evolvuntur (CARTHEUS. *l. c.*). Vinum cum radice digestum mediocriter amarum est; Extractum ex spiritu vini et ex aqua iunctim moderatioris ignis ope paratum ad iudicium narium et linguae virtute non cedit pulveri radice ipsius; quod et ipsa administratio in aegris confirmat, nisi extractum praestantius habendum sit (PERCIVAL *l. c. p. 22.*). Minutiae sub hisce experimentis obviae, vel alia remotioris usus sunt aliunde petenda (ex CARTHEUS. *Diff. cit. et Hist. de la soc. de med. de Paris, tom. 3. p. 243. sq.* auctore pharmacopola JOSSE.). Id tamen ex hisce consequitur, quod odore partes, licet in reliquis primaria virtus resideat, avidius a spiritu vini, quam aqua excipiantur, et gummosarum plus quam resinosarum radici insit. Infusum radice aquosum celerius corruptelam init, quam illud reliquorum amarorum, nam intra nycthemerum sedimentum in eo apparet copiosum et intra biduum viscosum et vapidum evasit (PERCIVAL *l. c. p. 20.*).

Ab Indis iam dudum eximium remedium in affectionibus variis ventriculi et intestinorum habita radix fuit. Subscribit recentior experientia, quae et in bilis vitiis corrigendis excellere docet. Indi radicem concisam vel rasam cum vino Maderaico ingerunt (PERCIVAL *l. c. p. 4.*).

Ad coërcenda alui profluvia effrena et vomitus pertinaces sedandos magni nominis est. In dysenteria tam apud Anglos (PRINGLE in GAUB. *Aduersf.* PERCIVAL.) quam Batauos multum valuit (CARTHEUS. *l. c. p. 142.*), nec in Gallia spem fefellit (BERTRAND DE LA GRESIE *l. c. tom. 1. Hist. p. 344. tom. 2. p. 292.*). Imo iam initio diarrhoeae vel dysenteriae, quo adstringentia nocent, haec radix et cum fructu praecipitur, et tum antispasmodicam virtutem exserere videtur, quum constet multas turbas nonnisi irregularibus primarum viarum motibus excitari; declinante tamen morbo conuenientior est (PERCIVAL *l. c. p. 8.*). — Nau-seae et vomitui grauidarum (WHITE *l. c. p. 75.* PERCIVAL *l. c. p. 13.*) et puerperarum egregie subuenit; in hisce febre puerperali existente ob vim bilem vitiatam et exundantem temperandi confert ad scrupulum vel drachmam dimidiam in puluere, vel in extracto

extracto vel in infuso ter vel quater de die data; tantoque magis conducit, si simul alius nimium fluxa est (Conf. VERRYST in *Verhandel. door de Hollandsche Maatschappye der Wet. te Haarlem, P. 21. p. 6.*). Vomitus, qui biliosam colicam comitatur, praeuio emetico huius radicis infusi compescitur (PERCIVAL *l. c. p. 8.*). Nec infantili aetati aduersa est, quae saepe sub dentitione vomitu et diarrhoea tentatur; hosque tanto felicius iuuat, si ad acidum frangendum cum pauxillo cretae vel magnesia iungitur (*l. c. p. 11.*). Imo in habituali vomitu, si a debilitate vel nimia irritabilitate ventriculi, acore, bili acri, secretione vel iusto vberiori vel deprauata succi pancreatici, nascitur in connubio aromatum, martialium vel absorbentium leuamen insigne affert (*l. c. p. 12.*). Supprimat quoque in intermittentibus febribus autumnalibus vomitum, quo frequenter stipantur; et si cortex Peruvianus ob emesin crebram inanis est, opii vices in delendo vitioso isto ventriculi sensu agit (VERRYST *l. c.*). Queritur tamen CULLEN (*Treatise of the Mat. med. vol. 2. p. 78.*), licet multis medelam vomitus attulerit, haud paucos tamen spe excidisse; quin iis casibus, in quibus redundantia bilis subsuit. — Cholerae obicem ponere, saepe exploratum est, et in hac

simul cum euacuantibus torminum faeuitiam frangit, bilem corruptam emendat, motus praeternaturales sopit, et vires erigit. Nautis drachma dimidia ad duas pulueris omni trihorio vel quadrihorio data (JOHNSON apud PERCIVAL *l. c.* p. 6.). Aliis suffecit in hoc morbo minor dosis decem (MAKITRICK *de febre Ind. occid. maligna flaua in coll. diff. BALDING. vol. 1. p. 143.*), quindecim, vel viginti granorum, in cochleari vno vel altero aquae Cinnamomi vel Menthae simpl. (GARDINER *on the animal oeconomy, p. 347. sq.*). Profuit in cholera ex eodem fonte orta, post praemissos lapides cancrorum cum succo Citri eandem adhibere (*Veckofkrift för Läkare, vol. 2. p. 77.*). — In hisce morbis fanatis prout manifesta saepe bilis vitia praesto fuerunt, ita in febribus biliosis ipsis salutem affert. Laudatur connubium tartari vitriolati et quidem vtriusque ad grana quindecim, vel viginti (PERCIVAL *l. c. p. 9.*); euacuantibus praemissis nihil efficacius est ad nauseam et vomitionem sedandam; et etiamsi remissiones manifestae sint, longe tutius exhibetur in hisce quam cortex Peruuianus, et efficaciter bilem corrigit, ventriculum roborat et vires restaurat (HAYGARTH apud PERCIVAL p. 10.).

Absentibus quoque vitiis, quae dixi, bilis et spasticis constrictionibus, stomachicum primi ordinis considerandum est, languente vigore ventriculi et primarum viarum indeque proficiscentibus cibi appetitus iactura, concoctione laesa, flatibus, nausea. Placuit simplex decoctum aqua factum, cochleatim pluries sumtum (SELLE *Handb. d. med. Prax.* p. 683.), item pulvis eius aromate quodam commixtus, vel infusum vino Maderaico paratum; deficiente autem bile, miscela pulveris cum felle bouino pilularum forma aegris consultum est (PERCIVAL *l. c.* p. 12.).

5.

Pharm. IKAN Radix.

Ex speciminibus, quae coram habeo, descriptionem *Radicis* exarare licet. Sunt haec ovato-oblonga, nonnihil compressa, vtrinque attenuata, magnitudine nucis oliuae, vel paullo exiliora, altero extremo definentia in filum tenue duorum supraque pollicum, quod videtur fibrilla esse. Epidermide externe obducuntur ex luteo grisea, rugosa, arte adhaerente parenchymati, interne duro, corneo, subpellucido, quod media parte comprehendit similem radicem contiguam, cuticula sua litem denotantem. Bulbus videtur radix quasi ex

orchidæa plauta, et simili modo inter dentes com-
 mansa sese habet, et diuturniori ibidem mora mu-
 cilaginis aliquid exundat. Bulbulum tamen inna-
 tum maiori in radice Saleb saltim non conspicio.
 Odoris expers, nec equidem aliquid acre illi inesse
 sentio. In prouincia Chinensi Suchuan, ex qua
 prouenit, planta crescere fertur (HAGEN *Lehrbuch der*
Apothekerkunst, ed. 2. p. 386.).

De morbo, in quo adhibeatur, nihil habeo,
 quod tradam. Seruant modo pharmacopolæ nostri
 radicem inter rariora exotica.

6.

Pharm. LOPEZ s. LOPEZIANA Radix.

Nomen duxit a JOANNE LOPEZ PIGNEIRO (JUAN
 LOPEZ PINEIRO) Lusitano. Prima de hac radice nar-
 ratio mihi obuēnit apud FRANCISCUM REDI (*Experi-*
menta circa varias res naturales, p. 138.), nisi illi co-
 æuus censendus SEMMEDUS (*Histor. variorum simpli-*
cium exoticor. p. 40.), de quo dubio supra (p. 154:)
 dixi, qui hanc quoque radicem significat. REDIO
 teste in prouincia Zanguebar Africae in ripa flumi-
 nis Cuama LOPEZIUS hanc radicem inuenit. Ex
 alia relatione Asiam patriam habet, et ex Goa in
 insulam

insulam Malaccam, indeque Batauiam transfertur (GAUBII *Aduers. varii argument. p. 80.*); alius iterum edixit, Malaccæ insulae propriam esse, mutuoque commercio tam Goam ad Lusitanos, quam ad emporium Batauorum Indicum peruenire (*l. c. p. 89.*).

Ex arbore originem traxisse, visu facile cognoscitur; nec videtur ex arbusculo, vt quidem cl^{mo}. REDI indicatum, colligi, quum aliquando ramos insignis crassitie repraesentet. Proletarie valde hætenus modo arbor descripta est (apud REDI), vt soli radici inhaerere necesse sit. Haec ipsa inter Europæos medicos non nisi ab anno inde 1771. inclaruit, quo GAUBIUS illam ex tenebris suis protulit, et propria et aliorum medicorum in Belgio degentium experientia præstium eius constituit. Iam et in officinis largius instructis copia illam aegris præcipiendi exstat, per Belgas in Europam transvecta.

Seruantur bacilli diuersæ longitudinis, octo adeo vel nouem pollicum, crassi pollicem vnum, imo duos, sæpe exiliores, lignosi, quorum lignum colorem stramineum præ se fert, leue et, transversim dissectum, porosum est, excepta medulla, quæ durior, densior et ex albo subrufa comparet.

Cingitur hoc cortice fusco, tegmine molli, spongioso, luteo, per strata obfito. In quodam mihi obuio specimine supra lineam illud crassum deprehendo. Non multum ad notitiam eius confert figura cl. REDII (*l. c. p. 138.*). Bacilli exiliores praestant crassioribus virtute. Odoris expers est, et saporis pariter ad iudicium GAUBII (*l. c. p. 90.*); equidem tamen amaricantem inueni, manifestius autem in pulpa spongiosa corticis externa. Perquam amarum perperam REDII facit.

Neque decoctum aqua factum, quod flauo coloris, nisi modicam amaritiam prodit. Salis essentialis quaedam indicia adsunt, tam in hoc decocto, quam in tinctura, quae fuscum colorem habet, et abstracto spiritu vini, balsamici aliquid ardentis saporis, quasi opii amaricantis, prodit. Solutione vitrioli martis non fuscatur decoctum (Conf. cum Gaubianis experimentis *l. c. p. 90. sq.* alia eiusdem naturae et euentus cl. JOSSE in *Hist. de la Societ  de Medecine, tom. 3. p. 246.*). Nihil neque sensuum exploratione, neque chemico scrutinio dicto detegitur, ex quo diuinari possit egregia in sistendis alui pertinacioribus profluuiis efficacia. Nempe haecce est, quae hodie attentionem medicorum fuscitauit.

Nullam

Nullam enim fidem meretur eiusdem contra morfus vel puncturas animalium venenatorum olim prolata laus, vel in febribus intermittentibus extinguendis item vulneribus consolidandis pristinum praeconium (V. REDI *l. c.*). Verior modo indicata virtus Indis quoque nota hodie est, qui ipsi radicem super porphyrite cum aqua contritam in alui profluviis aegris propinant.

Hancce exhibendi illam rationem in lienteria pertinaci et diarrhoea cum successu amplexus est GAUBIUS (*l. c. p. 79. sq.*), quem nunquam radix fellit, nisi in sene decrepito, viribus exhausto, et fluxum coeliacum perpeffo. Imo profuit illi radix in diarrhoeis tabi pulmonali superuenientibus, quin consummata phthifi aluum coerces (*l. c. pag. 82.*). Aequae felici euentu experti sunt eam cl. inter Belgas medici DE MONCHY, BOUDE, WYNSSEN et PATYN, quorum interpretem GAUBIUS agit. Ille quidem praeprimis in diarrhoea colliquatiua phthificorum reliquis omnibus eam praefert (*l. c. p. 83.*), quod et praeter GAUBIUM cl. PATYN (*l. c. p. 86.*) confirmat, quin praesentibus iam aphthis mali moris. Sic diarrhoeam habitualem radix in decocto panis cum paucis vini remixto compescuit (*l. c. p. 84.*). Ae-

que prodest puerili aetati (*l. c.*), quam senili (*l. c. p. 87.*), et nominatim diarrhoeae puerperarum symptomatice accommodata est (VERRYST in *Verhand. door de Hollandsche Maatschappye der Weetensf. vol. 21. p. 7.*). Habet etiam hanc non spernendam vim, quod cortex Peruvianus si aluum laxet, suo ad ditamento diarrhoeam inde enatam compescat, et sic beneficio corticis frui aegrotum permittat absque subsequa alui obstructione (*id. l. c.*). Mira celeritate effectum suum exferit, ut sint, quibus a paucis modo dosibus turbæ iam notabiliter sopitæ, et frequentes deiectiones aluinae ad paucas redactæ fuerint (GAUB. *p. 84. sq.*).

Datur opportune in pulvere siue syrupo, siue mucilagine aut apto electuario in pilulas efficta, dosi granorum quindecim ad triginta, ter quaterue de die. Febris si abest, vel stomachus torpet, spiritus vini cochlear exiguum superdari poterit. Tincturae quoque locus est, scilicet ex radicis drachma sesquialtera, spiritus vini vnciiis duabus cum semisse, cuius ter de die cochlear exiguum, paucò vino rubro dilutum, ingeritur. Haud exiguum emolumentum quoque spondet decoctum aquosum, modo digestio præcefferit.

SEMMEDUS pro suo more multas fide destitutas vires illi adscribit, ex quibus hic modo recenseo, miraculi instar curare a vipera commorosos, scilicet ita, vt vulneretur vertex capitis lanceolata, et plagae pauxillum pulueris eius applicetur (V. l. c. p. 40. sq.).

7.

Pharm. MATALISTA Radix.

Huius specimina in officinis vulgo occurrunt in orbiculos mox crassiores aliquot linearum, mox tenuiores dissecta. Amplitudo pariter variat, nam sunt, qui diametro pollices quinque excedunt. Externe superficiem cineream valde rugosam formant, interne albidiora comparent, et vndas concentricas effingunt, et hinc inde aliquando porosa conspiciuntur, vt fere erosionem a vermibus suspicareris, nisi maior adesset regularitas. Substantia mediocriter compacta et notabiliter ponderosa. Negligitur hodie omnino.

Stirpem Americam inhabitare lego, vbi, non additum, radicem aluum purgare, debilius Jalappa, paullo fortius Mechoacanna, dosi drachmarum duarum (VOGEL *Mat. med.* p. 240.).

8.

Pharm. TIMAC Radix.

Caribaeis dicitur Timac, Hispanis Liaue à coureux. Quae de hac nouimus, debentur medico GERARD, qui eandem in insula St. Domingue in hydrope vtiliter tentauit, et Regiam societatem medicam Parisiensem de successu certiore fecit (V. *Hist. de la Société Royale de Médecine, tom. 1. p. 341.*). Nunquam eam vidi, nec iste descriptionem eius concinnauit. Censetur Aurantiis vel Terebinthis cognatione iungi. Deest haecenus in pharmacopoliis.

Decoquuntur radicis vnciae duae in tribus pintis aquae (= ℥vj ciuil.), cuius decocti aegri primis diebus vitra tria ingerunt (= vnciiis quatuor cum femisse circiter); augetur dosis quarto die, et si aeger fortioris naturae est, additur vncia vna rasurae Guaiaci, aliquot grana Scillae et pauxillum Cannelae, vt potus aromate imbuatur.

Accedat oportet noua experimentorum series.

II. C O R T I C E S.

9.

Pharm. ANGELINAE Cortex.

Arbor huius corticis procera est, insulae Americanae Grenada incola. Anno 1785. Chirurgus GRIEVE ibidem commorans in Scotiam (Vid. DUNCAN'S *Medical commentaries*, vol. 9. p. 365.) virtutem eius anthelminticam perscripsit. Explorata haec fuit ab eo in infantibus dysenteria verminosa correptis, quae multis antea exitio fuit. Corticis huius vnciae quatuor in quartis tribus (= ℥ vj ciuil.) aquae coquebantur, donec duae superessent. Huius decocti mane cochleare maius infantibus ingestum, biennio minoribus, et sesquialterum, vel duo, infantibus hac aetate maioribus. Abstinentium ab omni potu ciboque ad meridiem vsque. Tormina excitat, qualia subinde a Jalappa. Subsequente die opus purgante est. — Sic stupenda vermium caterua per aluum eliminatur. Lumbricorum ratio nominatim videtur habita esse.

Pharm. ANGUSTURAE Cortex.

Aliis scriptura corticis *Augustini* placet (*Göttingische Anzeigen* 1790. n. 4.), quae aliam patriam, scilicet urbem St. Augustin, in Florida orientali sitam, assignat. Quantum constat, prior rectior est, ex Angustura Americae australis, vnde Hispani illum in insulam Trinitatis (Trinidad) transuexerunt. Ex quam arbore proueniat, nondum euictum; ex specie Magnoliae esse coniectura tulit (*Litterae Londino scriptae in Braunschw. Magazin* 1790. n. 5. p. 74.), et vltior diuinatio ex Magnolia glauca L. (BRANDE in *Hannöv. Magazin* 1790. n. 15. p. 235. sq.). Nuperrime (ex litteris cl. BRANDE in *Hannöv. Magaz.* 1790. n. 69. p. 1099. sq.) tamen momenta quaedam probabilia suadere visa sunt, ex abyssinico frutice, Wooginoos in Abyssinia dicto, s. Brucea antidysenterica JO. FRID. MILL. 36 *coloured Plants*, tab. 25., quae eadem est ac Brucea ferruginea (L' HERETIER *flor. nov.* tab. 10. AITON *Hort. Kewens.* vol. 3. p. 397.), peti. Descriptio enim corticis, quam BRUCE (*Travels to discover the Source of the Nile*, vol. 5. p. 70.) de dicta planta praestitit, congruit cum ista corticis Angusturae, et ipse ille agnouit,

conue-

conuenire vtrumque; et cortex fruticis viui, in horto Kewensi obuui, in plerisque quoque conuenit.

Primam eius cognitionem dederunt anni 1788 altera parte medici duo insulae Trinitatis, cll. EWER et WILLIAMS, litteris Londinum missis, et insertis periodicae scriptioni (*London medical Journal* 1789. P. 2. p. 154. sq), quarum copia ibidem facta adulescente anno 1789. et nunciatum, Londini suppetere eam corticis quantitatem, quae experimentis sufficeret. Sensim quoque per alia pharmacopolia ditiora cortex hic distributus fuit; nec deficit in nostris.

Affertur hic cortex frustis conuexis, diametri circiter sesquipollicis, vel minoris, longitudinis plurium ad sex pollicum, lineam circiter dimidiam crassis. Epidermide albida inaequali vestitur substantia luteo bruna, dura, firma, nec in fibras discernenda. Puluis, in quem contunditur, flauedine Rhabarbarum fere refert. In lingua amaritiam mox prodit cum aromate, quod diu calorem in lingua relinquit. Odor recentis ingratus describitur, cuius vero nullum vestigium reperio in sicco praesente. Tam aqua, quam spiritus vini tingitur infundendo colore pallide aureo. Aqua nihil nisi

amaras partes eruit, spiritus vini autem aromaticas simul. Ex corticis vncia vna alcohol vini digestionem drachmas duas extracti resinosi primi, valde amari, eruit; aqua autem ex eadem quantitate decoctione extracti gummosi circiter drachmas tres cum semisse, paullo minus amari; infusione autem extracti scrupulos quatuor, quod clarum est, et saporis fere eiusdem, ac sal Chinchinae (HEYER in *Braunschw. Magazin*, l. c. p. 76.). Decoctum eius videbatur pulmones vituli contra putredinem paullo diutius tueri, quam decoctum corticis Peruvianii (*ibid.* p. 78.).

Pauca haecenus experimenta, publici iuris facta, virtutes eius vberius enucleant. Multum vero iam promittit sapor. In insula Trinitatis adhibetur omnibus casibus, quibus cortex Peruvianus alias opportunus est; quin antistare in eo illi ibidem creditur, quod minori dosi idem praestet (*London medic. Journal*, l. c. p. 155.). Haec laus ad febrem intermittentem inprimis spectat, in qua plerumque sex aut octo doses suffecerunt; quin vnica aliquando suffecit (l. c. p. 159. 161.). Modice intra usum alius lubricatur. Eximia ista febrifuga virtus etiam Londini in tertiana confirmata, plusculis pulueribus ponderis

ponderis granorum quindecim datis (BRANDE in *Hannöv. Magaz.* 1790. p. 238.). Suffecerunt drachmae duae, vel tres, etiam pertinacissimis cuiuscunque generis, dum post euacuationem praemissam quindecim ad viginti grana omni trihorio darentur; et in quartana quinque mensium doses duodecim; quarum singulae grana quindecim continuerunt, perfectam sanationem effecerunt (IDEM in *Hannöv. Mag.* 1790. p. 1104.). — Similis potestas sese exseruit in affinibus periodicis quibusdam morbis, scilicet deliquio animi periodico, cephalalgia et odontalgia eiusdem naturae (Conf. BRANDE in *Hannöv. Mag.* p. 238. item IDEM in *Lond. med. Journ.* 1790. p. 41.). — Valuit et in febribus insigni debilitate et labe primarum viarum iunctis. — In febre putrida casu singulari antisepticam vim vel fomentatione externa declaravit (*Lond. med. Journ.* 1789. p. 146.).

In diarrhoeis et dysenteriis Nigritis frequenter in insula Trinitatis exhibent (*l. c.* p. 159.). Nec sefellit Europaeos vsus in hisce malis (BRANDE in *Hannöv. Mag.* 1790. p. 238. 1103. item in *London med. Journ.* 1790. p. 44. item ANONYMUS in CRELL'S *chem. Annal.* 1790. vol. 1. p. 248.), omnique casu condu-

conducit, quo laxitas et atonia subest. Concinne praemittuntur per aluum vel os purgantia, subsequente eiusdem infuso (BRANDE *Hann. Mag. l. c. p. 238.*). Non tamen in diarrhoeis colliquatiuis videtur tutus. Omnia conueniunt, in stomacho roborando et viribus digestionis restituendis valere eximie.

Profecit etiam in habitu scrophuloso et in eruptionibus cutaneis, quae vulgo scorbuticae dicuntur (BRANDE in *Lond. med. Journ. 1790. p. 45.*).

Puluis corticis a granis decem ad viginti pro dosi capitur, a qua proxime dicta tamen delicatiores vno vel duplici casu nauseam contraxerunt, ut itaque minores doses ventriculo magis amicae sint, et gratum caloris sensum afferant. Extractum a granis quatuor ad octo exhibetur. Decocti aquosi, ex pulueris drachma vna cum aquae vnciis quatuor parati, vnciam vel sesquiunciam fert aeger ter vel quater de die. Gratius sumitur decoctum eius vel infusum additamento leuiter aromatico: octo scilicet vnciis liquidi (ex tribus vel quatuor drachmis corticis pro aquae vnciis sedecim praeparati) additur Syrupi corticum aurantiorum vncia dimidia et tincturae Lauendulae compositae drachma vna (BRANDE

in *Lond. med. Journ.* 1790. p. 40.). Tincturae, ex corticis vncia vna et spiritus vini vnciiis sedecim, drachma vna pro dosi concedi potest. Doses experientiae cl. BRANDE debentur.

Nisi coniectura fallat, in fidem virtutis anti-dysentericae ipsum exemplum cl. BRUCE (*l. c.* p. 71.) in medium proferri potest, qui cortice Wooginoos, ad cochleare exiguum pro Thea bis quotidie cum lacte camelino ingesto, subiuncto mane cyatho infusi corticis cum lacte eodem calido, se a dysenteria liberavit, aliisque etiam tam pulvere, quam infuso aquoso et tinctura spirituosa praesidio fuit.

II.

Pharm. BELA - AYE Cortex.

Nomen praefixum gerit arbor in Madagascar in montibus decem miliaribus a mare remotis. Cortex eius haftenus nonnisi observationibus cl. SONNERAT, per cl. MAUDUYT euulgatis (in *Mem. de la Soc. R. de Medec.* vol. 3. p. 689.), in ea qua vivimus plaga innotuit. Neque proprio nec alieno auso mihi suppetiit characteres eius proponere.

Indi corticem addunt potulento cuidam ex arundine saccharifera parato, Tok ab illis dicto.

Huius vero loci praepremis est ob vim in alui profluuiis cognitam. Ipse SONNERATUS in India eo infuso capto deiectiones cruentas (flux - de - sang), quibus laboravit, sopiuit, item plures alios, qui per duos vel tres annos easdem sustinuerunt. In hisce videtur malum haemorrhoidum potius cruentarum, quam dysenteriae nomine insigniendum esse.

Huius in pulverem redacti post praeuiam alui purgationem exhibentur grana viginti quatuor, mane in cyatho infusi theae vel pauxillo vini, et totidem grana vesperi. Exactis diebus septem aut octo, augenda dosis, eiusque grana triginta sex mane modo danda, ad perfectam curationem vsque. Repetita Parisiis experimenta eodem successu. Diarrhoeis diuturnis et contra alia rebellibus mederi ibidem pariter contigit.

12.

Pharm. CORTEX CHINAE vel CIINCHINAE
REGIVS f. CORTEX CHINAE
FLAVUS.

Hic cortex haud ita pridem sub priori nomine Londino petitus. Patriam ignoro; sed mense Iunio a. 1790. quum Francofurti ad Moenum versarer,

rer, specimina vidi apud expertissimum pharmacopolam SALZWEDEL, cui et horum vnum debeo, dein quoque in pharmacopolio Wisbadensi. Caro tum pretio adhuc vendebatur, et quidem ab aromatariis Francofurtensibus, fratribus ETTLING libra vna thaleris sedecim.

CORTEX hic constat frustis subplanis, digitum circiter longis, pollicem latis et lineam crassis. Color ferrugineo flauus est. Extrinsecus magis ad ferrugineum inclinat, ex epidermide tenaciter cortici intexta, quam in superficie interna. In fractura, quin et superficie, fibrillofus apparet. Discerpitur facile digitis, imo in puluerem conteritur flauum. Sapor intense amarus cum leuiori adstrictione.

Francofurtani aliquot medici in intermittente febre superiorem longe vi vulgo adhibitis corticibus reppererunt.

Non dubito pro eodem illum habere, quem mihi nuperrime mittere placuit perill. L. B. AB ASCH sub nomine *Corticis Chinae flauis*; qui tamen nonnihil ponderosior et compactior mihi altero visus est; facie tamen illum referens, nec amaritie illi cedens.

Opus erit confusionis vitandae causa in posterum hunc corticem CHINAE *regium flauum* dicere, quum Amstelodami cortex aliquis nomine corticis Chinae regii nuper venditus fuerit pretio florenorum quatuordecim pro libra vna, qui ex speciminibus a me visis in omnibus refert corticem Peruvianum rubrum, modo quod nonnihil pallidior rubro sit. Retulerat de hoc cl. A THUESSINK (in litt. ad cel. BLUMENBACH d. 25. Aug. 1790.) Regium dici, quod vsui familiae Regiae Hispanicae destinatus sit, et superiorem longe vulgari cortice Chinchinae virtute esse, ex propriis experimentis. Ferrugineum potius colorem, quam flauum, gerit.

Meminerunt quidem corticis in regno Peruviano obuii, cuiusdam flauo DE LA CONDAMINE (*Mem. de l'ac. R. d. sc. de Paris* 1738. p. 228.) et JOSEPHUS DE JUSSIEU (*Hist. de la Soc. R. de Médecine* 1779. p. 253.), et flavescentis (Yellowish s. Cascarilla amarilla) ARROT (*Philos. Transact.* vol. 40. p. 81. sq.). Sed ex descriptionibus eorum non eae enucleari notae possunt, quae in hunc quadrent.

13.

Pharm. CORTEX CHINAE vel CHINCHINAE
SVRINAMENSIS.

Nomine *corticis Chinae noui* misit cl. A THUES-SINK Haga-comitum eius specimen ad cel. BLUMENBACH, quod vna cum litteris (d. 25. Aug. 1790.) lustrare mihi concessum. Ex colonia Belgarum Surinamensi transfertur hic cortex. Specimen praesens spithamam longitudine, digitum diametro, lineam dimidiam crassitie aequat; fere tubulosum est, vestitum epidermide profundius et fordide bruna, hinc inde cinerea, lineis prominulis longitudinalibus notata. Parenchyma pallidius brunum in festucas fragiles discerpi se patitur. Sapor eius intense amarus, vt in iis febribus intermittentibus conducere videatur, quae amaris potissimum cedunt. Ast specifici nihil inest, et vulgari cortice longe in hisce superatur (A THUESSINK).

14.

Pharm. IUBABAE Cortex.

Fragmenta coram habeo, aliquot pollices longa, vel minora, *corticis* fragilis, pallide bruni, conuoluti et flexuosi, item subinde ramosi, vel per longitudinem dissecti ex ramis, vt videtur, mox angustioribus, mox crassioribus, e. c. diametri duarum linearum, deglubiti. Epidermide rugis longitudinalibus distincta, grisea, vestitur, cui quae subiacet pars corticis profundius bruna est, quam parenchyma, quod albidum est. Ex India trans-
vehi dicitur.

Comparari video (in SPIELM. *Pharm. generali*, p. 126.) quoad saporem odoremque cum Vanigliis. De odore, etsi debiliori, id largior, praecipue si manu incalescit; non de sapore, qui mihi modo amaricans est.

Vis neruina iactata et ratio, cur Vanigliis substituta fuerit, aliis documentis (*l. c.*) comprobanda restat.

15.

Pharm. MASSOY Cortex.

Innotuit RUMPHII litteris a. 1680. ex Amboina exaratis (Vid. *Misc. nat. curios. Dec. 2. ann. 1. Obs. 22. p. 55.*). Prouenit in Noua Guinea, eiusque occidentali parte, quae Onim dicitur.

Tenuis est, fere planus, coloris cinnamomei obscurioris, cortice (nonne epidermide?) griseo striato tectus, suaueolens, faporis dulcis, cui gratum Cinnamomi aroma immixtum. Atque haecce fere SPIELMANNI (*Pharm. gener. p. 141.*). Nam mihi non suppetunt; nec DALE (*Pharmacolog. p. 378.*), qui eam receperat, notas vllas in medium profert. Indi eo trito et in pultem cum aqua redacto inungunt corpus tempestate frigida et pluviosa, quoniam calefacit, tormina ventris sedat et gratum odorem spirat (RUMPH *l. c.*).

Destituuntur eo nostrae officinae pharmaceuticae.

16.

Pharm. POCGEREBAE Cortex.

Exempla huius nuperrime (a. 1790.) mihi misit L. B. AB ASCH. Haecenus enim modo pauculis istis, quae de eo tradiderant paucissimi de materia medica libri, mihi acquiescendum fuit. Iam pollideo fragmenta a diametro pennae anserinae ad pollicarem crassa, quorum crassissima lineam assequuntur, convoluta, passim ramosa, dura, ponderosa, compacta, mox distorta, mox rectiora. Externe haec sunt rugosa, in quibusdam speciminibus annulata, epidermide tenaciter affixa et profundius bruna, quam substratum parenchyma. Adstrictionis et falsedinis subaluminosae mitem sensum mihi in lingua excitat; in iunioribus speciminibus amarorem leuem quoque animaduerti; nares vero nullo modo ferit.

A. 1758. (VOGEL *Mat. med.* p. 295.) notatum, ex America aliquot annos antea translatum fuisse, nullo sapore instrui, ast alui fluxus egregie sistere, eoque sine Americanis acceptum existere. Additur Parisiis quoque vim in diarrhoeis, dysenteriiis et fluxu hepatico confirmatam, et tres uncias adulto sufficere, et intra biduum morbum tolli.

Rosionum a vermibus crebra vestigia, quae in speciminibus deprehendi, praecipue crassioribus, de neglectu huius corticis hodierno testantur.

III. L I G N A.

17.

Pharm. Lignum ALOES s. AGALLOCHI VERI;
CALAMBAC;
ASPALATHI.

Iunctim propono haec ligna, etsi nondum omnino euictum, an eiusdem arboris progenies sint. Aloexylum Agallochum vocat cl. LAUREIRO (*Flor. Cochinch. tom. 1.*) arborem, cui lignum Aloës et Calambac adscribit, et ad plantas decandras refert. Excoecariae Agallochae L. lignum tamen genuino Agallocho tam prope venit, vt loco huius vendatur. Quin praeparatione a Sinensibus refert Agallochum optimum, quod Calamba v. Calambac nomine insignitur (RUMPH. *Herb. Amb. vol. 2. p. 238.*, quod repetiit HOUTTUYN *natuurlyke Historie, vol. 2. P. 3. p. 480.*). Agallochum spurium vocat RUMPHIUS. Huic arbori Moluccanae insulae praecipue patria sunt. Quae ab aromatariis emuntur, vel inter cimelia collectionum rerum naturalium ostenduntur, exempla, sub diuersis istis nominibus, differunt quidem subinde colore, duritie aliisque notis; saepe tamen eodem redeunt. Quae de vero Aloës et Calambaci ligno narrantur, non in

quavis arbore reperiri et, id quod in eo praecipuum est, resinofam materiem, odoris, post exsiccationem ligni, gratissimi, colligi in cauis internis, erosione quasi enatis (GARCIA AB HORTO IN CLUS. *exot.* p. 172. *sq.* KÄMPF. *Amoen. exot.* p. 904.); haec et de Excoecariae ligno valent, quod Agallochum verum imitatur, adeo vt istud quoque suffimigiis inferuiat. Odore arbor genuina initio destituitur, morbosa autem mutatione eundem adsciscit, qua ipsa partes resinofae peculiaribus locis stagnant, et arbor sensim perit, ante quod tempus eam caedere, operae pretium non est (LAUREIRO).

Selectissimum itaque lignum Aloës dicitur *Calambac*. Rarissime hoc ob insignem valorem in Europam peruenit. Hinc inter pretiosissima munera, a rege Siamesi Galliae Regi, LUDOVICO XIV. oblata, ligni Calambac portio numerabatur (SAVARY *Diſt.* vol. 1. p. 93.). Auro suppar censetur vel duplo s. triplo argenti ponderis in China venditur (RUMPH. in *Misc. nat. cur.* Dec. 2. Ann. 3. p. 74.). Memini, fragmento mihi a b. OTTONE A MUNCCHAUSEN olim muneri dato generosissimum virum adscripsisse, esse partem frusti digitum longi, pro ducato aureo a se emti. Possideo maiora, minora, eius fragmenta,
in

in quae quadrant characteres optimo Calambac adscripti. Praefertur nimirum nigricans, cinereis venis percursum, plurima refina praegnans (GARCIA AB HORTO *l. c.*). Nodosa varia specimina offendo, ut inde videatur assertio KÄMPFERI firmamentum obtinere, circa nodos resinam colligi. Praesto est frustum, quod vna parte putredine quasi excautum cernitur, et in fouea refina rubicundo bruna repletur. Optima nota praestantiae ligni est, quod igne accensum multum humoris exfudet; falluntur, qui eam inde diiudicant, quod in aqua coniectum fundum petat, nam selectissimum aliquando natat. Quidam pretium quoque a magnitudine frustorum diiudicant. Aliud criterium hoc indicatur, quod vitro fortius affricum, vestigia resinosa relinquat, quae nec aqua, vel salua, vel oleo expresso; nec lixiuo alcalino, ablui sese patiuntur, sed tantum spiritu vini (BERGIUS *Mat. med. p. 904.*). Sapor eius resinoso amaricans est, nec ipsam resinam valde amaram inueni; a colore igitur, quo refert Aloën succotrinam potius, quam a sapore, nomen ligni Aloës petitum videtur. Venale lignum Aloës vel Agallochi vario gradu a dicto deflectit.

Nolo memet in antiquitates horum lignorum demittere, quum praeuideam, me in hac indagine

subtili-

subtilitate GARCIAE AB HORTO viduum iri, qui ipse effata DIOSCORIDIS, PLINII, Arabum, inter sese comparat et diiudicat.

In Malacca, Cambodia, regno Siamensi et Sinenfi, aliisque Indiae locis reperiunda arbor est, ad cuius lignum quaerendum mercenarii sylvas ad-eunt, vetustissimas arbores et carie foedas prostratasque findunt, et ex hisce fragmenta resinosa eximunt (Vid. RUMPH. *l. c.* p. 29. et KÄMPFER.).

Fateor, ex apparatu medicamentorum facile lignum Calambac omitti posse. Attamen in potu halitum oris corrigere, stomachum heparque roborare, dysenteriam sedare &c. quidam censent (PALUDANUS, nota ad LINSCHOTEN *Hist. de la navigation aux Indes orient.* p. 126.). Puluis quoque ad scrupulum captus in cholera prodesse referunt, item ascarides puerorum necare (BONT. *Histor. natural. et medic.* p. 43.). Ditiorum est, sphaerulas pro precibus ad numerum recitandis inde effingere, vt subinde factum (CLUS. *exot.* p. 173.). Maximum autem huius ligni impendium est pro suffimigiis in terris orientalibus, quo ipso vtuntur in sacrificiis, aulisque (BONTIUS). Imo magnates Sinae et Japoniae vix vllum conuiuium celebrant, quin, vt magnifi-

magnificentiam affectent, hocce pretioso suffimento multum aeris prodigant (KÄMPFER.). Eo etiam in festucas dissecto et in acerram coniecto, aduenis appropinquant, honorem testificaturi et vires totius corporis restauraturi (DEMANET *Nouvelle Histoire de l'Afrique Franc. tom. 2. p. 153. sq.*). Turcae subinde Tabacum succuri eius festucam in caput fistulae immittunt (Ex litt. L. B. AB ASCH a. 1778.).

Lignum *Aspalathi* distincte quasi ab alia arbore a quibusdam, vt DALE, GECFFROY, ALSTON, LINNÉ, proponitur. Describitur a cl. DALE (*Pharmacolog. p. 379.*), quem et alii secuti sunt, bituminosum, Ligno Aloës laxius et crassius, pallidius, saporis amaricantis, pinguis et resinosi, odoris debilioris. Vt discernatur a ligno Aloës, notat cl. BERGIUS (*M. m. p. 905.*), maioribus *Aspalathi* Lignum frustis obtinere, odorem eius fragrantem non esse, fumum minime gratum spargere, ponderosius esse magisque aequale, colorem obscure fuscum prae se ferre, nec vitro affricturn vestigia relinquere. Viribus suppar habetur priori, modo debilius. Ex India orientali ad nos transfertur.

III. GUMMI et RESINAE.

18.

Pharm. Gummi AMMONIACVM.

Dolendum, de medicina efficaci et vſitata tractationem carere iis momentis, quae medicaminis cuiusuis historiae baſis vera et fulcrum ſunt, nempe neque conſtare, ex quonam genere vel ſpecie hoc concrementum petatur; nec quomodo, vel ex qua parte eliciatur; nec quaenam, vera eius patria ſit.

Umbellatae ſtirpi debere ſuam originem eatenus probabile eſt, quod illi intermiſta compareant ſaepe ſemina, Anethi ſemen referentia, aſt nonnihil illo maiora. Quodſi illud idem vere ſit, ac Ammoniacum veterum, cuius iam meminit HIPPOCRATES et DIOSCORIDES: in Africae ea parte naſcitur, quae Aegypto ad occaſum adiacet, et hodie regnum Barca nominatur, in quo delubrum iſtud inclytum Joui Ammoni ſacratum olim fuit. Per Turciam ad nos tranſfertur, item ex India orientali.

Occurrit vulgo magnis maſſis, duplicis coloris, dum in ſubſtantia ſtaueſcente grana lactei coloris (*Amygdalos* ſ. *vngues* varii illa dicunt) immerſa,

mersa, sed cum altera vnita deprehenduntur. Vtraque pars opaca est, et vtriusque superficies externa ex actu aëris rufescere solet. Grauem fortemque odorem spirat, Galbano tamen gratiorem; saporem vero subdulcem et subamaricantem nauseosum edit. Calore digitorum mollescit, iisque adhaeret. Frigore autem fragile. Funditur facile cochleari ferreo. Candelae admota ardet, spumescitque. Quo pluribus granis lacteis distinguitur, eo praestantius hoc gummi est. Hinc et haecce sola si segregantur, vnde emergit id, quod Gummi amygdalodes dicitur, depuratione eius non opus est. Quam ipsam alias requirunt arenae, lapides, semina, aliaque heterogenea admixta.

Non verum gummi, sed gummi-resina est, quae plus gummosarum, quam resinosarum partium continet. Quam amico connubio autem vtraeque iungantur, inde elucet, quod aequè libenter fere hae aquae ac spiritui vini auscultent. Ita ex gummi ammoniaci vncia vna extracti resinosi primi drachmae sex eruuntur; et ex eadem quantitate extracti gummosi pr. drachmae sex et scrupuli duo cum semisse (NEUM. *Chemie*, vol. 2. P. 2. p. 387.). Aqua si teritur, in emulsionis speciem seu liquidum lacteum

lacteum resoluitur, quod tamen paullo post copiam resinae in fundum vasis demittit et clarum fit Spiritus vini ab hoc gummi tingitur colore rubicundo luteo. Soluitur et triturationis ope aceto, vino, cereuisia. Nihil plane olei destillatione cum aqua erogat. Et exiguum modo odoraе partis ab aqua excipitur.

Resoluendi vi insigni instruitur. Et haec quidem pituita pulmones grauante et tussim, raucedinem, respirationis difficultatem creante cognoscitur, quibus ipsis in malis screatus leuat. Ideo in peripneumonia notha opportunum est, Ita si sputa in inflammationibus pectoris moram trahunt vel supprimuntur, pectus liberat. Quin ipsis phthisicis opportunum, si puris eiectione non succedit. Quando a stimulo nihil metuendum, elegans conubium est huius gummi cum Oxymelle scillitico addita aqua destillata et syrupo. Liquida forma in vniuersum placet in pectoris affectionibus. Vereor, ne ill. CULLEN (*Treatise of the Mat. med. vol. 2. p. 369.*) iusto timidior fuerit in administrando eo in scopum expectorantem, calidam eius naturam accusans. Commode quoque in obstructionibus viscerum vsurpatur, in quibus forma pilularum
 solum

solum, vel in miscela aliorum efficacium, vt extracti Taraxaci, vel amari cuiusdam, saponis, antimonialis, &c. adhibetur, dosi scrupuli, vel maiori. Largius sumtum aluum mouet.

Non minoris praestantiae est in tumoribus, qui emollientibus et resoluentibus, cum leni stimulo iunctis, opus habent; id quod de tumoribus frigidis valet, nam in calidis non conducit. Varia ideo emplastra officinarum intrat. Quoniam vero haec magis composita sunt, tanto manifestior eius vis elucet, dum modo gummi ammoniacum aceto solutum applicatur. Hocce gummi, aceto scillitico subactum, et in emplastrum densatum, intra quatuor hebdomades fungum articuli in genu sinistro, auctore CLOSSIO, dissipauit (PLENK *Mat. chir.* p. 153.). Ita rigiditas manus post fracturam radii eodem disparuit (SCHNEIDER IN RICHT. *chir. Bibl. tom. 6. p. 606.*). Simili emplastro, ad quod vero solum acetum vini adhibitum, crassius corio superdato, et per duodecim dies vna serie relicto, dein pro ratione necessitatis repetito, cl. EVERS (*Bemerkungen und Erfahr. d. Wundarzn. p. 112. sq.*) pluries fungum articulare s. hydropem genu curauit; quum demeretur emplastrum, semper copia lymphae exsudasse apparuit.

ruit. Ganglia et metastatici tumores variolarum aequè feliciter hacce medela dissipantur (ID. p. 115.). Unguento vero ex gummi hocce et aceto scillitico, ter de die inuncto, praemisso quavis vice suffimigio ex baccis Juniperi, tumor insignis albus genu, ex causa arthritica enatus, binis exemplis euauit (MICHAELIS in *Biblioth. cit* tom. 6. p. 146. FIELIZ l. c. tom. 7. p. 778.). In commoda miscela adeo hoc gummi ad discutiendos tumores cysticos valet (GIRARD *Lupologie*. RICHT. *chir. Bibl.* tom. 3. p. 449.).

Recentius emplastri ex hoc gummi et aceto vini beneficium in tinea capitis tollenda constitit. Quo fine vel ope corii crassius illitum applicatur, vel calide ipsi capillitio illinitur, superimposito dein corio, tandem mitra. Praescindi vel abradi autem prius debent capilli, et crusta unguento nutrito vel axungia porcina emolliri et auferri. Relinquitur emplastrum hoc per sex vel octo hebdomades. Videtur hac ratione liquidum tenax in bulbulis capillorum et folliculis sebaceis stagnans attenuari et ad exitum prouocari (V. de hoc cl. EVERS consilium in *Gött. Anzeig.* 1790. n. 41.).

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

GUMMI AMMONIACVM COLATVM *Ph. Lond. ed. 1761. p. 23.* Paratur soluendo gummi ammoniacum in aqua frigida et post colationem inspissando. Sic exiit vel purgatur quidem quisquiliis variis, sed iacturam odorarum partium patitur. Hinc forsitan omisit hoc praeparatum ed. a. 1788. Erit tamen, ni fallor, ex vsu, quando exaestuationis ex hoc gummi subsequuturæ metus exsurgit.

LAC AMMONIACVM *Ph. Lond. 1788. p. 107.* Hodie solutio Gummi ammoniaci in simplici aqua destillata fit.

PILVLAE DE AMMONIACO *Ph. Würt. p. 136.* Nimis compositae; ob copiam Aloës, quae dimidium fere constituit, aloëticae potius dicendae, hinc calidae. Depraedicantur vi resolvente et incidente.

EMPLASTRVM DE AMMONIACO *Ph. W. p. 59.* In tumoribus frigidis emolliendis et discutiendis omnino confert. In parotidibus post peripneumoniam dissipandis e re fuit, hoc emplastrum, quinta parte vesicatorii mixtum, applicare, imponendo de super cataplasma emolliens; hac ratione in paucis modo suppuratio orta (*QUARIN Method. medend. inflammat. p. 92.*).

EMPLASTRUM DIACHYLON COMPOSITUM *Ph. W. p. 63.* EMPL. DE CICUTA *l. c. p. 60.* EMPL. DE MELILOTO *l. c. p. 67.* EMPL. OXYCROCEVM *l. c. p. 69.* aliaque emplastra; item PILVLAE SCILLITICAE, SYRVPVS DE AMMONIACO, multaque alia composita pharmacopoliorum, praecipue Germanicorum, gummi nostrum comprehendunt.

19.

Pharm. BDELLIVM v. *Gummi* BDELLIVM.

Si Bdelium DIOSCORIDIS (*M. m. lib. 1. cap. 80.*) et PLINII (*Hist. nat. lib. 12. cap. 9.*) idem cum eo, quod hodie in officinis seruatur, est, ex arbore provenit. Id omne est, quod de origine scimus. Ex Arabia et India orientali petitur.

Massis transfertur solidis variae magnitudinis et figurae, fragilibus, fracturae superficie aspera, coloris profunde bruni, hinc inde pellucidis, festucarum ex ramulis, membranularum, aliarumque vegetabilium partium, inquinamento foedis; odoris haud ingrati, subfragrantis; saporis amari et leuiter pungentis, calidique. Emollitur calore digitorum, dentibusque sub masticatione adhaeret; flagrat ad motum candelaе, etsi aegrius, odore balsamico, simul-

mulque crepitat, et liquidam materiem ex superficie exsudat, remanente carbone atro. Tentaminibus cum aqua vel spiritu vini factis, elucescit facile, esse gummi-resinam, et gummi eius plurimam partem efficere. Nam aqua pro prima solutione adhibita, sibi vindicat extracti $\frac{5}{8}$; spiritus vini vero extracti spirituosi primi $\frac{1}{4}$ (salthm ad explorationem NEUMANNI *Chym. vol. 2. P. 2. p. 399.*). Solutio aquosa colorem glaucum prae se fert, spirituosa rubicundum. Destillatione aquam fragrantia sua imbuit.

Vires eius solent ad Myrrham a multis exigi, cui tamen multum cedit amaritie. Desuevit vsus eius nostra aetate, et vix vnquam ore hodie capitur, qua via tamen sumtum olim instar deobstruentis, becchici, diuretici, emmenagogi celebratum fuit. Externe subinde discutiendi et emolliendi scopo adhibetur. Memoriam eius seruant emplastra varia obuia, e. c. EMPL. DIAPHOR. MYNSICHTI, STICTICVM, OPODELDOCH, item VNGVENTVM APOSTOLORVM &c., quae quidem tantam farraginem continent, vt inde diiudicari Bdellii virtus nequeat.

Pharm. CARANNA f. CARANNAE Gummi.

Tlahueliloca quahoitl (i. e. Arbor insaniae Caragna vogata) HERNANDEZ *rer. med. nov. Hisp. thes. p. 56.* GOMME Garanna DES MARCHAIS *Voyage en Guinée et à Caranne, tom. 3. p. 259.* Palmae species ad assertionem auctoris proxime dicti.

Ex cortice eius vel sponte, vel eodem vulnerato, gummi hocce prouenit. Transfertur ex noua Hispania aliisque regionibus Americes. Oscitanter modo eius meminit MONARDES (in CLUS. *exot. p. 298.*), qui illud, uti HERNANDEZ, comparat cum Tacamahaca, sed liquidiozem vocat, et paullo post adglutinantem naturam illi adscribit. Quod forsitan a iuniori aetate dependet. Caranna in officinis nostris obuia solida et fragilis est. Massis arte complanatis, variae figurae, reliquiis foliorum Iunci vel Arundinis hinc inde obtectis, ad nos peruenit, opacis, extrinsecus profundius brunis, interne pallidioribus, et quasi variegatis. Facile frangitur, superficie inaequali subnitente, vel digitis conteritur. Vidi tamen et specimina compactiora, viridi nigra, quae sola sine dubio SPIELMANNUS (*M. m. p. 312.*) ante oculos habuit. Saporis resinosi debilis.

bilis. Accenditur flammae admota facile, et ardet odore balsamico. Inter dentes non emollitur, nec compingi se patitur, sed arenosam naturam mentitur; salivam tamen tingit. Aqua tingitur eadem colore aureo, et extracti gummosi pr. eruit circiter $\frac{3}{4}$. Similem colorem spiritus vini inde contrahit, qui extracti resinosi $\frac{3}{4}$ fere euoluit. Praevalet igitur resina in eius miscela. Accedit ad hasce partes oleum essentiale subtile, acre, aurantiaci coloris et fragrans, destillatione Carannae cum aqua euolendum (GEOFFROY *Mat. med. Traité, tom. 4. p. 35.*). Item sub inspissatione tincturae spirituosae exurgit oleum in superficiem aromaticum et modice amarum (LEWIS *M. m. p. 179.*).

Hodie exolevit hoc gummi, quod olim externa applicatione ad tumores inueteratos soluendos, dolores tollendos, vulnera consolidanda, defluxiones reuellendas efficax censebatur (MONARDES). Calore facile in emplastrum pro hisce scopis emollitur. Temporibus in patria applicatur ad odontalgiam tollendam (DES MARCHAIS *l. c.*). Sufficit quoque ad corrigendum aërem.

Pharm. GALDA Gummi.

Aliena vnice luce hic vti cogor; nam gummi hoc ipse non vidi, raroque exstat in pharmacopoliis, et paucissimi auctores de materia medica illud commemorant. Certe vix hodie amplius a medicis praecipitur. Variant insuper auctores in descriptione eius; etenim e. c. alius (BÜCHNER c. resp. SEELMATTER *Dissert. de Gummi resinis Kikekunemalo, Look et Galda, p. 18.*) subgriseum describit, lactescens, friabile, lamellosum, inodorum, saporis fortiter amari et acris; alius (SPIELM. *Pharm. gener. p. 100.*), extus nigricans, intus album, durum, odoris et saporis Elemi; adiungitur, inter dentes ientescere, ad flammam liquari, et ardens odorem haud ingratum spargere.

Nihil olei destillati erogat, sed aqua pro destillatione adhibita valde debilem modo odorem et saporem balsamicum suscipit (BÜCHNER *l. c.*). Etiam hoc gummi-resina est, sed praeualet resina, nimirum gummi huius vncia vna extracti gummosi ~~grana~~ quindecim, extracti autem resinosi drachmas sex

fex suggerit. Amarities supra commemorata extracto etiam inhaeret, item acrimonia (*l. c.*).

Abhorreo a recensu virtutum coniecturae tantum vagae ex hisce iudiciis superstructarum, in quo Dissertatio academica citata prodiga est: scilicet prodesse in morbis variis, incidendo, humores depurando, leniter aluum subducendo, et lotium mouendo. Ex GERHARDI experientia (*l. c.*) proficit ad expectorationem puris in phthisi ex inflammatione leuandam, et vlceris depurationem et consolidationem, praecipue forma electuarii cum melle rosarum. Sed de eiusmodi consiliis iam alibi iudicauit. Alius (SPIELM. *l. c.*) vim roborandi illi adscribit, qua de causa emplastra et vnguenta intravit. Haud parum itaque iudicium de Galda variat.

22.

Pharm. KINO Gummi f. GVMMI ADSTRINGENS GAMBIENSE Fotherg. et Ph. Edinb. f. GVMMI GAMBIENSE Ph. Lond.

Arbor, quae hoc gummi fundit, in loco natali *Pau* (a Palo Lusitan.) de sanguine dicitur, et crescit ad fluuium Gambia Africae. Quantum constat, prima gummi huius mentio fit a cl. MOOR (*Travels into the inland parts of Africa, ed. 2. p. 113.*). Eo teste oculato ex cortice, post praeuiam incisionem, copiose guttatim promanat, moxque confluit et, adiuuante calore solari, in massam indurescit. Perperam quidam pro sanguine draconis purissimo illud habuerunt, et pari errore gummi Senegal verum reputatum est.

Ex tenebris suis a. 1757. illud protraxit meritissimus practicus JO. FOTHERGILL (*Med. Observations and Inquir. vol. 1. ed. 4. p. 358.*), eoque, descriptione, variisque historicis momentis in medium prolatis, apparatus medicum auxit; ipse vero fatetur, medicum quendam Anglicum, OLDFIELD, narratione sua de potentia eius in sistendis alui profluuiis inueteratis se primum in eius fauorem incitasse.

tasse. Iam in Anglia et Scotia probabile, non in-
fuetum in praxi medica esse, quum in vtriusque
regionis Pharmacopoeam receptum, et in *Ph. Edinb.
nouiff.* insuper in formulis compareat. Rarius alibi
praecipitur videtur, etsi tantus eius comatus conti-
gerit, vt eo et germanicis officinis bene prouisum
fuerit. Ita *Pharmacopoea Württenb.* ferius (*Ed. 1786.
p. 126.*) illud adoptauit. In nundinis autumnali-
bus Francofurt. a. 1790. libra vna florenis $4\frac{1}{3}$ ve-
nalis fuit.

Massas difformes constituit, duras, non pellu-
cidas, quibus saepe folia arundinaceae stirpis adglu-
tinata extrinsecus cernuntur, coloris ex rubro nigri,
fracturae splendentis et saepe cellulosae. Fragile
tantopere est, vt facile inter digitos conteri possit.
In puluerem redactum manifestiorem rubedinem,
sed profundam, declarat. Masticatum stridet pri-
mum, dein adhaeret dentibus, mox salua soluitur,
quam colore profunde rubro tingit. Sapor tum
sentitur valde adstringens, subsequa dulcedine miti.
Odre omnino caret. Flamma aegre accenditur,
nec liquatur, sed ignitur modo relictis tandem ci-
neribus griseis. Soluitur tam aqua, quam spiritu
vini, et vtrumque menstruum inde coloratur, spi-
rituosum

rituosum tamen profundius, ita et hoc paullo plus soluit, quam aqua. Solutiones hae vitriolo martis mixtae mox intense nigrescunt. Et hisce quidem notis facile a sanguine draconis (Conf. *Appar. med. vol. 5. p. 107.*) discernitur, cui primo aspectu simile est; nam sanguis draconis non adstringit linguam, nec aqua soluitur. A Catechu (Conf. *Appar. med. vol. 2. p. 421.*) quoque differt, quum hoc multum mucilaginis prodat, quod non in gummi Kino reperio.

Supra iam innui, istud obstinatas chronicas diarrhoeas egregie compescere (OLDFIELD). JO. FOTHERGILL (*l. c.*), qui tum temporis non videtur illud in usum traxisse, commendat in diarrhoeis habitualibus, fluore albo, fluxu menstruo immodico, et in vniuersum omnibus morbis a laxitate et acrimonia prouenientibus.

En documenta, quousque eius augurium euentui responderit. Recentius diarrhoeas et dysenterias, praeuia necessaria euacuatione, eo compescere contigit cl. ANTONIO FOTHERGILL (*Mem. of the med. Society of London, vol. 2. p. 106.*). Ita eo leuamen quoque subinde manifestum attulit in profusione nimia menstruorum. Porro puer quatuordecim
annorum

annorum ab ineunte aetate incontinentia vrinae tentatus, solatium haud exiguum expertus est quotidiano vsu gummi huius, in electuarium cum syrupo e meconio redacti. Frustra vero in chronica dysfenteria, diabete, debilitate seminali, singularibus casibus et contra alia quoque rebellibus tentatum est (*l. c. p. 107.*).

Sed sigillatim de efficacia, quam iste in sistendis febribus intermittentibus de eo casibus duodecim expertus est, iam dicendum est. Aemulari corticem peruuanum natura sua aromatica et adstringente existimat, quam feriozem equidem in Kino non reperio. Quicquid sit, in obstinatis febribus intermittentibus varii typi, inque varia aetate medelam aliquando praestitit, cortice Peruuiano antea frustra ingesto. Praemisso emetico, vel eo pro conditione varia omisso, pulueris eius scrupulus vnus, vel drachma dimidia, omni quadrihorio sub apyrexia in infuso quodam theaeformi datur, vel tincturae (ex Gummi Kino vnciiis duabus et spiritus vini tenuioris libra vna per sex dies digestis et colatis) vncia dimidia, siue drachmis sex, omni trihorio vel quadrihorio. Fidem confirmat ingenua confessio, quod tribus aliis casibus, a reliquis fortunatis

tis

tis non discrepantibus, voto non satisfecerit, sed corticem Peruvianum gloriam fanationis deportasse (*l. c. p. 106.*).

In fluore albo pertinaci, non venereo, ex relaxatione locali tam magna, vt per interna remedia tolli nequeat, iniectiones ex gummi Kino, in aqua calcis soluto, conducunt; vel intrudere conuenit spongiam hacce solutione madidam (*THILEN. med. und chir. Bemerk. p. 148.*).

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

TINCTURA E KINO *Ph. Edinb. 1783. p. 112.*
Ex Gummi Kino vncijs duabus et spiritus vini tenuioris sesquilibra, per octo dies digestis et colatis.

PVLVIS STYPTICVS *l. c. p. 203.* Ex alumine et Gummi Kino.

ELECTVARIVM IAPONICVM vulgo CONFECTIO IAPONICA *l. c. p. 206.* Succo Catechu, aromatibus, Opio, Gummi Kino additur; deinceps syrupus, formae causa.

23.

Pharm. KIKEKVNEMALO Gummi.

Ex America aduehi (BÜCHNERI et SEELMATERI *Dissert. de gummi-resinis Kikekunemalo &c. p. 9. Pharm. Würt. p. 125.*) lego; fed, ex quanam eius plaga vel regione, reticetur. Tanto minus arbor, quae illam fundit, nota est. Quid permouerit WEINMANNUM (*Phytanth. tab. 295.*), quod cuidam arbori, Cancemum ab illo dictae, quae pariter ignota est, adscribit, adiungens, ex illo Kikekunemalo DIOSCORIDIS profluere, ignoro.

Molestum in hoc gummi, ut aliis rarioribus ignoti generis est, quod auctorum descriptio adeo variet, nec specimen, quae ex variis fontibus coram habeo, cum eorum effatis bene congruant, licet mea tanquam genuina mihi tradita fuerint. Qui eius inter primos meminit, SCHENDO VAN DER BECK (in *Act. nat. curios. vol. 1. 1727. Append. p. 120.*), Gummi Copal album declarat, unde colligitur, istum illi colorem album adscribere. Ita et flavicans, semipellucidum, extus crusta tenuissima nigricante obductum pronunciat SPIELMANNUS (*Pharm. general. p. 127.*). Melius cum specimenibus meis conspirat descriptio BÜCHNERI (*l. c.*), colorem habere

bere viridescens, magis opacum esse, quam pellucidum, aemulari aspectu gummi Guaiaci; addit esse valde fragile. In meis hinc inde glebas exiguas, pellucas, albas vel flavescentes, reliquae massae opacae immerfas, conspicio; inquinata quoque sunt festucis corticis vel ligni. Naribus offert odorem grauem et debilem balsamicum, carbonibus iniectum autem fortem non ingratum odorem. Inter dentes stridet, quasi arenulae inessent, cuius vestigia visu in superficie comparent, nec compingi se patitur. Lucida flamma candelae admota ardet, simulque liquatur, relicto, vbi consumtum fuit, carbone griseo. Saporem vix nisi resinofum cum leui acrimonia linguae imprimit.

Cum aqua destillatum hanc odore forti balsamico gratoque imbuit, cui oleum aethereum albicans, odoris vel saporis balsamici, et leniter acce innatat. Ex libra dimidia eius drachmae fere duae eliciuntur. Resinosae fere naturae totum est, ita vt ex vncia eius vna scrupulus modo vnus gummosi extracti obtineatur. Aqua coctione eius fusca euadit, amaricans, et saporis acriulculi; item spiritus vini fuscus euadit solutione, odoris saporisque balsamici, cum leuiuscula acredine. Resina inspissata eiusdem

eiusdem saporis et coloris albicantis est. Et haec quidem fide BÜCHNERI.

Vtinam aequae certae essent, quae inde concludit ad virtutem roborantem, nervinam, resolventem, discutientem, antispasmodicam in variis morbis, quorum recenset ex eius assertis petendi; qui et pro interno usu vel eius pulverem, vel olei aetherei aliquot guttulas commendat. Ne vero deficient vera experimenta, en exemplum tetani in virgine ex refrigerio contracti, qui per quatuor dies durauerat, sed gutta una olei destillati per bihorium data, post decimum praebium sublatus est pedisequo largo sudore (GERHARD in *Diff. cit.* p. 13.); et aliud mali hysterici, quod eiusdem olei ope, iuncto suffragio uterino, ex hac resina cessit (ID. *l. c.*).

Commendabile quoque est pro vernice alba, maxime nitida, et fere crystallina (VAN DER BECK *l. c.*).

LOOK *Gummi*.

Hoc quoque sic dictum gummi vix alio fine in officinis seruatur, quam vt materiae medicae studio deditis praesto sit. De arbore, quae illud fundit, nihil constat. Quin ipsa patria mox Iaponia indicatur (BÜCHNERI et SEELMATTERI *Diff. de gummi-resinis Kikekunemalo, Look et Galda. p. 15.*), mox Africa (SPIELMAN. *Pharm. gener. p. 136. item Pharm. Würt. p. 126.*). Refert primo intuitu succinum. Est nempe durum, vt in superficie nihil deradi unguibus possit, pellucidum, in flauedinem inclinans, mox pallidiorem, mox profundiolem, fracturae superficie splendida. Obtinet frustis multiformibus, subinde fere hemisphaericis et superficie conuexa, quasi lima rasa fuissent. Equidem nullum saporem acrem, amaricantem, vel aromaticum in eo sentio, quod tamen in dissertatione Büchneriana asseritur. Debilem resinofum odorem spirat. Stridet comminuta inter dentes, nec mihi lentescere sub masticando visum. Ardet illico, ad motum candelae, flamma lucida, simulque spumescendo liquatur inter halitus non ingratos, absque cineribus relictis. Oleum destillatum erogat, sed
parca

parca quantitate, vt gummi libra dimidia scrupulum vnum modo eructet. Vncia eius vna continet extracti resinosi drachmas quinque; gummosi autem modo grana quindecim (BÜCHNER *l. c. p. 16.*): hinc resina iustius vocatur. Vtrique acrimonia adiudicatur.

Auctor dissertationis allegatae ex hisce iudiciis hariolatur virtutem multiplicem in chronicis morbis, resoluentem, aperientem, discutientem, depurantem, antispasmodicam; omissis documentis ipsa experientia suffultis. Pluries iteratur, temporibus applicatum odontalgiam et capitis dolores sanare.

Pharm. MYRRHA f. *Gummi* MYRRHAE.

Ex quanam arbore petatur, etiamnum nos latet. Nec fitim exstinxit cl. BRUCE itinerario suo, quod vel hocce argumento magnam sui expectationem excitauerat, quum botanica descriptione accurata arboris et figura omne de hac re diffidium in futurum diremtum iri, spes summa obtinuerat. Verum repetiit modo iisdem verbis serius (*Travels to discover the source of the Nile*, 1790. vol. 5. p.27.), quae iam multos annos antea (1775. in *Phil. Transact.* vol. 65. P. 1. p. 408.) legenda dederat, et nomine Sassa non delineauit (in *Travels*) arborem Myrrhae, sed aliam, cuius gummi ad augendum pondus Myrrhae addi fraude solêt; de qua infra pluribus. Huic cl. peregrinatori multa historica momenta de myrrha debemus. Esse ex genere Mimosae, et quidem specie, Acaciae verae propiori, suadent vnice folia, vtut mutilata, item cortex et spinae, quae in faccis, quibus includitur Myrrha, nonnunquam reperiuntur (BRUCE'S *Travels*, vol. 5. p.27.). Alio igitur peregrinatori relictum est, hancce lacunam supplere. Ex Mimosa esse, alii tamen prius subolsecerunt. DIOSCORIDES (*M. m. lib. 1. cap.75.*) iam similem esse Aegyptiacae spinae edixit.

Σμυρα DIOSCORIDIS, THEOPHRASTI, GALENI. Vox Myrrhae Arabicae originis est. Nostra Myrrha cum ista veterum eadem est. Et hodie ex iisdem regionibus petitur, scil. ex Arabiae felicis orientali littore, et ea Abyssiniae regione prope mare rubrum sita, quae Troglodytia appellatur (Conf. DIOSC. cum BRUCE in *Phil. Transf. cit.*). Prout olim ita et hodie Myrrha Troglodytica f. Abyssinica Arabicae praefertur. Maxima prioris copia ex Massowa, insula exigua Abyssinica, transfertur; at in vniuersum tam exigua quantitas ob commercium gentis huius cum aliis infrequens foras venit, ut plerumque Arabica, in Chinam missa, acquiescere oporteat. Accedit, quod penuria eius sensim, ex vsu quotidiano ligni arboris huius pro foco et operibus ligniariis, metuenda fit.

Integritas gummi huius ab aetate vigoreque arboris, item colligendi gummi modo, dependet. Ut optimum obtineatur, eligitur arbor iuuenis, muscoso, alioque aduentitiorum stirpium tegmine libera, et supra primos ramos crassiores securi vulnerant arborem mox post cessans tempus pluuiosum, et tres menses post Myrrha exstillat. Myrrha, quae primo anno per hoc vulnus effluit, est

illa primi prouentus, nec vnquam magna copia promanat. Succus, qui femel exundare affuevit, per hanc plagam sponte fluere pergit quouis anno eodem tempore; sed pluuiae tropicae tantum fordidum et aquae insinuant plagae, vt secundo anno arbor putredinem eo loco concipiat, et integritate gummi inferius sit priori, eiusdemque pretium tertia parte vilius sit. Ita Myrrha ex vulneribus radici vicinis, et in truncis arborum vetustarum, secundi gradus est, et subinde peioris indolis. Haec vulgo in Italicis officinis venalis est, tanquam proba; coloris ex rubro nigricantis, fordidi; solida et grauis, et mora pauillum modo ponderis perdit, nec facile ab Arabica discernitur. Tertium et pessimum genus est, quod colligitur ex vetustis plagis, olim grandaeuis arboribus inflictis, vel quod derelictum per totum annum adhaesit arbori; estque nigrum et terrei coloris ponderosum cum exiguo odore et amaritie. Indurescit Myrrha illico, postquam profluxerit, aëris attactu, nec in fluido statu remanet, etsi recentior facilius aqua soluitur (BRUCE *l. c. p. 411.*). Significat quoque DIOSCORIDES plures Myrrhae species, integritate et pretio discrepantes et numerosiores dictis; sed difficile est discrimen ad dicta referre.

Myrrha recens, nec diu feruata, odorem spirat fortem, mucidum, oleosum, et in aquam proiecta globulos emittit oleosos in superficie. Hoc non tribuendum ipsi Myrrhae, sed pellibus caprinis butyro oblitis, in quas sub collectionem Myrrham induunt, et intra quas in nundinas eam transferunt. Ita volatiles partes Myrrhae recentis collectae seruantur, quae alias facile in iacturam ponderis, quidni et pretii, aufererent (BRUCE *l. c. p. 412.*).

Commiscetur saepe Myrrha gummi quodam vero, ponderis augendi causa. Ita in regione Troglodytica, ubi arbor myrrhaefera crescit, alia arbor prodit, gummi cuiusdam saturate bruni ferax, Sassa dicta, et depicta a cl. BRUCE (*Travels vol. cit. duabus figuris ad p. 28.*), quae Mimosae species videtur. Valde probabile est, gummi hocce esse Opocalfasum GALENI, quo ipso commisceri aliquando innuit Myrrham, licet venenatum pronunciet, quod quidem non verisimile est. Proxime venit hoc ad naturam gummi Tragacanthae, nempe intumescit aqua, unde et additamentum hac nota detegi potest (ID.). Miscela eius quomodo facta fuerit, neque GALENUS, neque BRUCE exponit. Credidissem eam semper solo additamento frustulorum fieri,

nisi DIOSCORIDES notasset, Myrrham adulterari gummi macerato aqua, in qua Myrrha maduerit, ac permisto. Haecce adulteratio aliam, quae in Belgio fit, in memoriam reuocat, nempe Myrrham gummi Ceraforum commisceri (FERBER *neue Beytr. zur Mineralgeschichte*, vol. I. p. 366. not.). Iam intelligitur, vndenam aduenerint frustula ista dura, splendentia gummi Arabicum referentia, sapore et odore destituta, quae saepe intermixta reliquis verae Myrrhae, coloris profundioris, deprehendimus, et quae reicere longe facilius est, quam si gummi verum impactum ipsi Myrrhae perpetuo esset. Bdelium additum pariter aliquando inter Myrrham conspectum est (LEWIS *Mat. med.* p. 391.). Memorant et alia additamenta, ad quae lucri cupido animum dedit (Vid. CARTHEUS.). Cauendum vero, ne imponat aetas arboris vel gummi diuersa, de quibus differui, vel pinguedo obuoluens.

Genuina myrrha constat ex glebis variae magnitudinis et figurae, subinde nuce iuglande maioribus saepius minoribus, vel multiformibus, vel stalactitis instar, ex condensatis depluentibus guttis induratis, rubro brunis, subpellucidis, folidis, fragilibus, externa superficie inaequalibus; fractura subni-

subnitente. Specimina maiora interne subinde distinguuntur particulis albidis, quae vel maculas in fractura s. vngues, vel strias semicirculares referunt. Sponte fragrantem gratumque odorem, saporem vero intense amarum, pungentem, cum aromatis nonnullis vestigiis, edit. Masticata dentibus sensim adhaeret, dein plurimam partem salua solvitur, quae inde lactescit. Flammae admota, saltim in meis speciminibus, difficulter ardet cum flamma fuliginosa, strepitu, et relicto carbone griseo. Digestione calida cum aqua integre solvitur; sed prout refrigerat liquida, pars resinosa materiae fundum petit. Solutio aquosa colata profunde flavicat, sed turbida est. Extractum inde inspissatione paratum supra $\frac{7}{8}$ constituit, servatque odorem saporemque Myrrhae (CARTHEUS. *l. c. p. 36.*). Spiritus vini tingitur Myrrha colore ex flavo rubicundo, dicto modo sensus feriens; inspissatione tincturae redundat extracti vncia dimidia, unde patet, gummosas partes bene multas illi immixtas fuisse (*l. c. p. 37.*). Conferendo autem extractorum proportionem elucet, plus longe gummi, quam resinae, Myrrhae inesse. Insidet insuper illi oleum aethereum; aqua enim, in qua destillatur, non solum ascendit lactescens, sed oleum secum vehit,

partim aquae innatans, partim fundum petens (HOFFMANN); etenim ex optimae Myrrhae libra una quidam olei drachmas duas (HOFFM. *Obs. phys. sel. p. 20.*), alius (NEUM. *Cynnie. vol. 2. P. 3. p. 381.*) drachmas tres obtinuit. Alii pauciores eius quantitatem modo elicuerunt, prout SPIELMANNUS (*Mat. med. p. 221.*), qui ex dicta quantitate aliquot modo guttas olei butyracei eruit, et cl. THIELBEIN (*CRELL'S neueste Entdeck. in der Chemie, P. 11. p. 118.*), qui vix grana quindecim olei aetherei, odoris Foeniculi, post aliquot hebdomades ipsi, et rancidi, obtinuit. Oleo hocce separato, odor omnis Myrrhae perit.

Myrrha efficax antisepticum est, nam soluta in aqua ad minimum duodecies magis antisepticum est, quam sal marinum (PRINGLE *Obs. on the Diseases of the army, p. XII.*), quin sub alio experimento trigesies (*l. c. p. XVIII.*). Integre ope aquae calcis soluitur, sicque commode variis in casibus aegris offertur.

Apud veteres potentia eius medica in magna existimatione fuit, eique vires adscripserunt, quarum quaedam vel hodie apud multos medicos celebrantur. Attamen et nostro tempore diuisos eos tenet

tenet iudicium. Nec diffitendum, calidam et acrem eius naturam cautionem iniungere, si ea forma fumitur, qua omnes partes, quibus conflatur, iunctae exstant, vel iusto largius ingeritur. Ita ad drachmam dimidiam vel duos scrupulos ingesta, ingratum caloris sensum in ventriculo ciet, pulsus celerem reddit, et calorem per totum corpus dispergit (CULLEN *Treatise of the Mat. med. vol. 2. p. 193.*). In plethoricis igitur, cholericis, biliosis, haemorrhagiae opportunis, grauidis, febrientibus, inflammatione praesente, concedi nequit. Locum vero habet in flacciditate fibrarum, stimulo suo et resolvente vi; tenaces humores attenuat, et obstructions resecat. Quibusdam praeterea casibus antiputredinosa sua virtute iuuat.

Modica eius quantitas cibi appetitum auget, et digestionem et assimilationem promouet. Tantum tribuit beneficae eius in primas vias virtuti CARTHEUSERUS (*l. c. p. 43.*), ut nullum agnoscat Myrrha in hac re superius remedium, laudemque exemplo hypochondriaci confirmat.

Pectoris affectionibus chronicis, ut tussi inueteratae, asthma, dicauit eam vetustas. Accessit serioribus temporibus fiducia quorundam in hectica,

a causa pulmonali et exulcerationibus pulmonum; item in aliis. In diagnosi horum morborum quum labi facile sit, et gradus eorum varii, naturaque ipsius aegri diuersa, non vni tramiti insistere concedat: non mirum, de salubritate huius disputari valdopere. Suasu CARTHEUSERI (*l. c. pag. 50. sq.*) vsus est Myrrha creberrime manducata vir quidam litteratus, ad phthisin ex hereditate procliuis, et respiratione difficili, cum tussi mox sicca mox falsa et mucosa stipata, dein haemoptysi correptus, et phthisi proximus, eo successu, vt hac sola, in connubio probae diaetae, valetudinem recuperaret; quo in casu et aliis similibus, quibus hic medicus illam exhibuit, ob restauratum tonum partium solidarum, nominatim pulmonum, effectum suum exferere visa est. In Anglia pluribus medicis celebrati nominis accepta in tabificis morbis medela est. Displicet mihi connubium Myrrhae et spermatis ceti, diu in nosocomio Guy vsitatum (Vid. SAUNDERS in nota ad SIMMONS's *Pract. Observ. on the treatment of consumptions, p. 38.*); nec mixturae Myrrhae cum nitro et vitriolo martis, vel similes, Myrrham continentes, quibus indulsit cl. GRIFFITH (*Observ. on the cure of hectic and slow Fevers, and the pulmonary consumption, Lond. 1776.*), quibus multi

in Anglia subscribunt, censura sua caruerunt (V. SAUNDERS *l. c.* PAULIZKY *medicin. pract. Beobacht. 2. Samml. p. 111.*). Placet tamen Myrrha cl. SAUNDERS ex saepissime repetita experientia, in hecticis febribus ex debilitate, in quibus pulsus debilis et celer, et aeger valde irritabilis est; cui tribui adjuvat hecticam puerperarum; item in aliis hecticis, quae virium prostrationem comitem habent, et praeternaturalem calorem cutis absque violenta febris accessione; item in iis, quae ex apparente resorptione puris ulcerum mali moris, amputatorum membrorum &c. exortae sunt, in quibus ex usu interno Myrrhae pus correctum fuit. Facile concipitur, quod ille, haemoptysi incidente, vel sub inflammatoria periodo pulmonalium morborum, concedi non potuerit, attamen suppuratione et periodo debilitatis iam praesente conducere, iste putat; in vera phthisi autem rarissime succedere vidit, et in multis omittere Myrrham coactus fuit, et ad tutiora transgredi. Cl. REID (*Essay on the nature and cure of the Phthisis pulmonalis, ed. 2. p. 211.*), qui aliquando Myrrham probo euentu in affectionibus pulmonum obtulit, negat tamen, in confirmata hectica leuamen vllum afferre, indeque potius symptomata augeri, prout in qualibet inflammatoria affectione;

condu-

conducere aliquando in hoc malo tonica sua virtute, quam in primis viis exferit; et in magna infirmitate et languore infusum Myrrhae cum aqua calcis factum commendat. Multum extracto aquoso ad drachmam vnam cum sacchari albi vncia dimidia vel integra trito, in phthisi pulmonali tam propria, quam aliorum, quibus praecepit, tribuit LÖSEKE (*Abhandl. der auserles. Arzneimitteln*, ed. 3. p. 404.), licet peculiaria momenta non determinet. Et cl. FRITZE (*Mediz. Annalen*, vol. 1. p. 212.) eo tantum stadio illam exhibet, quo inflammatio pulmonum in suppurationem transiit, pulsu non celeri, absente tussi et haemoptysi, plerumque admixtam decocto lichenis Islandici. Negari enim nequit, gummosum extractum minori gradu calefacere, quam Myrrham integram, vel essentiam; ut tamen memineris, nec istud destitui omnibus resinosis et oleosis particulis. Excludere videtur ill. CULLEN (*l. c.* p. 194.) Myrrham omnino ab hectica et phthifica febre, metuens calidam eius naturam, et profitetur, nunquam beneficium inde percepisse, saepe autem manifestum damnum.

Inter emmenagoga multorum consensu potiorrem aliquem locum sibi vindicat, ita ut sub horum capite

capite in libris, qui medicamenta secundum vires dispertunt, plerumque comprehendatur. In flacciditate fibrarum stimulo suo, et pituitosa diathesi vi sua roborante aliquando in mensuris ciendis valet. Vix vero potentiam aliquam peculiarem ad vterinas vias sanguinem determinandi habet (Conf. CULLEN *l. c. p. 193.*). De usu in lochiis idem sentiendum est.

In febre alba SYDENHAMI s. chlorosi conducit saepe connubium eius cum martialibus, et subinde Myrrha cum successu vsurpatur doloribus acutis tenerarum foeminarum, vago interuallo redeuntibus; cuius census sunt cephalalgia, affectiones musculorum, rheumatismos simulantes apud hystericas (SAUNDERS apud SIMMONS *l. c.*).

Vlcerum sanationem adiuuat saepe egregie. Constitit id in aliquot empyicis post paracentesin pectoris, essentia Myrrhae iniecta; item in suppuratione hepatis ex lapsu, eadem medicina adhibita (SCHLICHTING in *Act. nat. curios. vol. 6. p. 115.*). Vlcus ex bombardae explosione in manu natum immorigerum valdeque foetens, dilutiori essentia applicata coaluit; virum autem correptum vlcere renis dextro cum lotio pus fundente, Myrrha vel masticata,

massicata, vel cum melle Rosarum in electuarium redacta, curavit (CARTHEUS. *l. c. p. 49.*). Inspergitur etiam pulvis eius vlceribus cariosis, putridis, quin gangraena affectis. Magni in hisce casibus facienda est eius depurandi vlcus et putredinem refrænanandi vis; nocet vero aliquando stimulo suo.

Pluribus exemplis iam significavi, qua ratione tam interne quam externe administrari queat. Sed iunctim proponendi diuersi eam adhibendi modi, quorum haud pauci intra præparata locum habent. Simplicissima ratio hæc est, quod ore teneatur, nec alia pars deglutiatur, quam quæ salua soluatur, reliquum solutioni resistens exspuatur. Sic, præter indissolubilem terram, et resinae bona pars, quæ irritat et calefacit, segregatur. Eundem finem extracti aquosi præparatio habet, quod Myrrha longe mitius est. Pulueres, solutiones, pilulae, trochisci sub vario connubio, quod scopum promouet, parari possunt. Præter solutionem Myrrhae in aqua calcis, placet quibusdam solutio in cereuisia saturata (Vid. BERNHARD *chem. Erfahr. p. 284. sq.*).

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

ESSENTIA MYRRHAE *Pharm. Würt. p. 83.* Ex Myrrha digesta spiritu vini. Valde calida; hinc interno vlui non opportuna. Externi varia supra documenta adfuerunt, quae tamen cautionem superfluum non reddunt. Ne spiritus irretet, e re est, eius supra dimidium antea euaporare. Conferat roborando in vlceribus nimis suppurantibus, item in vulneribus partium neruofarum et aponeuroticarum.

ESSENTIA MYRRHAE ALCALISATA *l. c. p. 83.* Praeter aquosum et spirituofum menstruum et alcali adhibetur. Ob alcalini stimulum nonnisi in putridis lardosisque vlceribus locum habet.

EXTRACTVM MYRRHAE AQVOSVM *Ph. W. p. 93.* Ibi paratur ope Liquoris nitri fixi; vnde et multum refinae contineat, necesse est. Magis placet praeparatio *Ph. Brunfv. p. 255.*, quae alcali omittit, hinc ea extractum a refina magis liberatum exstat.

ELAEOSACCHARVM MYRRHAE *Ph. Brunfv. p. 213.* Ex extracto dicto et saccharo.

OLEVM SEV LIQVOR MYRRHAE PER DELIQVIVM
Ph. W. p. 126. Soluitur pars Myrrhae, illam ouo
Appar. medic. Vol. VI. P ad

ad duritiem cocto et discisso, postquam vitellus ex-
 entus fuerit, immittendo. In putredinem valde
 procliue est; hinc feruari diu non potest. Fissuras
 labiorum et papillarum et oedematofarum partium
 consolidat, et vlcera abstergit sanatque. Cutem
 quoque splendidum reddit cosmetico vsu.

OLEVM MYRRHAE DESTILLATVM. A FR. HOFF-
 MANNO *l. c. p. 20.* magni fit. Saccharo exceptum
 elaeofaccharum praebet, ex eius iudicio balsamicum
 et pectorale, in commodo liquido contra chronica
 pectoris vitia, in tussi inueterata, asthma humido,
 eximium. Casus sine dubio et naturae diuersae
 cautionem iniungunt.

TROCHISCI DE MYRRHA; ELIXIRIA PROPRIETA-
 TIS; ELIXIR APERITIVUM CLAUDERI; ELIXIR BAL-
 SAMICVM SPIRITVOSVM HOFFM.; ELIXIR PECTORALE
 WEDELII; FLORES SVLPVRIS COMPOSITI; PILVLAE
 POLYCHRESTAE BALSAMICAE; PVLVIS DENTIFRICIVS;
 VNGVENTVM DIGESTIVUM; EMPLASTRV M DE BACCIS
 LAVRI et sexcenta alia largae saepe compositionis
officin. Germ. Myrrham recipiunt.

ELECTVARIVM PRO DENTIBVS EHRENREICHII in
 ROSENSTEINII *Hus- och Rescapoteque, p. 100.* R̄ Pulv.
 Myrrhae

Myrrhæ ℥ij Coccinell. ℥β Spirit. vin. rectif. ℥ij
Digestione F. Tinctura saturatissima; coletur. Hu-
ius tinct. ℥iij add. Oxym. e Crem. tart. ℥ij Ol. de-
still. Cinnam. gtt. xx Caieput gtt. x. M. D. In-
comparabile illud ROSENSTEINIUS vocat pro conser-
vandis gingiuis; scil. pauxillum eius mane illis il-
linatur, et remaneat per tria ad quatuor minuta
pr. vel spongia madida exceptum affricetur gingi-
vis et dentibus, dein abluendum aqua, cuius li-
brae vni additum cochleare spiritus vini, et salis
ammoniaci drachma dimidia. Hoc etiam halitum
oris foetidum nonnihil corrigit, vt tamen vera eius
causa negligenda non sit.

26.

Pharm. OLAMPI Gummi.

Mihi ne aspectu quidem cognitum est. *Pharmacopoea Würt.* p. 127. illud catalogo suo inseruit, ex quo, quae de eo narrat VOGELIUS (*Mat. med.* p. 318.), exscripta sunt. Mihi non aliud iam suppetit negotium, dum SPIELMANNUM (*Pharm. gener.* p. 156.), qui plenius paullo de eo agit, ducem sequor. "Prostat, inquit, in frustis minoribus extus griseis, intus splendidis, subdiaphanis, fuscis; friabile est, tritu dentium non lentescit, insipidum, inodorum, aqua non solubile, calore non liquendum; flammae admotum ardet, suauemque odorem resinofum spirat. Ex America aduehi fama est. Incongrue gummi arabico aequiparatur."

27.

Pharm. RESINA LVTEA NOVI BELGII.

Ita significo succum concretum luteum, in novo Belgio maris australis, et nominatim in Noua Wallia australi (New South Wales) obuium, qui in expeditione inclyta Gubernatoris ARTHUR PHILLIP ad Botany-bay et portum Jackson beneficium sese exhibuit.

s:

Fundit illum arbor humilis, foliis gramineis trunco suffultis, ex quorum centro scapus emergit simplicissimus pedum duodecim vel quatuordecim, spica terminali ouato oblonga. Descripta paucis hisce et depicta, reperitur sub nomine *Yellow Gumplant* in *Voyage of Governor PHILLIP to Botany bay* 1789. p. 60. cum *tab. 3*, et alia *tab. 11.*, quae inscribitur: *View of a Hut in new South Wales* (Conf. etiam JOHN WHITE'S *Journal of a Voyage to New South Wales* 1790, *Götting. Anzeigen* 1791. n. 6. p. 52.).

Ex scapis parant vulgo inquilini hastas suas. Succus iste sub trunco ex terra effoditur, nec ex arbore ipsa colligitur, et coniectura fert, eundem esse, quem TASMAN vocat *Gum lac of the ground* (V. PHILLIP'S *Voyage.*).

Refinosae naturae est, nam plane non aqua soluitur, et Gummi guttae primo aspectu refert, sed non inquinat. In dysenteria efficaciam suam aduenis istis Anglis comprobauit, licet debiliori vi, quam alia resina eius regionis, rubra, sanguinem draconis mentiens (*l. c.*). Londini postea a cl. BLANE, medico Nosocomii St. Thomae, crebra cum ea in profluuiis aluinis pertinacibus experimenta capta sunt; nec caruerunt successu maxime conspicuo (*Voyage cit. p. 294.*).

UMF

28.

Pharm. RACKASIRA *Balsamum.*

In cucurbitis ex India afferri traditur (SPIELM. *Pharm. gener. p. 176.*). Equidem modo possideo eius glebas planas. Est subpellucidum luteo brunum, frigore fragile, sed calore modico emollitur; hinc inter digitos in placitas formas compingi potest, et dentibus masticando adhaeret. Sapor debilis amarus. Solidum nullum odorem spirat; ast emollitum, vel accensum, grate balsamicum ad Tolutanum nonnihil accedens. Resina merito habetur. — Sunt, qui coniiciunt, esse balsamum factitium, et forte paratum ad imitationem Balsami Commendatoris (RIEGER *Introductio in notit. rer. natural. tom. 2. p. 87.*).

Ex hodierna praxi medica nihil de eius virtutibus suppetit dicere. Est, qui illud Copaiuae balsamo praetulit, et vna alteraque dosi gonorrhoeam sanare affirmavit (SCHENDO VAN DER BECK in *Ann. nat. curios. vol. 1. Append. p. 123.*) Quousque locus eiusmodi balsamicis in hocce effluvio sit, alibi (Capp. de Terebinthina, balsamo Copaiuae) indicaui. Hoc vero balsamum vel nomine paucissimis medicis notum est.

Pharm. SAGAPENVUM f. SAGAPENI Gummi.

De stirpe huius gummi id modo nouimus, quod ad umbellatas pertineat. Saltim femina, quae frequenter immixta cernuntur, et licet saepius contracta compareant, tamen hinc inde integra sunt, id suadent. Nimirum ouata reperio, complanata, marginata, striata, magnitudine fere feminis Heraclei Sphondylii. Ex Alexandria et Persia transfertur,

Graecis notum fuit, et a DIOSCORIDE adscriptum plantae ferulaceae.

Specimina, quae coram habeo, difformes massas repraesentant, coagmentatas ex glebis multiplicis coloris, albidi, vel rubicundi, vel saturate viridis, et magnitudinis diuersae, mox magis mox minus pellucidas, quibus festucae multae lignosae vel fragmenta feminum, seu femina integra impacta sunt. Vnde concludi potest, hasce particulas olim distinctas, dum gummi adhuc molle effet, accedente compressione qualicunque, in vnum corpus leuiori nexu coiuisse. Glebas istas mox duriores et fere fragiles, mox molliores instar cerae, inuenio.

inuenio. Lego et subinde obtinere frustulis minoribus distinctis, homogeneis, rubris. Et hoc quidem selectum et purius censendum. Hoc mollescit calore, et durius euadit frigore. Bdellio adiecto Sagapenum aliquando corrumpitur.

Odor Sagapeni fortis, ingratus, alliaceus, illi, quem assa foetida spirat, non valde dissimilis, sapor eius non adeo tamen nauseosus est, ceterum amaricans, calorisque et acrimoniae sensu linguam vellicans. Ructus quoque alliaceos post se trahit. Sub masticatione dentibus adhaeret, emollescit, albescit, deliquescit. Igne facile accenditur, ardetque flamma fuliginosa, remanente carbone nigro. Etiam hoc ex resina gummiue commixtione constat. Resina praeualet; nam ex Sagapeni vncia vna eliciuntur extracti resinosi primi drachmae quinque cum granis sex; ex eadem quantitate autem extracti gummosi primi drachmae modo duae cum scrupulis duobus et dimidio (NEUMAN, *Chymie*, vol. 2. P. 3. p. 33.). Vtrumque extractum et odore et sapore debilius est ipso Sagapeno. Destillatione cum aqua etiam oleum aethereum emittit. Lactescit aqua, qua soluitur.

Propius venit ad naturam *Affae foetidae*, et in virtutibus istius diiudicandis pariter tam ad odoras partes, quibus neruos afficit, quam ad resolvendi potentiam. respiciendum est. Hodie rarius praecipitur, nec, si aliorum vestigiis modo insistas, documenta efficaciae, nisi ex mixtis, depromi possunt. Arabes inter purgantia referunt, id quod de largiori modo copia locum habet. Quidni vero illud reponamus inter antispasmodica efficaciora, et ea, quae pituitam alicubi collectam, et obstructa vasa referant. Inter haec commemoranda seorsim eius menstrua referandi facultas. Extrinsicus quoque emplastri forma tumoribus frigidis applicatur, et in iis, quae suppurationem desiderant, maturationem adiuuat.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

PILVLAE DEOBSTRVENTES CVM GVMMATIBVS
Ph. Brunsv. p. 298. PILVLAE FOETIDAE *Ph. Würt.*
p. 69. VNGVENTVM FVSCVM *l. c.* EMPLASTRVM
 MAGNETICVM *l. c.* &c. illud continent. Sed quis
 diiudicabit vires singulorum in tanta farragine?

V. FRUCTVS et SEMINA.

30.

Pharm. MYROBALANI BELLIRICAE:
CITRINAE.
CHEBVLAE.
INDICAE.

Numerum Myrobalanorum augent in materia medica *emblicae*, de quibus, utpote fructu stirpis iam cognitae, alibi iusta serie iam dictum est (V. *Appar. med. vol. 4. p. 127.*). De reliquarum specie botanica nihil certi pronunciari potest, quin adhuc disputatur, utrum ex diuersis arboribus petitae sint, prout inter alios VESLINGIUS (in *Obseruat. in ALPINI pl. aegypt. p. 61.*) censet, an potius ex eadem, prout JEREM. KERNER (apud HASSELQUIST, *Resa, p. 537.*). ADANSON (*Familles des plantes, vol. 2. p. 442.*) ex arbore Malabarica, Pakel, colligi, sed dispari anni tempore, auctor est. Omnes hi fructus drupaccae naturae sunt, qui quidem, prout nosmet eos exsiccatos seruamus, magis corrugati et angulati appareant, necesse est, quam recentes. In India orientali proueniunt.

Myrobalanus Bellirica f. *Bellerica*. JAC. BREYN. *icon. et descr. rarior. plant. p. 18. tab. 4.* quae ramulum foliiferum cum fructu sistit. TANI RHEED. *Hort. Malab. vol. 4. p. 13. tab. 10.* Aliis est *Idon nulli* RHEED. *Hort. Mal. vol. 4. tab. 18.*

Prostat in officinis forma oblonga f. subrotunda, angulis quinque longitudinalibus, griseo bruna, magnitudine fere oliuae.

Myrobalanus citrina. PLUCKEN. *Mant. 132.*

Maior priori, rugis rarioribus, angulis quinque prominulis. Coloris in citrinum inclinantis; figurae in meis speciminibus pyriformis.

Myrobalanus chebula. VESLING. in ALPIN. *de pl. aegypt. p. 61. tab. 62.* Agihalid ALPIN. *de plant. aegypt. p. 39.*

Reliquarum maxima, ex tenui ceruice ouato oblonga, angulis longitudinalibus decem, quorum alterni prominentiores, atro bruna.

Myrobalanus Indica f. *Inda*. Panel *Hort. Malab. vol. 2. tab. 9.*

Myrobalanarum minima, longitudine circiter dimidii pollicis, atra, oblonga, quinque vel octo angulis

angulis notata, rugosa, apice acuta, basi obtusa, substantiæ compactæ. Deficit in hac nux, cuius in locum cauum longitudinale exiguum mediam partem occupat.

Medici Arabes primum inter medicamina Myrobalanos receperunt. Graecorum primus est ACTUARIUS, qui earum mentionem fecit. Atque hi mitiorum purgantium numero easdem adscripserunt. Hodie exoleuerunt fere omnino.

Sapor omnibus et singulis insigniter austerus et amaricans. In extractis praecipue austeritas sentitur. Ita et solutio vitrioli martis earum miscela nigrescit. Adstringendi, vel si mauis, corroborandi vi itaque praeditae sunt. Moueri iis aluum blande, praeterquam testimonia antiquorum, hodiernus vsus in Arabia et Aegypto, praecipue huius superiori parte, edocet (HASSELQUIST'S *Resa til heliga Landet*, p. 536.); imo in Vindobonensi nosocomio practico (V. STOLLII *Rat. med.* e. c. P. 3. p. 264. 287. 338.) seriori tempore illae aliquando in hunc finem praescriptae sunt. In puluere dosis drachmae dimidia ad quatuor assignatur, in infuso vel blandiori decocto largior ad duodecim drachmas vsque. Ad alui profluvia

Myrobalanus Bellirica f. *Bellerica*. JAC. BREYN. *icon. et descr. rarior. plant. p. 18. tab. 4.* quae ramulum foliiferum cum fructu sistit. TANI RHEED. *Hort. Malab. vol. 4. p. 13. tab. 10.* Aliis est *Idonnulli* RHEED. *Hort. Mal. vol. 4. tab. 18.*

Prostat in officinis forma oblonga f. subrotunda, angulis quinque longitudinalibus, griseo bruna, magnitudine fere oliuae.

Myrobalanus citrina. PLUCKEN. *Mant. 132.*

Maior priori, rugis rarioribus, angulis quinque prominulis. Coloris in citrinum inclinantis; figurae in meis speciminibus pyriformis.

Myrobalanus chebula. VESLING. in ALPIN. *de pl. aegypt. p. 61. tab. 62.* Agihalid ALPIN. *de plant. aegypt. p. 39.*

Reliquarum maxima, ex tenui ceruice ouato oblonga, angulis longitudinalibus decem, quorum alterni prominentiores, atro bruna.

Myrobalanus Indica f. *Inda*. Panel *Hort. Malab. vol. 2. tab. 9.*

Myrobalanarum minima, longitudine circiter dimidii pollicis, atra, oblonga, quinque vel octo angulis

angulis notata, rugosa, apice acuta, basi obtusa, substantiae compactae. Deficit in hac nux, cuius in locum cauum longitudinale exiguum mediam partem occupat.

Medici Arabes primum inter medicamina Myrobalanos receperunt. Graecorum primus est Δ CTUARIUS, qui earum mentionem fecit. Atque hi mitiorum purgantium numero easdem adscripserunt. Hodie exoleuerunt fere omnino.

Sapor omnibus et singulis insigniter austerus et amaricans. In extractis praecipue austeritas sentitur. Ita et solutio vitrioli martis earum miscela nigrescit. Adstringendi, vel si mauis, corroborandi vi itaque praeditae sunt. Moueri iis aluum blande, praeterquam testimonia antiquorum, hodiernus vsus in Arabia et Aegypto, praecipue huius superiori parte, edocet (HASSELQUIST'S *Resa til heliga Landet*, p. 536.); imo in Vindobonensi nosocomio practico (V. STOLLII *Rat. med. e. c. P. 3. p. 264. 287. 338.*) seriori tempore illae aliquando in hunc finem praescriptae sunt. In puluere dosis drachmae dimidiae ad quatuor assignatur, in infuso vel blandiori decocto largior ad duodecim drachmas vsque. Ad alui profluvia

profluuia coërcenda et viscera roboranda, hodie certioribus, et magis exploratis, vtimur.

Vix attinet, spretam hodie iure CONFECTI-
NEM ANACARDINAM commemorare, in quam intra-
runt singulae quinque Myrobalani, vel CONFECTIO-
NEM HAMECH similis tenoris, quae cum multis
aliis Myrobalanas citrinas receperunt.

UMF

31.

Pharm. AIAVAE Semina.

Nomen a Lusitanis illis inditum. Ex ora Malabarica transferuntur, vnde nauarchus quidam Anglus ante aliquot annos ea secum in Angliam sumsit. De notis eorum per sensus cognoscendis nihil mihi constitit. In India orientali celebrantur instar efficaciæ medicinae contra colicam. Et in simili morbo iste, ex Goa in Angliam redux, cum amicis vicinisque suis colica detentis, illam communicavit, qui inde insignè solatium experti sunt. Ipse ille nauarchus semina ista ingessit in arthritide, quæ flatus comites habuit (*windy gout*), in quibus pellendis insigniter valent, eorumque auxilio vomitem a ventriculo et capite remouit. Subinde simul vnam vel alteram alui deiectionem cient (V. PERCIVAL'S *Essays medical and experimental*, vol. 2. p. 226.). Sponte patet, non sufficere dicta ad veram horum seminum naturam stabiliendam, sed accedere debere nouum artis periti, et ad omnia momenta attenti, scrutinium.

**DESIGNATIO STIRPIVM
ET PHARMACORVM
IN VOLVMINE SEXTO CONTENTORVM.**

A. Stirpes in praecedentibus voluminibus omissae, sed genere et specie cognitae, ut lege ordinum naturalium inseri possint.

<i>Nomen pharmaceuticum.</i>	<i>Nomen systematicum.</i>	
18.b. Gallae turcicae.	<i>Quercus Cerris.</i>	p. 1.
31.b. Cynara.	<i>Cynara Scolymus.</i>	11
43.b. Lactuca fyluestris.	<i>Lactuca virosa.</i>	13
84.b. Alypum.	<i>Globularia Alypum.</i>	17
142.b. Paris.	<i>Paris quadrifolia.</i>	20
151.b. Hypocistis.	<i>Cytinus Hypocistis.</i>	22
154.b. Aparine.	<i>Galium Aparine.</i>	24
183.b. Faba St. Ignatii.	<i>Ignatia amara.</i>	26
196.b. Viola canina.	<i>Viola canina.</i>	31
196.c. Viola tricolor.	<i>Viola tricolor.</i>	33
201.b. Cortex Peruuianus ruber.	— —	44
201.c. Chinchina Caribaea.	<i>Cinchona Caribaea.</i>	58
201.d. Chinchina St. Luciae.	<i>Cinchona floribunda.</i>	61

<i>Nomen pharmaceuticum.</i>	<i>Nomen systematicum.</i>	
201.e. Chinchina de St. Fé.	— —	67
201.f. Chinchina angu- stifolia.	<i>Cinchona angustifolia.</i>	70
214.b. Rhododendron.	<i>Rhododendron Chrysan- thum.</i>	72
310.b. Astragalus exsca- pus.	<i>Astragalus exscapus.</i>	83
313.b. Santali rubri Li- gnum.	<i>Pterocarpus santalinus.</i>	89
313.c. Geoffroya Jamai- censis.	<i>Geoffroya Jamaicensis.</i>	93
313.d. Geoffroya Suri- namensis.	<i>Geoffroya Surinamensis.</i>	103
315.b. Peruuanum Bal- samum.	<i>Myroxylon peruiserum.</i>	111
316.b. Balsamum Tolu- tanum.	<i>Toluisera balsamum.</i>	117
347.b. Vitalba.	<i>Clematis Vitalba.</i>	120
374.b. Padus.	<i>Prunus Padus.</i>	124
489.b. Mesembryanthe- mum cryt- tal- linum.	<i>Mesembryanthemum cry- stallinum.</i>	128
430.b. Tacamahaca.	<i>Fagara oßandra.</i>	131
431.b. Swietenia.	<i>Swietenia Mahagoni.</i>	132
483.b. Nux moschata f. myristica. Ma- cis.	<i>Myristica aromatica.</i>	135

B. *Partes vegetabiles ignoti generis
vel speciei.*

I. *Radices.*

1. Calagualae, f. Calaguellae Radix.		149
2. Caffumuniar, f. Calumunar, f. Rifagon, f. Bengale Radix.	— — —	151
3. Chynlen Radix.	—	153
4. Columbo, f. Calombae, f. Colombae &c. Radix.		154
5. Ikan Radix.	—	163
6. Lopez, f. Lopeziaua Radix.	—	164
7. Matalista Radix.	—	169
8. Timac Radix.	— —	170

II. *Cortices.*

9. Angelinae Cortex.	— —	171
10. Angusturae Cortex.	— —	172
11. Bela-Aye Cortex.	— —	177
12. Cortex Chinae v. Chinchinae regius f. Cortex Chinae flauus.	—	178
13. Cortex Chinae v. Chinchinae Surinamensis.		181
14. Iubabae Cortex.	— —	182
15. Masfoy Cortex.	— —	183
16. Pocgerebae Cortex.	—	184

III. *Ligna.*

17. Lignum Aloës, f. Agallochi veri;		
— Calambac;		
— Aspalathi.	—	185

IV. *Gummi et Resinae.*

18. Gummi Ammoniacum.	—	190
19. Bdellium, f. Gummi Bdellium.	—	196
		20.

20.	Caranna, f. Catannae Gummi.	—	198
21.	Gummi Galda.	— —	200
22.	Gummi Kino, f. Gummi adstringens Gambiense, f. Gummi Gambiense.	—	202
23.	Kikekunemalo Gummi.	—	207
24.	Look Gummi.	— —	210
25.	Myrrha, f. Gummi Myrrhae.	—	212
26.	Olampi Gummi.	—	228
27.	Refina lutea Noui Belgii.	—	229
28.	Rackasira Balsamum.	—	231
29.	Sagapenum, f. Sagapeni Gummi.		232

V. *Fruſus et Semina.*

30.	Myrobalani Belliricae.		
	— Citrinae.		
	— Chebulae.		
	— Indicae.	—	235
31.	Aiauae Semina.	— —	239

FINIS VOLUMINIS SEXTI.

INDEX ALPHABETICVS

stirpium et medicaminum, praecedentibus sex voluminibus comprehensorum; nomina cum pharmaceutica, tum systematica exhibens.

Nomina systematica *typis obliquis* distinxi. Quae autem ex his asterisco notata cernuntur, ea in officinis pharmaceuticis quoque vŕitata sunt.

A.

- Abelmoschus, Vol.III. p.376.
Abies, I. 27.
Abrotanum foemina, I. 134.
 — mas, I. 116.
Absynthium maritimum, I. 128
 — — ponticum, I. 124.
 — — vulgare, I. 117.
Acacia nostras, III. 234.
 — vera, II. 404.
Acanthus, II. 204.
Acanthus mollis, ibid.
Acetosa, IV. 348.
Acetofella, III. 492.
Achillea Ageratum, I. 170.
 — *foliis pinnatis &c.* I. 168.
 — *Millefolium*, I. 165.
 — *Ptarmica*, I. 169.
Acmella, I. 135.
Aconitum, III. 5.
 Aconitum Anthora, III. 29.
 — *Napellus*, III. 5.
 Acorus Calamus, V. 39.
 Acorus palustris, V. 275.
 — *verus*, V. 39.
Adiantum aureum, V. 494.
Adiantum Capillus veneris, V. 475.
Aesculus Hippocastanum, IV. 62.
Aethusa Meum, I. 277.
Agallochi veri Lignum, VI. 185.
Agaricus albus, V. 573.
 — *chirurgorum*, V. 561.
**Agaricus muscarius*, V. 555.
Agaricus quernus, V. 561.
Ageratum, I. 170.
Agnus castus, II. 195.
Agrimonia, III. 147.
Agrimonia Eupatoria, ib.

INDEX ALPHABETICVS.

- Aisuae femina*, VI. 259.
Aiuga pyramidalis, II. 123.
Alcea rosea, III. 363.
Alchemilla, III. 149.
Alchemilla vulgaris, *ibid.*
Alkanna (Anchufa), II. 100.
 — *vera*, II. 85.
Alkekengi, I. 463.
Alliaria, II. 317.
Allium, V. 122.
Allium Cepa, V. 137.
 — *Porrum*, V. 134.
 — *satiuum*, V. 122.
 — *Victorialis*, V. 135.
Alnus, I. 72.
Aloe, (variae species) V. 238.
Aloes Lignum, VI. 185.
Althea, III. 357.
Althea officinalis, *ibid.*
Ammi maius, I. 261.
Ammi verum, I. 260.
 — *vulgare*, I. 261.
Ammoniacum Gummi, VI. 190
Amomum, III. 316.
Amomum Cardamomum, V.
 61.
 — *Granum paradisi*,
 V. 67.
 — *Zingiber*, V. 52.
Amygdalae amarae, III. 256.
 — *dulces*, III. 250.
Amygdalus communis, III. 247
 — *Persica*, III. 241.
Amyris Elemifera, IV. 28.
Amyris Opobalsamum, IV. 32.
**Anacardium occidentale*, IV.
 413.
Anacardium orientale, II. 192.
Anagallis, II. 1.
Anagallis aruensis, *ibid.*
Ananas, V. 186.
Anchusa officinalis, II. 97.
 — *tinctoria*, II. 100.
Anemone Hepatica, III. 102.
 — *nemorosa*, III. 91.
 — *pratensis*, III. 93.
Anethum, I. 288.
Anethum Foeniculum, I. 289:
 — *graeuoleus*, I. 288.
Angelica Archangelica, I. 250.
Angelica fatiua, *ibid.*
Angelica syluestris, I. 254.
Angelinae cortex, VI. 171.
Angusturae cortex, VI. 172.
Anime, II. 432.
Anisi stellati cortex, III. 566.
Anisum Sinense, III. 562.
 — *stellatum*, *ibid.*
 — *vulgare*, I. 298.
Anserina, III. 135.
Anthemis Cotula, I. 151.
 — *nobilis*, I. 150.
 — *Pyrethrum*, I. 152.
Anthophylli, III. 337.
Antbora, III. 29.
Anthos, II. 171.
Antirrhinum Linaria, II. 183.
Aparine, VI. 24. *Anium*

INDEX ALPHABETICVS.

- Apium*, I. 303.
Apium graueolens, *ibid.*
 — *Petroselinum*, I. 301.
Aquatica nux, IV. 86
Aquifolium, IV. 10.
Aquilegia, III. 1.
Aquilegia vulgaris, *ibid.*
Arabicum Gummi, II. 404.
Arbor vitae, I. 31.
Arbutus Vva urfi, II. 54.
Arctium Lappa, I. 83.
Areca Cathecu, II. 416.
Argentina, III. 135.
 **Aristolochia anguicida*, I. 358.
Aristolochia clematidis, I. 356.
Aristolochia fabacea, II. 452.
 **Aristolochia longa*, I. 351.
 * — *rotunda*, *ibid.*
 — *serpentaria*, I. 348.
Aristolochia tenuis, I. 356.
 **Aristolochia trilobata*, I. 357.
Aristolochia vulgaris, I. 356.
Armoracia, II. 348.
Arnica, I. 157.
Arnica montana, *ibid.*
Arnica suedensis, I. 156.
Artemisia, I. 124.
Artemisia Abrotanum, I. 116.
 — *Absynthium*, I. 117.
 — *iudaica*, I. 113.
 — *maritima*, I. 128.
 — *pontica*, I. 124.
Artemisia rupestris, I. 129.
 — *vulgaris*, I. 124.
Arthanita, II. 25.
Arum, V. 44.
Arum maculatum, *ibid.*
Asarum, I. 359.
Asarum europaeum, I. 359.
Asclepias Vincetoxicum, I. 543
Aspalathi lignum, VI. 185.
Asparagus, V. 179.
Asparagus officinalis, *ibid.*
Asperula odorata, I. 374.
Asphodelus, V. 140.
Asphodelus ramosus, *ibid.*
Asplenium Ceterach, V. 480.
 — *Ruta muraria*, V.
 482.
 — *Scolopendrium*, V.
 478.
 — *Trichomanoides*, V.
 481.
Assa dulcis, IV. 540. 658
 — *foetida*, I. 240.
 **Asragalus exscapus*, VI. 83.
 — *Tragacantha*, II. 380.
Athamanta cretensis, I. 235.
 — *Oreoselinum*, I. 236.
Atriplex hortensis, IV. 329.
Atriplex olida, IV. 276.
 — *fatua*, IV. 329.
Atropa Belladonna, I. 430.
 — *Mandragora*, I. 441.
Auena, V. 383.

INDEX ALPHABETICVS.

- Auena sativa*, V. 383.
Auicennia tomentosa, II. 192.
Aurantium, III. 284.
Auricula muris, I. 111.
 — Iudae, V. 583.
- B.
- Baccae norlandicae*, III. 153.
Badian, III. 562.
Balaustium, III. 262.
Balsamita mas, I. 132.
Balsamum Brasiliense, IV. 47.
 — *Copaiuae*, *ibid.*
 — *Gileadense*, IV. 32.
 — *Meccanum*, *ibid.*
 — *Peruvianum*, VI. 111.
 — *Rackasira*, VI. 231.
 — *Tolutanum*, VI. 117.
 — *verum*, IV. 32.
Balsamus Carpathicus, I. 14.
Barba hirci, I. 104.
Barbareae, II. 318.
Bardana, I. 83.
Basilicum, II. 155.
Bdellium, VI. 196.
Beccabunga, II. 208.
Bedeguar, III. 174.
Been nux, II. 402.
Beben album, I. 94.
 — *rubrum*, I. 176.
Bela-Aye cortex, VI. 177.
Belladonna, I. 430.
Bellis maior, I. 149.
Bellis minor, I. 153.
- Bellis perennis*, I. 153.
Bengale radix, VI. 151.
Benzoë, IV. 540. 658.
Berberis, IV. 79.
Berberis vulgaris, *ibid.*
Beta rubra, IV. 278.
Beta vulgaris, *ibid.*
Betonica, II. 158.
Betonica officinalis, *ibid.*
Betula, I. 69.
Betula alba, *ibid.*
 — *Alnus*, I. 72.
Bezetta coerulea, IV. 139.
Bistorta, IV. 407.
Bixa Orellana, III. 392.
Boletus igniarius, V. 561.
 — *laricis*, V. 573.
 — *suaveolens*, V. 569.
Bombax, III. 367.
Bonus Henricus, IV. 267.
Borago, II. 95.
Borago officinalis, *ibid.*
Borstorphiana poma, III. 177.
Botrys mexicana, IV. 273.
 — *vulgaris*, IV. 270.
Bouista, V. 584.
Branca vrsina, (perperam) I. 256.
 — *vrsina*, (vulgo) II. 204
Brassica capitata alba et rubra, II. 329.
Brassica Eruca, II. 337.
 — *Napus*, II. 336.

INDEX ALPHABETICVS.

- Brassica oleracea*, II. 329.
 — *rapa*, II. 334.
 Britannica herba, IV. 343.
Bromelia Ananas, V. 186.
Brucea antidyfenterica, VI. 172
 — *ferruginea*, *ibid.*
 Bruscus, I. 341.
 Bryonia, I. 419.
Bryonia alba, *ibid.*
Bubon Galbanum, I. 262.
 — *macedonicum*, *ibid.*
 Buglossum, II. 99.
Bupleurum rotundifolium, I.
 306.
 Bursa pastoris, II. 355.
 Buxus, IV. 262.
Buxus semperuirens, *ibid.*
- C.
- Cacao, III. 378.
Cactus Opuntia, III. 342.
 Caieput (oleum), III. 319.
 Calagualae f. Calaguellae ra-
 dix, VI. 149.
 Calamintha, II. 130.
Calamus Rotang, V. 301.
 Calamus vulgaris, V. 39.
 Calcatrippa, III. 31.
 Calcitrapa, I. 98.
 Calendula, I. 174.
Calendula officinalis, *ibid.*
 Calombae f. Calumbae Radix,
 VI. 154.
Cambogia Gutta, IV. 106.
 Campechense lignum, II. 429.
 Camphora, IV. 445.
 Camphorata, IV. 333.
Camphorosma Monspeliensis,
ibid.
 **Canella alba*, IV. 566.
 Canella malabarica, IV. 441.
 Cannabis, IV. 608.
Cannabis sativa, *ibid.*
 Caoutschuc, IV. 167.
 Capillus veneris, V. 475.
 Capparis, II. 305.
Capparis spinosa, *ibid.*
Capsicum annuum, I. 475.
 Carannae Gummi, VI. 198.
 Cardamine, II. 319.
Cardamine pratensis, *ibid.*
 Cardamomum, V. 61.
 Cardiaca, II. 180.
 Cardopatia, I. 88.
 Carduus Mariae, I. 86.
Carduus marianus, *ibid.*
 Carduus benedictus, I. 96.
 — *tomentosus*, I. 87.
Carex arenaria, V. 310.
 Caricae, IV. 578.
 Carlina, I. 88.
Carlina acaulis, *ibid.*
 Carpathicus Balsamus, I. 14.
 Carpobalsamum, IV. 46.
 Carthamus, I. 90.
Carthamus tinctorius, *ibid.*
 Carum, I. 292.

INDEX ALPHABETICVS.

- Carum Carui*, I. 292.
Caryophyllata, III. 122.
Caryophylli aromatici, III. 333.
Caryophylli rubri, III. 503.
Caryophyllus aromaticus, III. 333.
Cascarillae cortex, IV. 128.
Cassia, II. 395.
 — *caryophyllata*, III. 314.
Cassia Fistula, II. 395.
Cassia fistularis, *ibid.*
 — *lignea*, IV. 441.
Cassia Senna, II. 388.
Cassiae Flores, IV. 417.
Cassumunar f. Calsumunar, VI. 151.
Castanea, I. 52.
Cataputia maior, IV. 195.
 — *minor*, IV. 100.
Catechu, II. 415.
Centaurea benedicta, I. 96.
 — *Behen*, I. 94.
 — *Calcitrapa*, I. 98.
 — *Cyanus*, I. 93.
Centaurium minus, II. 18.
Centumnodia, IV. 412.
Cepa, V. 137.
Cerasa nigra, III. 209.
 — *rubra*, III. 205.
Ceratonis filiqua, II. 434.
Cerfolium, I. 280.
Ceterach, V. 480.
Chacarillae cortex, IV. 128.
Chaerophyllum, I. 280.
Chaerophyllum sylvestre, I. 283.
Chamaedrys, II. 119.
Chamaeleon album, I. 88.
Chamaemelum nobile, I. 150.
 — — *vulgare*, I. 143.
Chamaemorus, III. 156.
Chamaepitys, II. 121.
Chamomilla nostraa, I. 143.
 — *romana*, I. 150.
Cheiranthus Cheiri, II. 339.
Cheiri, *ibid.*
 * *Chelidonium maius*, II. 300.
Chelidonium minus, III. 90.
Chenopodium ambrosioides, IV. 273.
 * — — *anthelminticum*, IV. 275.
 — — *Bonus Henricus*, IV. 267.
 — — *Botrys*, IV. 270.
 — — *Vulnaria*, IV. 276.
China (Radix), I. 339.
China f. Chinchina (Cortex), I. 546.
Chinchina angustifolia, VI. 70.
 — *Caribaea*, VI. 58.
 — *Jamaicensis*, VI. 58.
 — *de Santa Fé*, VI. 67.
 — *St. Luciae*, VI. 61.
 — *rubra*, VI. 44.
Chrysanthemum Leucanthemum, I. 149.

INDEX ALPHABETICVS.

- Cbynlen Radix, VI. 153.
 Cicer, II. 372.
Cicer arietinum, ibid.
 Cichoreum, I. 100.
Cichoreum Endiuia, I. 102.
 — *Intybus*, I. 100.
 Cicinum oleum, IV. 166.
 Cicuta, I. 213.
 — *aquatica*, I. 271.
Cicuta virofa, ibid.
 Cicutaria, L. 283.
 Cinae Semen, I. 113.
 Cinamomum f. Cinnamomum,
 IV. 417.
Cinchona angustifolia, VI. 70.
 — *Caribaea*, VI. 58.
 — *floribunda*, VI. 61.
 — *officinalis*, I. 546.
Cissampelos Pareira, I. 344.
Cistus creticus, III. 514.
 Citrullus, I. 401.
 Citrus, III. 265.
Citrus Aurantium, III. 284.
 — *medica*, III. 265.
Clematis recta, III. 103.
 — *italba*, VI. 120.
 Coccognidium, IV. 634.
 Cocculus Indus, I. 343.
 Cochlearia, II. 341.
Cochlearia Armoracia, II. 348.
 — *officinalis*, II. 341.
Cocos butyracea, V. 1.
 Coffea, I. 386.
Coffea arabica, ibid.
 Colchicum, V. 193.
Colchicum autumnale, ibid.
 — *illyricum?* V. 215.
 Colocynthis, I. 407.
 Colubrinum lignum, I. 485.
 Columbo f. Colombae f. Co-
 lumbae Radix, VI. 154.
 Conessi (cortex), I. 541.
Conserua riunlaris, V. 550.
Conium maculatum, I. 213.
 Consolida maior, II. 92.
 — *media*, II. 123.
 — *regalis*, III. 31.
 Contrayerua, IV. 572.
 Contra Semen, I. 113.
Conuallaria maialis, V. 260.
 — *Polygonatum*, V. 263.
Conuoluulus Jalappa, I. 502.
 Conuoluulus maior albus, I.
 510.
Conuoluulus Mechoacan, I.
 507.
 — *Scammonia*, I. 494.
 — *sepium*, I. 510.
 — *Soldanella*, I. 512.
 — *Turpethum*, I. 510.
 Conyza coerulea, I. 173.
 — *media*, I. 156.
Copaisera officinalis, IV. 47.
 Copaiuae balsamum, ibid.
 Corallina Corsicana, V. 543.
 Coral-

INDEX ALPHABETICVS.

- Corallina rubra*, V. 543.
 — Melltocorton, *ibid.*
Cordia Myxa, II. 105.
Coriandrum, I. 278.
Coriandrum sativum, *ibid.*
Cortex Angelinae, VI. 171.
 — *Angusturae*, VI. 172.
 — *Bela-Aye*, VI. 177.
 — *Chinae flauus f. regius*,
 VI. 178
 — *Chinae Surinamensis*,
 VI. 181.
 — *Chinchinae*, *vid. Chin-*
china.
 — *Iubabae*, VI. 182.
 — *Lanola*, III. 566.
 — *Magellanicus*, IV. 557.
 — *Maffoy*, VI. 183.
 — *Peruuianus*, I. 546.
 — *Peruv. ruber*, VI. 44.
 — *Pogerebae*, VI. 184.
 — *Winteranus*, IV. 557.
Corylus, I. 66.
Corylus Auellana, *ibid.*
Costus amarus, V. 80.
 **Costus arabicus*, *ibid.*
Costus dulcis, V. 80.
Cotula foetida, I. 151.
Crepitus lupi, V. 584.
Crocus, V. 220.
Crocus sativus, *ibid.*
Croton Cascarilla, IV. 128.
 — *lacciferum*, IV. 152.
Croton Tiglium, IV. 149.
 — *tinctorium*, IV. 139.
Cubebae, V. 37.
Cucumis, I. 405,
 — *afininus*, I. 413.
Cucumis Colocynthis, I. 407.
 — *Melo*, I. 403.
 — *sativus*, I. 405.
Cucurbita, I. 399. 401.
Cucurbita Citrullus, I. 401.
 — *lagenaria*, I. 399.
 — *Pepo*, I. 401.
Culilawan, IV. 524.
Cuminum Cyminum, I. 266.
Cupressus, I. 32.
Cupressus sempervirens, *ibid.*
 **Curcuma longa*, V. 73.
Curcuma rotunda, *ibid.*
Cuscuta, I. 194.
Cuscuta Epithymum, I. 195.
 — *europaea*, I. 194.
Cyanus, I. 93.
Cyclamen, II. 25.
Cyclamen europaeum, *ibid.*
Cydonia, III. 196.
Cyminum, I. 266.
Cynara, VI. 11.
Cynara Scolymus, *ibid.*
Cynoglossa, II. 102.
Cynoglossum officinale, *ibid.*
Cynomorium coccineum, I. 81.
Cynosbatus, III. 172.

INDEX ALPHABETICVS

- **Cyperus longus*, V. 316.
 **Cyperus rotundus*, V. 317.
Cytinus Hypocistis, VI. 22.
- D.
- Dactyli*, V. 6.
Daphne Gnidium, IV. 639.
 — *Laurcola*, IV. 638.
 — *Mozereum*, IV. 628.
Datura Stramonium, I. 456.
Daucus Carota, I. 209.
Daucus creticus, I. 235.
 — *satius*, I. 209.
 — *svluestris*, *ibid.*
Delphinium Consolida, III. 31.
 — *Staphisagria*, III. 32.
Dentaria, I. 513.
 **Diſtamnus albus*, III. 108.
Diſtamnus creticus, II. 139.
Dianthus Caryophyllus, III. 503.
Dieruilla, I. 385.
Digitalis, I. 490.
Digitalis purpurea, *ibid.*
Dolichos pruriens, II. 358.
Doronicum, I. 162.
Doronicum Pardalianches, *ib.*
Dorſtenia Drakena, IV. 572.
 — *Houſtoni*, *ibid.*
Dracocephalum Moldauica, II. 157.
Draconis Sanguis, V. 301.
Droſera rotundifolia, III. 500.
Dulcamara, I. 423.
- E.
- Ebulus*, IV. 22.
Elaterium, I. 415.
Elemi, IV. 28.
Eleuteriae Cortex, IV. 128.
Endioia, I. 102.
Enula, I. 154.
Epidendrum Vanilla, V. 297.
Epithymum, I. 195.
Equisetum, V. 483.
Equisetum aruense, *ibid.*
Erigeron acre, I. 173.
Eruca, II. 337.
Eruum, II. 371.
Eruum Eruilia, *ibid.*
 — *Lens*, II. 369.
Eryngium, I. 206.
Eryngium campeſtre, *ibid.*
Eryſimum, II. 315.
Eryſimum Alliaria, II. 317.
 — *Barbaraea*, II. 318.
 — *officinale*, II. 315.
Eſula maior, IV. 105.
 — *minor*, IV. 103.
Eupatorium, I. 133.
Eupatorium cannabinum, *ib.*
Euphorbia antiquorum, IV. 89
 — *canariensis*, *ibid.*
 — *Cypariſſias*, IV. 102
 — *Lathyris*, IV. 100.
 — *officinarum*, IV. 88.
 — *paluſtris*, IV. 105.
- Euphor-

INDEX ALPHABETICVS.

Euphorbii Gummi, IV. 88.
 Euphrasia, II. 186.
Euphrasia officinalis, ibid.

F.

Faba, II. 368.
 Faba crassa, III. 348.
 — Pechurim s. Pecuris s.
 Pichurim, IV. 549.
 — St. Ignatii, VI. 26.

Fabaria, III. 348.
Fagara ostandra, VI. 131.

Fagus, I. 53.
Fagus Castanea, I. 52.
 — *sylvatica*, I. 53.

Farfara, I. 139.
Ferula Assa foetida, I. 240.

Ficus Carica, IV. 578.
 Filipendula, III. 118.

Filix foemina, V. 472.
 Filix mas, V. 453.

Flammula, III. 86.
 — Jouis, III. 103.

Foeniculum aquaticum, I. 267.
 — vulgare, I. 287.

Foenugraecum, II. 386.
 Fragaria, III. 142.

Fragaria vesca, ibid.
 Frangula, IV. 5.

Fraxinus, III. 535.
Fraxinus excelsior, ibid.
 — *Ornus*, III. 542.

Fraxinus rotundifolia, III. 542
Fucus Helminthochorton, V. 543.
 — *vesiculosus*, V. 537.

Fumaria, II. 449.
Fumaria bulbosa, II. 452.
 — *officinalis*, II. 449.

Fungus melitenſis, I. 81.
 — rosaceus, III. 174.
 — salicis, V. 569.
 — sambucinus, V. 583.

G.

Galanga maior, V. 69.
 — minor, ibid.

Galbanum, I. 262.
 Galda gummi, VI. 200.

Galega, II. 283.
Galega officinalis, ibid.

Galium album, I. 373.
Galium Aparinc, VI. 24.

Galium luteum, I. 371.
Galium Mollugo, I. 373.

— *verum*, I. 371.
 Gallae turcicae, VI. 1.

Gambienſe Gummi, VI. 202.
 Gambogium, IV. 106. 654.

Garcinia Mangostana, III. 525
 Genipi album, I. 129.

— *verum*, I. 169.
 Geniſta, II. 360.

Geniſta canariensis, II. 363.
 Gentiana alba, I. 247.

INDEX ALPHABETICVS.

- Gentiana Centaurium*, II. 18.
 — — *lutea*, II. 11.
Gentiana rubra, *ibid.*
 * *Geoffroya Jamaicensis*, VI.
 93.
 * — — *Surinamensis*, VI.
 103.
 * *Geranium moschatum*, III.
 396.
 * — — *robertianum*, *ibid.*
 * *Geum rivale*, III. 132.
 * — — *urbanum*, III. 122.
Ginseng, I. 330.
Glecoma hederacea, II. 174.
Globularia Alypum, VI. 17.
Glycyrrhiza, II. 374-379.
Glycyrrhiza echinata, II. 379.
 — — — *glabra*, II. 374.
Gnaphalium, I. 112.
Gnaphalium arenarium, *ibid.*
 — — — *dioicum*, *ibid.*
Gossypium, III. 367.
Gossypium herbaceum, *ibid.*
Gramen (Radix), V. 338.
Grana Paradisi, V. 61.
Granatum, III. 262.
Gratiola, II. 197.
Gratiola officinalis, *ibid.*
Guaiacum, III. 399.
Guilandina Moringa, II. 400.
Gummi adstringens, VI. 202.
 — — — *Ammoniacum*, VI. 190
 — — — *Anime*, II. 432.
Gummi arabicum, II. 404.
 — — — *Bdellium*, VI. 196.
 — — — *Carannae*, VI. 198.
 — — — *ceraforum*, III. 210.
 — — — *Euphorbii*, IV. 88.
 — — — *Galda*, VI. 200.
 — — — *Gambienfe*, VI. 202.
 — — — *Guttae*, IV. 106. 654.
 — — — *Kikekunema'o*, VI. 207.
 — — — *Kino*, VI. 202.
 — — — *Laccae*, IV. 152.
 — — — *Look*, VI. 210.
 — — — *Myrrhae*, VI. 212.
 — — — *Olampi*, VI. 228.
 — — — *Sagapeni*, VI. 232.
 — — — *Senegal*, II. 414.
Guttaefera vera, IV. 655.
- H.
- Haematoxylum campechianum*
 II. 429.
Hedera arborea, I. 307.
Hedera Helix, *ibid.*
Hedera terrestris, II. 174.
Heliotropii succus, IV. 139.
Helleborus albus, V. 142.
 * *Helleborus foetidus*, III. 70.
 * — — — *niger*, III. 43.
 * — — — *viridis*, III. 68.
Helminthochorton, V. 543.
Hepatica nobilis, III. 102.
Heracleum Sphondylium, I.
 256.
Herba britannica, IV. 343.

INDEX ALPHABETICVS.

- Hermodystylus*, V. 215.
Herniaria, IV. 331.
Herniaria glabra, *ibid.*
Hibiscus Abelmoschus, III. 376.
Hieracium Pilosella, I. 111.
Hippocastanum, IV. 62.
Hirundinaria, I. 543.
Hispidula, I. 112.
Hordeum, V. 360.
Hordeum distichon, V. 360.
Hordeum vulgare, *ibid.*
Humulus Lupulus, IV. 621.
Hydrolapathum, IV. 343.
Hydropiper, IV. 409.
Hymenaea Courbaril, II. 432.
Hyoscyamus, I. 444.
**Hyoscyamus albus*, I. 455.
 — — *niger*, I. 444.
Hypericum, III. 518.
Hypericum perforatum, *ibid.*
Hypocistidis succus, VI. 22.
Hyssopus, II. 133.
Hyssopus officinalis, *ibid.*
 I.
Isalappa, I. 502.
Iaponica terra, II. 415.
Jasminum, II. 31.
Jasminum officinale, II. 31.
Jatropha Curcas, IV. 164.
 — — *elastica?* IV. 167.
Ignatia amara, VI. 26.
Ignatii Faba, *ibid.*
Ikan Radix, VI. 163.
Ilex Aquifolium, IV. 10.
Illicium anisatum, III. 562.
Imperatoria, I. 254.
Imperatoria Ostruthium, I. 254.
Inula dysenterica, I. 156.
 — *Helenium*, I. 154.
Ipecacuanha, I. 521.
**Iris Florentina*, V. 265.
 — *Germanica*, V. 269.
Iris nostras, *ibid.*
 — *palustris*, V. 275.
Iris Pseudacorus, *ibid.*
Islandicus Muscus, V. 499.
Iubabae cortex, VI. 182.
Iuglans, I. 57.
Iuglans regia, *ibid.*
Iuinabae, IV. 7.
Iuniperus, I. 34.
Iuniperus communis, *ibid.*
 — — *Lycia*, I. 39.
 — — *Sabina*, I. 41.
 K.
Kaieput oleum, III. 319.
Kikekunemalo Gummi, VI. 207.
Kino Gummi, VI. 202.
 L.
Lasca, IV. 152.
Lactuca, I. 108.
Lactuca fatiua, *ibid.*
Lactuca sylvestris, VI. 13.
Lactuca virofa, *ibid.*
 Ladanum,

INDEX ALPHABETICVS.

- Ladanum*, III. 514.
 * *Lamium album*, II. 178.
Lapathum acutum, IV. 341.
Laserpitium latifolium, I. 247.
 — *Siler*, I. 248.
Lauendula, II. 135.
Lauendula Spica, ibid.
 — *Stoechas*, II. 138.
Laurocerasus, III. 213.
Laurus, IV. 508.
Laurus Benzoin, IV. 540.
 — *Camphora*, IV. 447.
 — *Cinnamomum*, IV. 417.
 — *Culilawan*, IV. 524.
 — *nobilis*, IV. 528.
 — (Pechurim?), IV. 549.
 — *Saffafras*, IV. 534.
Lawsonia inermis, II. 85.
Ledum palustre, II. 75.
Lemithochorton, V. 543.
Lens, II. 369.
Lentiscus, I. 77.
Leontodon Taraxacum, I. 105.
Leonurus Cardiaca, II. 180.
Lepidium fatium, II. 352.
Leuisticum, I. 249.
Lichen aphthosus, V. 523.
 * — *caninus*, V. 524.
Lichen cinereus terrestris, ib.
Lichen cocciferus, V. 529.
 * — *islandicus*, V. 499.
 — *plicatus*, V. 536.
Appar. medic. Vol. VI.
Lichen pulmonarius, V. 520.
 * — *pyxidatus*, V. 529.
 — *Roccella*, V. 533.
 — *saxatilis*, V. 496.
Lignum Agallochi, VI. 185.
 — *Aloës*, ibid.
 — *Aspalathi*, ibid.
 — *Calambac*, ibid.
 — *Campechense*, II. 429.
 — *Moluccense*, IV. 149.
 — *nephriticum*, II. 402.
 — *Pauanae*, IV. 149.
 — *Rhodium*, II. 369.
 — *sanctum*, III. 399.
 — *Santali rubri*, VI. 89.
 — *Sappan*, II. 429.
 — *Serpentum*, I. 383.
Ligusticum Leuisticum, I. 249.
Lilium album, V. 88.
Lilium candidum, ibid.
Lilium Conuallium, V. 260.
Linaria, II. 183.
Lingua auis, III. 535.
 — *ceruina*, V. 478.
Linnaea, I. 397.
Linnaea borealis, ibid.
Linum, III. 474.
 * *Linum catharticum*, III. 490.
 — *usitatissimum*, III. 474.
Liquidambar, I. 67.
Liquidambar styraciflua, ib.
Lithospermum, II. 98.

R

Litho-

INDEX: ALPHABETICVS.

- Lithospermum officinale*, II. 98
lobelia, I. 514.
Jobelia syphilitica, *ibid.*
Lonicera Dieruilla, I. 385.
 — *Periclimenum*, I. 384
 Look Gummi, VI. 210.
 Lopez Radix, VI. 164. —
Luiula, III. 492.
Lupinus, II. 356.
Lupinus albus, *ibid.* —
Lupulus, IV. 621. —
Lycoperdon Bouista, V. 584.
Lycopodium, V. 486.
Lycopodium clauatum, *ibid.*
 — *Selago*, V. 492.
Lyfimachia Nummularia, II. 9
Lyfimachia purpurea, III. 510.
Lythrum Salicaria, *ibid.*
- M.
- Macis, VI. 135.
 Magellanicus Cortex, IV. 557.
 Mahagoni, VI. 132.
 Maiorana, II. 142.
 Malabathrum, IV. 441.
 Malua arborea, III. 363.
Malua syluestris, III. 364.
 Malua vulgaris, *ibid.*
 Mandragora, I. 441.
 Mangostana, III. 525.
 Manna, III. 542.
Maranta Galanga, V. 69.
Marrubium album, II. 160.
Marrubium vulgare, II. 160.
 Marum verum, II. 107.
 Maffoy Cortex, VI. 183.
 Mastix, I. 77.
 Matalista Radix, VI. 169.
 Matricaria, I. 148.
Matricaria Chamomilla, I.
 143.
 — *Parthenium*, I. 148.
 Matrifylus, I. 374.
 Mecca Balsamum, IV. 32.
 Mechoacanna, I. 507.
Melaleuca Leucadendron, III.
 319.
 Melilotus, II. 384.
Melissa Calamintha, II. 130.
Melissa canariensis, II. 157.
 — *citrina*, II. 127.
Melissa officinalis, *ibid.*
Melissa turcica, II. 157.
 Melissophyllum, II. 131.
Melitis Melissophyllum, *ibid.*
 Melo, I. 403.
Menispermum Cocculus, I. 343.
 * *Mentha crispa*, II. 146.
 * — *piperita*, II. 150.
 — *Pulegium*, II. 153.
 * — *syluestris*, II. 152.
Menyanthes trifoliata, II. 27.
 Mercurialis, IV. 222.
Mercurialis annua, *ibid.*
 * *Mesembryanthemum crystal-*
linum, VI. 128.

Mespili,

INDEX ALPHABETICVS.

- Mespili, III. 200.
Mespilus germanica, III. 200.
 Meu f. Meum athamanticum,
 I. 277.
 Mezereum, IV. 628.
 Milium, V. 430.
 — folis, II. 98.
 Millefolium, I. 165.
Mimosa Cate, II. 415.
 — — *nilotica*, II. 404.
 — — *Senegal*, II. 414.
 Moluccense Lignum, IV. 149.
Momordica Elaterium, I. 413.
 Morsus diaboli, I. 179.
 Morus, IV. 596.
Morus nigra, *ibid.*
 Moschata nux, VI. 135.
 Moxa Japonica, I. 126.
 Mungos, I. 375.
 Muscus arboreus, V. 536.
 — caninus, V. 525.
 — clauatus, V. 486.
 — cranii humani, V. 496.
 — cumatilis, V. 523.
 — erectus, V. 492.
 — islandicus, V. 499.
 — pyxidatus, V. 529.
Nlyrica Gale, I. 73.
Myristica aromatica, VI. 135.
 Myristica nux, *ibid.*
 Myrobalanus bellirica, VI. 233
 — — — *chebula*, *ibid.*
 Myrobalanus citrina, VI. 233.
 — — — *emblica*, IV. 127.
 — — — *indica*, VI. 233.
Myroxylon perniferum, VI.
 III.
 Myrrha, VI. 212.
 Myrtillus, II. 73.
 Myrtus, III. 312.
 — — — *brabantica*, I. 73.¹
Myrtus caryophyllata, III. 314
 — — — *communis*, III. 312.
 — — — *Pimenta*, III. 316.
- N.
- Napellus, III. 5.
 Naphae flores, III. 284.
 Napus, II. 336.
 Nardus, V. 445.
 Nasturtium aquaticum, II. 309
 — — — *hortense*, II. 352.
 — — — *indicum*, IV. 77.
 Nepeta, II. 156.
Nepeta Cataria, *ibid.*
 Nephriticum lignum, II. 402.
Nerium antidyfentericum, I.
 541.
 Nicotiana, I. 464.
Nicotiana Tabacum, *ibid.*
 Nigella, III. 35.
Nigella fatiua, *ibid.*
 Ninsi, I. 258.
 Norlandicae baccae, III. 153.
 Nummularia, II. 9.

INDEX ALPHABETICVS

- Nux aquatica*, IV. 86.
 — *barbadensis*, IV. 164.
 — *Been*, II. 402.
 — *catartica americana*, IV. 164.
 — *moschata s. myristica*, VI. 125.
 — *vomica*, L. 477.
 **Nymphaea alba*, III. 532.
- O.
- Ocimum Basilicum*, II. 155.
Olea europaea, II. 33.
Olampi Gummi, VI. 228.
Olibanum, I. 39.
Oliuae, II. 33.
Ononis, II. 365.
Ononis aruensis, *ibid.*
Onopordon Acanthium, I. 87.
Ophiorrhiza Mungos, I. 375.
Ophioxylum serpentinum, I. 383.
Opium, II. 219.
Opobalsamum, IV. 32.
Opopanax, I. 286.
Opuntia, III. 342.
Orchis bifolia rel., V. 292.
Orchis mascula rel., V. 278.
 — *Morio*, *ibid.*
Oreofelinum, I. 236.
 **Origanum creticum*, II. 140.
 — *Distamnus*, II. 139.
 — *Maiorana*, II. 143.
 * — *vulgare*, II. 141.
- Orleana terra*, III. 392.
Oryza, V. 433.
Oryza sativa, *ibid.*
Oxalis Acetosella, III. 492.
Oxycoccus, II. 72.
Oxylapathum, IV. 341.
- P.
- Padus*, VI. 124.
Paeonia, III. 37.
Paeonia officinalis, III. 37.
Palma Christii, IV. 195.
Palmae Oleum, V. 1.
Panax quinquefolium, I. 330.
Panicum Italicum, V. 430.
 — *miliaceum*, V. 430.
Papauer album, II. 215.
 — *erraticum*, II. 212.
 — *nigrum*, II. 215.
 **Papauer Rhoëas*, II. 212.
 — *somniferum*, II. 215.
Paralyfis, II. 22.
Pareira braua, I. 344.
Parietaria, IV. 570.
Parietaria officinalis, *ibid.*
Paris, VI. 20.
Paris quadrifolia, *ibid.*
Parthenium, I. 148.
Passulae maiores, I. 312.
 — *minores*, *ibid.*
Pastinaca, I. 284.
Pastinaca Opopanax, I. 286.
- Pasti-*

INDEX ALPHABETICVS.

- Pastinaca sativa*, I. 284.
Pauanae Lignum, IV. 149.
Pechurim Cortex, IV. 554.
 — Faba, IV. 549.
Pecuris, vid. *Pechurim*.
Penaea mucronata, I. 198.
Perfoliata, I. 306.
Perfica, III. 241.
Perficaria vrens, IV. 409.
Peruvianus Cortex, I. 546.
 — — ruber, VI. 44.
Pes Cati, I. 112.
Petasites, I. 138.
Petrofelinum macedonicum, I. 262.
 — vulgare, I. 301.
Peucedanum, I. 238.
Peucedanum officinale, *ibid.*
Peziza Auricula, V. 583.
Phellandrium aquaticum, I. 267.
Phoenix dactylifera, V. 6.
Phu, I. 186.
Phyllanthus Emblica, IV. 127.
Physalis Alkekengi, I. 463.
Phytolacca, IV. 335.
Phytolacca decandra, *ibid.*
Pichurim, vid. *Pechurim*.
Pilosella, I. 111.
Pimenta, III. 316.
Pimpinella alba, I. 294.
Pimpinella Anisum, I. 298.
Pimpinella italica (Herba), I. 188.
 — — (Radix), I. 190.
Pimpinella magna, I. 296.
Pimpinella nigra, *ibid.*
Pimpinella saxifraga, I. 294.
Pinea, I. 13.
Pinus, I. 1.
Pinus Abies, I. 27.
 — *Cembra*, I. 14.
 — *Larix*, I. 16.
 — *Picea*, I. 26.
 — *Pinea*, I. 13.
 — *sylvestris*, I. 1.
Piper album, V. 22.
Piper Cubeba, V. 37.
Piper iamaicense, III. 316.
 — *indicum*, I. 475.
 * *Piper longum*, V. 35.
 * — *nigrum*, V. 22.
Pistacia, I. 74.
Pistacia Lentiscus, I. 77.
 — *Terebinthus*, I. 75.
 — *vera*, I. 74.
Plantago latifolia, I. 190.
Plantago maior, I. 190.
 — *Psyllium*, I. 193.
Plumbago europaea, I. 513.
Polium creticum, II. 112.
 — *montanum*, *ibid.*
 * *Polygala amara*, II. 445.
 — *Senega*, II. 436.

INDEX ALPHABETICVS.

- **Polygala vulgaris*, II. 444.
Polygonum auiculare, IV. 412
 — — *Bistorta*, IV. 407.
 — — *Hydropiper*, IV. 409
Polypodium, V. 449.
Polypodium Filix mas, V. 453.
 — — *vulgare*, V. 449.
Polytrichum commune, V. 494
Poma, III. 177.
Populus, I. 47.
Populus balsamifera, I. 50.
 — — *nigra*, I. 47.
Porrum, V. 134.
Portulaca, III. 354.
Portulaca oleracea, *ibid.*
Potentilla Anserina, III. 135.
 — — *reptans*, III. 138.
Poterium Sanguisorba, I. 188.
 **Primula veris*, II. 22.
Profluuii Cortex, I. 541.
Pruna, III. 227.
Prunella, II. 181.
Prunella vulgaris, *ibid.*
Prunus auium, III. 209.
 — *Cerasus*, III. 205.
 — *domestica*, III. 227.
 — *Laurocerasus*, III. 213.
 — *Padus*, VI. 124.
 — *spinosa*, III. 234.
Psyllium, I. 193.
Ptarmica, I. 169.
Pteris aquilina, V. 472.
Pterocarpus santalinus, VI. 89
Pulegium, II. 153.
Pulmonaria arborea, V. 520.
 — — *maculata*, II. 97.
Pulmonaria officinalis, *ibid.*
Pulsatilla nigricans, III. 93.
Punica Granatum, III. 262.
Pyrethrum, I. 152.
Pyrola, II. 79.
Pyrola rotundifolia, *ibid.*
Pyrus Cydonia, III. 196.
 — *Malus*, III. 177.
- Q.
- Quassia*, III. 432.
Quassia amara, *ibid.*
 — — *Simaruba*, III. 457.
Quercus, I. 61.
Quercus Cerris, VI. 1.
Quercus marina, V. 537.
Quercus Robur, I. 61.
 — — *Suber*, I. 64.
- R.
- Rackafira Balsamum*, VI. 231.
Radicula, II. 321.
Ranunculus albus, III. 91.
Ranunculus acris, III. 75.
 * — — *bulbosus*, III. 88.
 — — *Ficaria*, III. 90.
 — — *Flammula*, III. 86
Ranunculus palustris, III. 82.
 Ranun-

INDEX ALPHABETICVS.

- Ranunculus pratensis*, III. 75.
Ranunculus sceleratus, III. 82.
 Rapa, II. 324.
Raphanus hortensis, II. 321.
 -- -- *niger*, *ibid.*
 -- -- *rusticanus*, II. 348.
Raphanus sativus, II. 321.
Resina elastica, IV. 167.
Resina lutea noui Belgii, VI. 229.
Rhabarbarum monachorum, IV. 346.
 -- -- *sibiricum*, IV. 356.
 -- -- *verum*, IV. 362.
 * *Rhamnus catarticus*, IV. 1.
 -- -- *Frangula*, IV. 5.
 -- -- *Zizyphus*, IV. 7.
Rhaponticum, IV. 353.
Rheum, *vid.* *Rhabarbarum*.
Rheum palmatum, IV. 362.
 -- *Rhaponticum*, IV. 353.
 -- *undulatum*, IV. 356.
Rhodia, III. 353.
Rhodiola rosea, *ibid.*
Rhodium lignum, II. 363.
Rhododendron, VI. 72.
Rhododendron Chrysanthum, *ibid.*
Rhoeas, II. 212.
Rhus coriaria, IV. 25.
 * *Ribes nigrum*, III. 307.
 * -- *rubrum*, III. 304.
Ricinus communis, IV. 195.
Ricinus maior, IV. 164.
Ricinus vulgaris, IV. 195.
Rifagon, VI. 151.
Roccella, V. 533.
Roella, III. 500.
Rosa alba, III. 175.
 -- *canina*, III. 172.
 -- *centifolia*, III. 157.
Rosae damascenae, *ibid.*
 -- *rubrae*, III. 166.
Rosa gallica, *ibid.*
Rosa syluestris, III. 172.
Rosmarinus hortensis, II. 171.
Rosmarinus officinalis, *ibid.*
Rosmarinus syluestris, II. 75.
Ros solis, III. 500.
 * *Rubia tinctorum*, I. 363.
Rubus arcticus, III. 153.
 -- *Chamaemorus*, III. 156.
 * -- *idaeus*, III. 151.
Rumex Acetosa, IV. 348.
 -- *acutus*, IV. 341.
 -- *alpinus*, IV. 346.
 -- *aquaticus*, IV. 343.
 -- *crispus*, IV. 341.
Ruscus, I. 341.
Ruscus aculeatus, *ibid.*
 -- *Hypoglossum*, I. 342.
Ruta, III. 112.
Ruta graueolens, *ibid.*
Ruta muraria, V. 482.

S.

Sabadillae, *f. Sabadilli semen*, V. 166.

INDEX ALPHABETICVS.

- Sabina, I. 41.
 Saccharum, V. 390.
Saccharum officinarum, V. 390.
 Sagapenum, VI. 232.
 Sagu, V. 13. f
Sagus RUMPHII, *ibid.*
 Salab, f. Salap, f. Saleb, V. 278.
 Salix, I. 44.
Salix alba, *ibid.*
Salsola fatua rel., IV. 282.
 Salvia, II. 164.
Salvia officinalis, *ibid.*
 — *Sclarea*, II. 170.
 Sambucus, IV. 13.
Sambucus Ebulus, IV. 22.
 — *nigra*, IV. 13.
 Sandaracha, I. 34.
 Sanguis Draconis, V. 301.
Sanguisorba officinalis, I. 190.
 Sanicula, I. 207.
Sanicula europaea, *ibid.*
 Santalum album, II. 87.
 — *citrinum*, *ibid.*
 — *rubrum*, VI. 89.
 Santolina, I. 134.
Santolina Chamae-Cyparissus *ibid.*
 Santonicum, I. 113.
 Saponaria, III. 505.
Saponaria officinalis, *ibid.*
 Sappan lignum, II. 429.
 Sarcocolla, I. 198.
 Sarsaparilla, I. 334.
Sarsaparilla germanica, V. 310
 Sassafras, IV. 534.
 Satureia, II. 145.
Satureia hortensis, *ibid.*
 Satyrium, V. 292.
Saxifraga alba, III. 355.
Saxifraga granulata, *ibid.*
Saxifraga rubra, III. 118.
 Scabiosa, I. 177.
Scabiosa arvensis, *ibid.*
 — *succisa*, I. 179.
 Scammonium, I. 494.
Scandix Ceresolium, I. 280.
 Scilla, V. 91.
Scilla maritima, *ibid.*
 Schoenanthus, V. 443.
 Sclarea, II. 170.
 Scolopendrium, V. 478.
 Scordium, II. 114.
 Scorzonera, I. 103.
Scorzonera humilis, *ibid.*
 **Scrophularia aquatica*, II. 190.
 — — *nodosa*, II. 188
Scrophularia vulgaris, *ibid.*
Scutellaria galericulata, II. 182
 Sebesten, II. 105.
 Secale, V. 343.
Secale cereale, *ibid.*
Sedum acre, III. 344.
Sedum maius, III. 350.
Sedum minus, III. 344.

INDEX ALPHABETICVS.

- Sedum Telephium*, III. 348.
Semperuiuum maius, III. 350
Semperuiuum testorum, ibid.
Senecio, I. 172.
Senecio vulgaris, ibid.
Senega, f. *Seneka*, II. 436.
Senna, II. 388.
Serpentaria virginiana, I. 348.
Serpentum Lignum, I. 383.
 — *Radix*, I. 375.
Serpyllum, II. 126.
Sesamum, I. 493.
Sesamum orientale, ibid.
Seseli, I. 248.
Seseli creticum, I. 213.
 — *massiliense*, I. 283.
Seseli tortuosum, ibid.
Sigillum Salomonis, V. 263.
Siler montanum, I. 248.
Siliqua dulcis, II. 434.
 — *hirsuta*, II. 358.
Simaruba, III. 457.
Sinapi nigrum, II. 323.
Sinapis nigra, ibid.
Sison Ammi, I. 260.
Sisymbrium Nasturtium, II.
 309.
 — — *Sophia*, II. 313.
Sium Ninsi, I. 258.
Smilax China, I. 339.
 — *Sarsaparilla*, I. 334.
Soda, IV. 282.
Solanum, I. 427.
Solanum Dulcamara, I. 423.
 — *nigrum*, I. 427.
Soldanella, I. 512.
Solidago Virgaurea, I. 170.
Sonchus, I. 110.
Sonchus oleraceus, ibid.
Sophia chirurgorum, II. 313.
Sorbus aucuparia, III. 203.
Spartium scoparium, II. 360.
Spica celtica; J. 187.
 — *indica*, V. 445.
Spigelia, I. 378.
Spigelia Anthelmia, ibid.
**Spigelia marilandica*; I. 380.
Spilanthus Anetta; I. 135.
Spina ceruina, IV. 1.
Spinacia, IV. 327.
Spinacia oleracea, ibid. —
Spiraea Filipendula, III. 118.
 — *Ulmaria*, III. 120.
Squilla, V. 91.
Squinanthus, V. 443.
Staphisagria, III. 32.
Statice Limonium, I. 176.
Stoechas arabica, II. 138.
 — *citrina*, I. 112.
Storax, II. 80.
 — *liquida*, I. 67.
Strammonium, I. 456.
Styrax, vid. *Storax*.
Styrax Benzoin, IV. 659.

INDEX ALPHABETICVS.

- Styrax officinale*, II. 80.
 Suber, I. 64.
 Succus Acaciae verae, II. 404.
 Sumach, IV. 25.
 Swietenia, VI. 132.
Swietenia Mahagoni, ibid.
 Symphtum, II. 92.
Symphtum officinale, ibid.
- T.
- Tabacum, I. 464.
 Tacamahaca, I. 50. VI. 131.
 Tamarindi, II. 425.
Tamarindus Indica, ibid.
 Tamarisci Cortex &c., II. 90.
Tamarix gallica, ibid.
 Tanacetum, I. 130.
Tanacetum Balsamita, I. 132.
 — — *vulgare*, I. 130.
 Taraxacum, I. 105.
 Telephium, III. 348.
 Terebinthina communis, I. 26.
 — — *cypria*, I. 75.
 — — *veneta*, I. 16.
 Terra Catechu, II. 415.
 — *iaponica*, ibid.
 Tertianaria, II. 182.
Teucrium capitatum, II. 113.
 — — *creticum*, II. 112.
 — — *Chamaedrus*, II. 119.
 — — *Chamaepitys*, II. 122.
 — — *Marum*, II. 107.
Teucrium montanum, II. 113.
 — — *Polium*, II. 112.
 — — *Scordium*, II. 114.
 Thaliſtrum, III. 107.
Thaliſtrum flauum, ibid.
 Tbea Bohe, IV. 225.
Thea Bohea, ibid.
**Thea viridis*, IV. 226.
Theobroma Cacao, III. 378.
 Thlaſpi, II. 354. —
Thlaſpi aruense, ibid.
 — *Burſa paſtoris*, II. 355.
 Thus, I. 39.
Thuja occidentalis, I. 31.
 Thymelaea, IV. 639.
 Thymus, II. 124.
Thymus Serpyllum, II. 126.
 — — *vulgaris*, II. 124.
 Tigli, ſ. Tiglia grana, IV. 149.
 Tilia, III. 527.
Tilia europaea, ibid.
 Tilli grana, IV. 149.
Toluiſera baſamum, VI. 117.
 Tolutanum baſamum, ibid.
Tordylium officinale, I. 213.
 Tormentilla, III. 140.
Tormentilla erecta, ibid.
 Tragacanthae gummi, II. 380.
 Tragopogon, I. 104.
Tragopogon pratense, ibid.
Trapa natans, IV. 86.
 Tribulus aquaticus, ibid.

Tricho-

INDEX ALPHABETICVS

- Trichomanes*, V. 481.
Trifolium fibrinum, II. 27.
Trifolium Melilotus officinalis
 II. 384.
Trifolium paludosum, II. 27.
Trigonella Foenum graecum,
 II. 386.
Triticum, V. 319.
Triticum aestiuum, *ibid.*
 — — *hybernum*, *ibid.*
 — — *repens*, V. 338.
Tropaeolum maius, IV. 77.
Tunica, III. 503.
Turpethum, I. 510.
Tussilago, I. 139.
Tussilago Farsara, *ibid.*
 — — *Petasites*, I. 138.
- V.
- Vaccinium Myrtillus*, II. 73.
 — — *Oxycoccus*, II. 72.
 — — *Vitis idaea*, II. 69.
Valeriana celtica, I. 187.
Valeriana maior, I. 186.
 — — *minor*, I. 180.
Valeriana officinalis, *ibid.*
 — — *Phu*, I. 186.
Vanilla, V. 297.
Veratrum album, V. 142.
 — — *nigrum*, *ibid.*
Veratrum? (*Sabadilla*), V. 166
Verbascum (*Folia*), I. 487.
 — — (*Radix*), I. 489.
- Verbascum nigrum*, *ibid.*
 — — *Thapsus*, I. 487.
Verbena, II. 209.
Verbena officinalis, *ibid.*
Veronica, II. 205.
Veronica Beccabunga, II. 208
 — — *officinalis*, II. 205.
Vicia Faba, II. 368.
Victorialis longa, V. 135.
Vinca minor, I. 540.
Vinca Peruinca, *ibid.*
Vincetoxicum, I. 543.
Vinum, I. 310.
Viola, I. 517.
 **Viola canina*, VI. 31.
 — — *Ipecacuanha*, I. 521.
 — — *odorata*, I. 517.
Violaria, *ibid.*
 **Viola tricolor*, VI. 31.
Virga aurea, I. 170.
Viscum, I. 199.
Viscum album, *ibid.*
Vitae arbor, I. 31.
Vitex Agnus castus, II. 195.
Vitis idaea, II. 69.
Vitis vinifera, I. 310.
Ulmaria, III. 120.
Ulmus, IV. 601.
Ulmus campestris, *ibid.*
Urtica, IV. 587.
Urtica dioica, *ibid.*
 — — *pilulifera*, IV. 595.

INDEX ALPHABETICVS.

- Vrtica romana*, IV. 595. X.
Vrtica urens, IV. 594. - Xanthium. l. 141.
Vfnea, V. 496. Xylobalſamum, IV. 46.
Vnae, l. 310. Z.
Vua vrſi, ll. 54. Zedoaria longa, V. 82.
Vuluaria, IV. 276. — rotunda, ibid.
Vuularia, l. 342, Zingiber album, V. 52.
W. — commune, ibid.
Wintera aromatica, IV. 557. — nigrum, ibid.
Winteranus Cortex, ibid.
— — ſpurius, IV. 566.

ERRATA ALIQVOT VOLVMINIS SEXTI.

Pag 20. lin. 12 loco 142. lege 342. — p. 55. l. 5. leg. *Alii* — p. 69. l. 6. leg. *ciot* — p. 76. l. 12. leg. p. 24 — p. 80. l. 20. leg. p. 26. — p. 121. l. 20. leg. *odoris baſſamici, ſaporis amaricantis &c* — p. 129. l. 15. leg. *urinariae* — p. 141. l. 4. leg. GAERTNER — ibid. l. 9. leg. *ſubdurus* — p. 182 l. 5. leg. *item ſubinde ramoſi; vel per &c*. — p. 190. l. vlt. leg. *Amygdalis* — p. 193. l. 17. leg. tom. 7. p. 605 ſq — p. 198. l. 3 claudatur parentheſis poſt vocem: *infantiae* — p. 204. l. 5 leg p. 307. — p. 207. l. 14. leg. *variet; nec ſpaciſſima &c*. — p. 217. l. 16. leg. CARTHEVS. *Mat. mel.* p. 225. — ibid. l. 19. ante vocem „*redondat.*“, adde: *ex Myrrhas uncia vna* — ib. l. 21. leg. p. 225. — p. 220 l. 6. leg. p. 237. In indice alphabetico lege: *Carpobalſamum*, IV. 32. — adde ſuo loco: *Guaſiacum officinale*, III. 399. — loco: *Veratrum?* (*Sabadilla*). lege: *Veratrum?* (*Sabadilla*).

Superſunt paſſim et alia ſpalmata, interpunctionem fere ſpectantia; ſed ſufficit ea indicuſſe, quae noſſe intereſt lectoris.

8

UMF

